

FERTEK

RAKISI

İhbarın kontrolü altında uzun müddet fişlar-
da dinlendirilmiştir 45 derecelik pek yakında gi-
kacak. Tel. 40988 Galata, Kaval sokak No 5-9

Son Posta

Sene 8 — No. 2738

Yazı işleri telefonu: 20203

PERŞEMBE 17 — MART 1938

İdare işleri telefonu: 20203

Fiatı: 5 kuruş

AVRUPADA VAZİYET

1—Fransa, Alman hududu üzerinde tahşidat yapıyor, Felemenk, İsveç ve Yugoslavya, ordularını sür'atle kuvvetlendirmeye karar verdiler.

2—İngiltere Avrupayı karıştıran meselelerde kat'i hareket tarzını tesbite uğraşılıyor.

3—İspanyada Frankocular sür'atle ilerlemeğe devam ediyorlar.

4—İtalya, Libyadaki kuvvetlerinden bir kısmını ana vatana naklediyor, Mussolini dün Avusturya meselesi hakkında bir nutuk söyledi.

5—Avusturyada eski Avusturyanın tanınmış simalarından bir kısmının intihar ettikleri haber veriliyor.

6—Avrupa bankalarının altınlar siyasî vaziyetteki tehlikenin tesirile Amerikaya akmağa başladılar.

İngiltere Çekoslovakya için Almanyadan teminat istedi

Almanyanın cevabı: "Genişleme programında Çekoslovakya dahil değildir, bunu temin ederim, fakat Avusturyanın ilhakını tanımak şartile!"

ALMAN HUDUDUNDA FRANSIZ TAHŞİDATI!

İngiltere, İspanya işine Fransa ile birlikte müdahaleyi reddetti

İngiliz Başvekili Avam Kamarasında "İspanyada parmaklarımızı yakmak istemiyoruz! Franko kaza-nada İspanya Faşist devletlerin olacak değildir," dedi

Londra 16 (Hususi) — Hariciye nazırı Lord Halifax, Alman maslahatgüzarına bir nota tevdi ederek Almanyanın Çekoslovakya'ya karşı hiçbir harekette bulunmayacağına ve onun mülki tamamı-yetine riayet edeceğine dair teminat istemiştir.

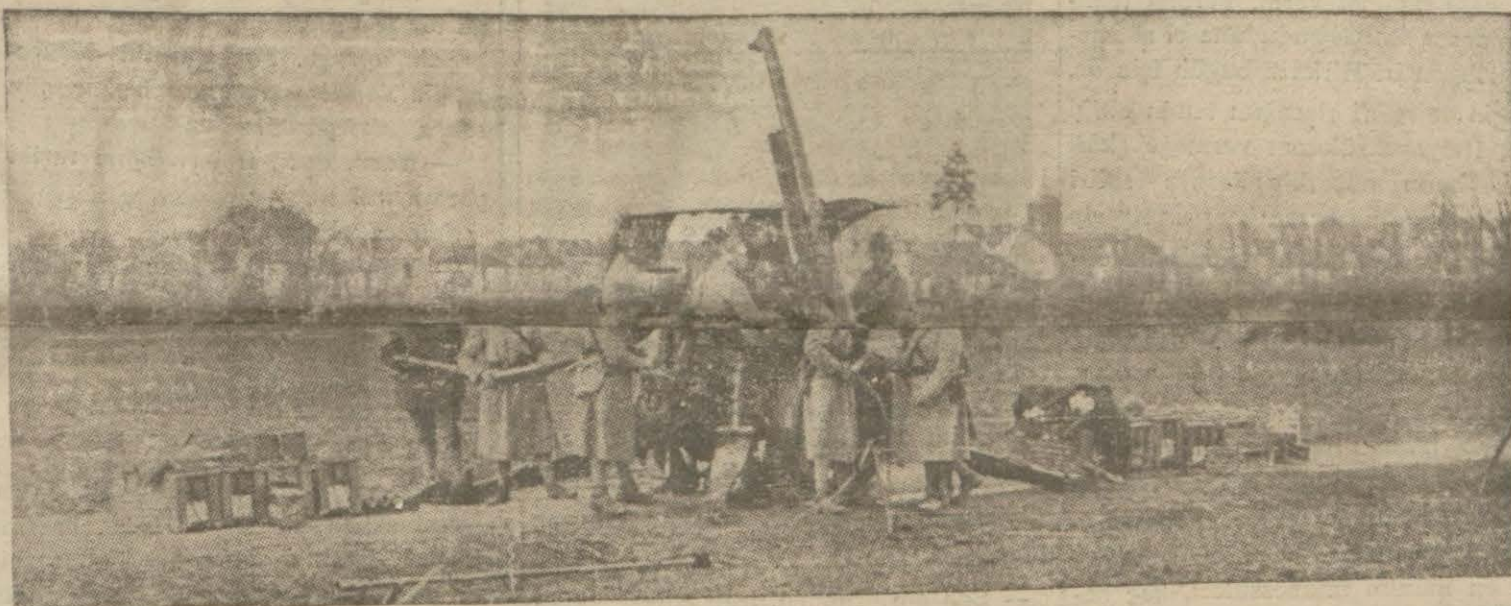
Almanya bu notaya cevaben, Çekoslovakya'ya karşı herhangi bir hasmane niyet beslemediğini, Alman genişleme programında Çekoslovakya'ya topyekûn müdahaleyi reddettiğini bildirdi.

(Devamı 11 inci sayfa)

İngiltere hükümeti Avusturyanın Almanyaya ilhakını tanıdı. 11 inci sayfaya bakınız!

Birçok memleketler, ordularını takviyeye karar verdiler!

Paris söylüyor: "Yeni bir umumî harb patlak vermek üzere bulunuyor. Buna ancak İngiltere ile Fransanın elbirliği etmeleri mâni olabilir."

Fransanın Almanya hududundaki kuvvetleri manevra yapıyorlar (Yazısı 11 inci sayfa)

Mussolini 936da Fransaya Almanya üzerine yürümeyi teklif etmiş!

Geneaynı senenin martında Fransa, Alman topraklarının işgalini kararlaştırmış, ordu ilerlemeğe başlamış, fakat kabinedeki ihtilâf bu kararı akim bırakmış!

[Yazısı 7 inci sayfanın (1) inci ve (2) inci sütunlarında]

Hitler, nerelerini istiyor?

Küçük noktalarla doldurulan arazi, bir Fransız gazetesine göre, Almanyanın almak istediği toprakları gösteriyor (Yazısı 11 inci sayfa)

Hitler Berlinde de bir nutuk söyledi

Viyana'da beynelmîl şöhrete malik üç büyük adam tevkif olundular

Eski Heimvehrlerin reisi ile daha bazı tanınmış simalar intihar ettiler

Berlin 16 (Hususi) — Hitler, bugün öğleden sonra Münih'ten tayyare ile buraya dönmüş ve Mareşal Göring ile di-

(Devamı 11 inci sayfa)

İtalya Libyadaki kuvvetlerini ana vatana naklediyor

Musolini dün bir nutuk söyleyerek İtalyanın Avusturya hâdisesi karşısındaki vaziyetini anlattı

Roma, 16 (Hususi) — Hükümet, Libya garnizonundaki askerlerin bir kısmını Anavatana nakle karar vermiştir.

(Devamı 11 inci sayfa)

Frankocular Katalonya köylerine vardılar

Fransız - İspanyol hududu, İspanya cihetinden kapatıldı, Fransa ve İngiltere mütareke imkânları arıyorlar

(Yazısı 11 inci sayfa)

Peşte muhabirimizin mektubları

Viyana'da yakalarına Türk bayrağı takan Yahudiler

Hitler Avusturya topraklarında (Yazısı 11 inci sayfa)

Hergün

Son hâdiseler
Ve İtalya

Yazan: Muhittin Birgen

Merhum müstakil Avusturya Cumhuriyeti, İtalyanın, olduğu gibi muhafazasına büyük bir ehemmiyetle itina ettiği siyasi bir varlıktı. Halbuki, kırk sekiz saatlik vukuat, Österreich isminin önüne Alman usulünce bir haç işareti konulmasına, yani vefatının ilân edilmesine kifayet etti. Bugün Avusturya yoktur.

Sade İtalya değil, 918 muzafferlerinden ve Avuranın on beş senelik diktatörü Fransa da Avusturyaya çok ehemmiyet verirdi. Bundan dolayı da Fransa ile İtalya arasında üzerinde yegâne ittifak edilebilen bir mesele olarak yalnız Avusturyanın muhafazası davası kalmıştı.

Madem ki geçmişten bahsediyoruz; Milletler Cemiyetini de hatırlayabiliriz. Son günlerin hâdiselerine, Cenevre görüşünün sahillerinden hayretle bakan bu cemiyet te, harb yetimi Avusturyanın vasisi olduğunu ilân etmişti; Fransa ile olduğu gibi, İtalya, Milletler Cemiyeti ile de yalnız bu noktada mutabıktı.

Bütün bunlara rağmen, Avusturya anl bir kalb sektesile düştü ve bir daha kalkamadı.

★

Hitler, Alman ordusunu hududu geçmeğe memur ederken hususi bir tayyare ile Romaya gönderdiği mühim bir Alman şahsiyetine, bizzat Mussoliniye teslim edilmek üzere hususi bir mektub verdi. Bu mektubda, «karakter sahibi» bir adam olduğunu söyleyerek İtalyan şefine bu sıfatla kat'î teminat verdi. Verdiği teminatın manası, İtalya hududuna el sürmekten ibarettir. Hitlerin bugün için de, yarın için de mer'î olacağını temin ettiği bu söz, İtalyaya sükûnet vermeğe kâfi geldi ve bunu müteakip Fransa sefiri İtalyan hariciye nazırının karşısına geçip te şu Avusturyayı muhafaza için ne dü-

Fakat, biz biliyoruz ki İtalya ile Avusturya ve Macaristan arasında akdedilmiş meşhur bir vesika vardı ve «Roma Protokolü» namını taşıyan bu vesikaya nazaran İtalyanın Avusturyayı müdafaa etmesi de lâzımdı. Bu protokol mucibince, İtalya, Avusturya, Macaristan devletlerinin en mühim mümessilleri, kaç defa toplandılar, aralarındaki siyaset birliğini ve fikir ittifadını, tantanalı tebliğler ve nutuklarla, kaç defa ilân ettiler! Gâh Romada, gâh Viyanada, gâh Budapeştede yapılan içtimaların her defasında da bu üç devlet arasındaki tesanüd başka tarzda parlak olan kelimelerle ifade edildi ve her içtimada da, İtalya, bu devletlere karşı bariz bir hâmi sıfatını gösterdi.

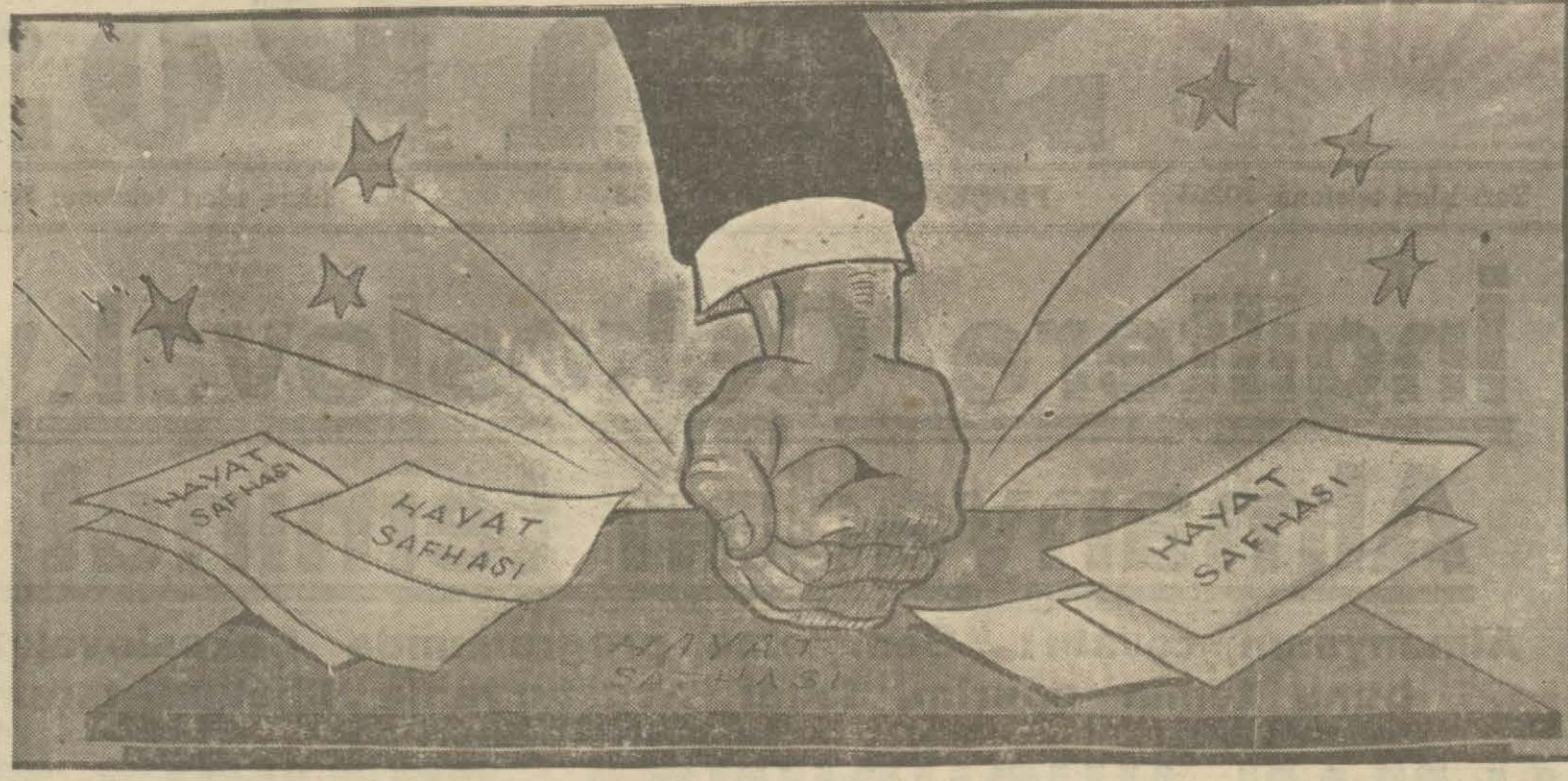
★

Şimdi görüyoruz ki, bütün bu siyasi hareketler, bu uzun uzun mesafeler kat'edilerek şehir şehir yapılan toplantılar, müteakib teminatlar ve ilân olunan tesanüdlar hep boşuna imiş. Vatan Cebhesinin kendi kuvveti, Milletler Cemiyetinin vasıllığı ve Avrupaya çizdiği hududlar müstakil Avusturyayı tutmaya kifayet etmediği gibi İtalyanın reisliği altında kurulan bir dostluk ve tesanüd sehpası da bir anda yıkıldı. Bunu yıkan şey kuvvettir. İtalya, bu hâdiseye karşı ses çıkarmıyor; çünkü hâdiseye, kendisinin de davasını güttüğü bir realite siyasetinin, yani kuvvetin mahsulüdür. Şeriatın kestiği parmak acımaz, derler; demek oluyor ki kuvvetin kırıldığı kol da çok acımiyor.

Saklamaya lüzum yok, bugün İtalyanın bir kolu zedelenmiş bulunuyor. Fakat, kuvvet politikasını, bugünkü enternasyonal hayat sahnesinde yegâne realite olarak sayan İtalya, yediği yumruğu tabii gören pek gözlü bir boksör gibi, hiç ses çıkarmadan ve şikâyet etmeden, sadece dişlerini sıkıyor. Bunu böyle yapmaya da mecburdur; çünkü, kuvvet politikasını bugünkü dünyanın yegâne realitesi olarak kabul ve ilân eden bir siyaset, bunun bütün âkıbetlerini de öyle kabul edecektir. Merkezi Avrupadaki Almanlık realitesi de, bütün diğer realiteler gibi bire realitedir. Şimdi İtalya, bundan sonraki hayatını bir realite hesa-

Resimli Makale:

✕ İnsanın âkıbeti kendi elindedir.. ✕

Hayat insanın doğduğu gün başlayıp öldüğü gün biter. mü-selsel safhah bir mücadeleden ibarettir. Mücadeleye hazır veya muktedir olmayanın yaşamak hakkı yoktur. Dünya korkaklar için yaratılmamıştır.

Vücutde kuvvetli, maneviyatta kuvvetli, bilgide kuvvetli olunuz. Hayat sizin için çiçekli bir bulvara benzer, vücutde kuvvetli, maneviyatta kuvvetli, bilgide kuvvetli olmadığınız gün ise bir cehennemdir. İnsan âkıbetini kendi elile hazırlar.

SÖZ ARASINDA

Ana şefkatinin Yeni bir nümunesi

Resmini gördüğünüz çocuk bir kaza neticesinde bir gözünü kaybetmiştir. Yavrusunu çok seven fedakâr annesi, doktoruna giderek:

— Ben gözlerimden, icab ederse, ikisini de fedaya hazırım, tek çocuğum, kör kalmam, demiştir. Şimdi, göz doktoru, annenin bir gözünü alarak, çocuğun görmiyen gözüne aşılayarak, görmesini temin edecektir.

Çocuk, Amerikalıdır ve iki buçuk yaşındadır.

buın üstüne kuracak ve işlerini ona göre tanzim edecektir.

★

İşte, dünya, birdenbire, böyle bir dünyaya oldu. Siyasi anlaşmaların, paktların, protokolların, muahedelerin, diplomasi oyunlarının mepsi de, dün olduğu gibi, bugün de nihayet kuvvet realitesinin hâkimiyeti altındadır. Çekoslovakyanın barındığı çadırlı alp götüren fırtına Macaristan da açıkta ve havada bıraktı. Aynı fırtına, aynı kuvvet darbesi, sol kolle Habeşistanı ve sağ kolle de Merkezi Avrupayı yakalayan İtalyanın sağ kolunu zedeledi. Buna bazıları diyebilirler ki «Çalma kapıyı, çalarlar kapını!» Bu görüş belki doğrudur, fakat, galiba, şu dünyada bu hakikati anlayacak millet ve insan bulmak ta mümkün olmayacaktır.

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Cennete sokamadım

Bir şaire, bir mezar taşına yazılacak bir tarih düşürmesini söylemişlerdi. Şair sormuştu:

— Peki amma ne yazayım..

— Ne yazılır, cennete gitti tarihinde bir şey söylersin.

Şair uğraştı. Fakat tarihi düşüremedi. Tarihi ismarlıyan birkaç gün sonra şairi gördü:

— Nasıl, dedi, ismarladığım tarihi yazdın mı?

Şair cevap verdi:

— Yazamıyorum, dedi, merhum caşibn. cihankâr, bir insandı. Çok uğradım!

İpek kâğıd üzerine basılan gazete

Geçenlerde Tokyoda çıkan bir Japon gazetesi sabah nüshasını ipek üzerine basmıştır. Halk evvelemerde bunun bir reklâm olduğunu sanmış ise de sonradan iş anlaşılmıştır. Odun ve kâğıd buhranı yüzünden ecnebi memleketlerden gelen kâğıdların fiyatları arttığundan gazetenin sahibi pek fazla miktarda bulunan ipekten istifade temin eylemeği düşünmüş ve düşüncesini kuvveden fiile çıkarmıştır. İpekten gazete o derece büyük bir ragbetle karşılanmıştır ki bir saat içinde tek nüshası kalmamıştır.

Centilmen olabilmek için lüzum olan bir şart

«Amerika kitabecler birliği» bugünlerde neşrettiği bir tebliğde her centilmenin evinde en aşağı beş yüz cildlik bir kütüphanesi bulunması zaruri olduğunu bildirmektedirler. Amerikan kitabecleri bu beş yüz cildlik kütüphanenin fihris-tini de neşrederek böyle bir kütüphanenin her centilmen için iyi bir arkadaş olduğunu söylüyorlar.

Beş yüz cildlik kütüphanenin fihristi şu veçhiledir:

190 cild roman, 70 cild tercüme hal, 50 cild tarih, 25 cild seyahatname, 40 cild şiir, 10 cild tiyatro, 10 cild muhtasar felsefe, 105 cild muhtelif.

«Kitabecler birliği» yukarıda yazıldığı şekilde beş yüz cildlik bir kütüphaneyi Amerika cumhur sarayına hediye etmişlerdir.

Ressamlığa heves eden Bir İngiliz sütçüsü

İngiliz Jeffery, hayatını süt satmakla kazanır. İşi, daha ziyade tabiat ile olan sütçü, gizli güzellikleri göre göre, içinden san'at hisleri kabarmış ve resme heves etmiştir. Şimdi süt arabasını, resim sehpası gibi kullanan artist sütçü, bir çok resim münekkidlerini hayrette bırakan resimler yapmaya başlamıştır.

Amerikanın gazeteler Kralı koleksiyonlarını satılığa çıkardı

Birleşik Amerika hükümetlerinin bir çok gazete ve mecmualarının sahibi meşhur «gazete kralı» Hirst pek muhtelif san'at eserlerini havi olan bir çok koleksiyonlarını elden çıkarmaya karar verdiğini ilân etmiştir.

1891 senesindenberi koleksiyon toplamağa başlayan Hirstin elinde bulunan şeylerin en büyük kısmı, İskoçyadaki malikânesinde diğer aksami da Nevyork ile Kaliforniya arasında sahip bulunduğu bir çok köşklere dağınık halde bulunmaktadı.

Koleksiyonlarında bütün devrelere bütün medeniyetlere ait kıymetli eşya vardır. Bilhassa esliha ve halı koleksiyonları pek ziyade meşhur bulunmaktadır. Hirstin topladığı eşyalardan bir hayli kısmı da henüz kasalar içinde bulunmaktadır. Bunlar arasında 11 inri asra aid bir İspanyolu şatosunun 750 parçasını muhtevî kasalar da vardır. «Gazete kralı» bu şatoyu satın alarak yıktırması ve parçalarını Kaliforniyadaki malikânesine nakletmiştir.

Sözün Kısası

Hayat - Keçi boynuzu

E. Talu

○ smanlı padişahlarından biri, ömründe, keçi boynuzu denilen mütevazı meyvanın yüzünü görmemiş imiş..

Bir gün, sarayının bahçesinde gezerken, elindeki kapkara, uzun nesneyi gevelenekte olan bir bahçıvana rastgelmiş

Padişah sormuş:

- Ne o, adam?
- Keçi boynuzu, efendimiz!
- Yenir mi o?
- Yenir, efendimiz!

Padişah emretmiş, bu yemisten birkaç okka satın aldırıp kendisine takdim etmişler.

Fakat bir tanesini ağzına atıp ta uzun uzun çiğnedikten sonra, geri kalanını fırlatıp atmış.. müşahibleri sormuşlar:

— Beğenmediniz mi?

— Hayır! demiş.. bir dirhem bal için bir okka kereste yutamam!

Geçenlerde, kim anlatıyordu, şimdî hatırmında değil. Yalnız not defterimde bu sabah kaydını buldum:

Avusturyalı bir âlim, insanın vasatı ömrünü elli yıl diye kabul ederek bir hesap yapmış.. bu hesaba göre, bu elli yılın on yedisini uyku, on beşini çalışma ve yorulma, sekizini hastalıklar, davalar ve üzüntüler, dördünü yiye içme, üçünü düşünce ve kuruntu, ikisini de traş olmak ve hamam yapmak ile geçirmişiz.

Geriye kalan bir tek sene de zevkimize, safamıza, neş'e ve eğlencemize münhasırmış!

Bir de, hayat için, ne tatlı şeydir diye dört elle bağlılık gösterenler var, değil mi?

Keçi boynuzunun bir dirhem balı, elide bir nisbetinde bize huzurat temin eden hayattan, herhalde daha kıymetlidir gibime gelir!

E. Talu

Bir hırsız yaralı olarak yakalandı

Çarşambada Lokmacidede sokağında oturan Hürşidenin evde bulunmadığı bir sırada sokak kapısını kırmak suretile içeri hırsız girmiş ve ev içinde e-line geçen eşyayı toplamağa başlamıştı. Bu esnada bittesaduf kapının önünden geçen 1784 numaralı polis memuru Hasan kapının kırık olduğunu göreyerek şübhelenmiş ve durup içerisini dinlemeğe başlamıştır.

Kurnaz hırsız kapının önünde bir polisin beklediğini görünce eşyaları bırakmış, açtığı bir pencereden sokağa atılarak kaçmaya başlamıştır. Polis Hasan, birkaç defa durmasını ihtar etmiş de hırsızın itaat etmediğini göreyerek tabancasını istimalde mecbur kalmış ve kaçan şahsın arkasından bir el ateş etmiştir. Çıkan kurşun firarının bacağına isabet etmiş, hırsız derhal tevakkufa mevcur kalmış ve yakalanmıştır. Hüviyeti tahkik edildiği zaman bunun sabıkâlılardan Ali oğlu Cevdet olduğu anlaşılmış, tedavisi için Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Yemen Veliahdi

Elyevm İtalyada bulunan ve memleketimizi ziyaret edecek olan Yemen Veliahdi Seyfülislâmın bugün şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Seyfülislâmın şahsına aid bayraklar dün şehrimize gelmiştir. Bunlar rükûbuna tahsis edilecek hususi otomobil, motör ve vapurlarla ikametine tahsis edilecek binalara takılacaktır. Prensın Tiryeste vapurle gelmesi muhtemeldir.

Konferans

Kadıköy Halkevinden: 18/mart/1938 cuma akşamı saat 21 de Evimiz salonunda Bay Reşad Kaynar (Şahsiyet terbiyesi) isimli bir konferans verecektir. Konferansa herkes gelebilir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Muş muhabirimiz anlattı:

Bir müddet evvel, kaybolan koyununu aramak üzere civar tepelere çıkan Ersak köyünden Hanzo oğlu Hüseyin gayet garib bir vak'aya rastlamıştır. Bu vak'ayı «ayı düğünü» kelimesi ile tavsif edeceğim: Hüseyin, uzaktan, kaybettiği koyunu beş tane ayının arasında görmüş, gizlenerek hareketlerini takip etmiş. Bu beş ayı, yanlarındaki bir ayıyı yalamışlar, burada uçkun denilen bir nebatın kalkan büyüklüğündeki yapraklarından iki tane kopararak başına koymuş-

Jar, koyunla beraber, karşıdaki bir tepede bekleyen diğer dört ayının yanına gitmişlerdir. O dört ayı da yanlarındaki bir ayıyı yalamışlar, sonra hep birleşerek koyunu parçalamışlar ve yemişlerdir. Ondan sonra da, hep beraber kalkıp oynamışlar, hoplamışlar, zıplamışlar, yaladıkları iki ayıyı bir araya getirdikten sonra dağılıp gitmişlerdir. Yani, hamamı, ziyafetli, çengili ve çağnaklı bir düğün yapmışlardır. Hüseyin köye gelip bunu naklettiği zaman herkes hayret içinde kalmıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Sübayların terfilerine aid yeni kanun Meclisde kabul edildi

Maliye Vekili, buhran ve müvazene vergilerine aid kanunun bugünlerde Meclise verileceğini söyledi

Ankara, 16 (Hususi) — Meclisi bugünkü toplantısında İzmir işgalinde erkânharb miralay Süleyman Fethinin karısı Lütfiyeye bağlanan vatani hizmet tertibinden kırk lira maaşın, Lütfiye'nin vefatı üzerine Fethinin hemşiresi Fatmaya 20 lira üzerinden bağlanması hakkında General Naci tarafından yapılan kanun teklifi aid olduğu encümenlere havale edilmiştir.

Müteakiben subaylar heyetine mahsus terfi kanununun birinci maddesini değiştiren kanunun müzakeresine geçilmiştir.

Birinci müzakeresi yapılarak kabul edilen bu kanuna göre:

«Hiçbir subay mansub olduğu sınıfı kıt'asında rütbesine aid asgari müddetin en az üçte biri kadar bilfiil hizmet etmedikçe terfi edemez. Bu müddetler kurmay subaylar için harbe hasıl olacak ihtiyaca göre başbuğlukca lüzumu kadar azaltılabilir.

Asteğmen ve teğmen rütbesinde olan havacı subayların terfileri için rütbesine mahsus asgari müddetin hesabında kara ve hava sınıfları kıt'alarında yapacakları hizmet müddetlerinin mecmuu bilfiil kıt'a hizmetlerinden sayılır.

Sınıfta kadro mucibince rütbesinin mukabili kıtaat bulunmayan sübayların terfileri mafevklerinden alacakları siciller üzerine yapılır.

Harb akademisi ve yüksek levazım mektebi tahsilinde bulunan sübaylarla kurmay stajyerleri ve kurmay sübaylarının akademiye ve yüksek levazım mektebine gireceklerinin de bu mektebe girmekten evvel tahsil esnasında ve tahsilden sonra memur edilecekleri muhtelif muharib kıt'a komutanlıklarında ve levazım sınıfı için kıt'a sayılan yerlerdeki hizmetleri dahi esas sınıfları kıt'a hizmetlerinden sayılır.

Ala'umum muavin sınıflar mensublarından harb akademisini muvaffakiyetle itmam edenler, piyade sınıfına nakledilirler. İşbu nakilden evvel muavin sınıf kıt'alarında geçen hizmetleri, kıt'a hizmetinden sayılır. Ancak terfi için piyade sınıfında sicil müddeti olan bir sene «jandarma stajyer sübayları ile mühendis sübayları altı ay» bulunup muvafık sicil almak meşruttur.

Mütehassıs tabib ve baytar ve kimyagerlerin hastanelerde bakteriyoloji hane ve serolojihanelerdeki ihtisas hizmetleri kıt'a hizmeti olarak kabul edilir.

Sanayi harbiye ve harita sınıflarına mensub sübaylar sınıflarına aid kadro dahilinde mafevklerinden alacakları sicil üzerine terfi ederler. Ancak birinci fıkrada mezkûr kıt'a sübaylarından gayri mezkûr fırkadaki emsali nasıblardan evvel terfi edemezler.

Bundan sonra kürsüye gelen Maliye Vekili, Büyük Şefin nutkunda işaret buyurduğu ve hükümetin de programında temas eylediği vergi tenzilatından hayvanlar vergisi kısmına aid lâyhânin Büyük Millet Meclisine takdim edildiğini söyleyerek demiştir ki:

— Buhran ve müvazene vergilerine aid kısım da birkaç gün içerisinde takdim edilecektir. Yüksek heyetin malî mudur ki, hayvan vergisi kaydı mart nihayetinde başlar ve nisandan itibaren de mükellefler beyanname verirler. Onun için kanunun bir an evvel meurlarımıza tebliğ edilmesi için ziraat, maliye ve bütçe encümenlerine havale edilen bu kanunun acele olarak çıkmasını temin yolumda bu üç encümenin müşterek bir encümen halinde çalışmasını rica edeceğim.

Maliye Vekilinin bu teklifi heyeti umumiyecce kabul edilmiş ve cuma günü toplanmak üzere müzakereye nihayet verilmiştir.

Bu Sabahki Gazetelerde

Gördüğümüz Fikirler

Cumhuriyet — Yunus Nadi kuvvetler denkliginde görülen buhran serlevhalı baş makalesinde bugünkü Avrupa siyasetini izah ettikten sonra diyor ki:

«Şimdi kuvvetlerde müvazenesizlik buhranı var gibi görünüyor. Yarın iş başa düşünce bu müvazenesizlik ortadan kalkar. Ve her milletten daha iyi olarak Almanya bilir ki harb Münih'ten Viyanaya alkışlar içinde yapılan bir tenezüh seferi değildir.»

Tan — Ahmed Emin Yalman bugünkü başmakalesinde umumî harbi ve umumî harbtan sonra cereyan eden başlıca dünya hadiselerini tedkik ettikten sonra Kemalist siyasetin ana çizgilerini çiziyor. Ve menfaatimizin ne sağ, ne de sol cereyanlara kapılmadan başımızı dik tutmada olduğunu söylüyor.

İktisad dünyası da hercümerç içinde

Nevyork 16 (A.A.) — Avusturya hadiseleri üzerine Avrupadan Amerikaya kaçan sermayeler Amerikan bankalarına Londradan Nevyorka iki milyon 225 bin altın dolar nakline imkân vermiştir. Amerika hükümetinin altın siyasetini değiştirdiğindenberi ilk defadır ki Avrupadan bu derece mühim bir altın Amerikaya gelmektedir. Bazi malî mehafil bunun, Amerikaya daha mühim bir altın tehacümüne başlangıç olacağı kanaatindedir.

Belçika altınları

Brüksel 16 (A.A.) — Pei Ree' gazetesi, binlerce kilogram altının Belçika millî bankasından Londraya gönderilmekte olduğunu bildiriyor. Altı tayıya 5.500 kilogram altın nakletmiştir. Başka sevkîyat yapılması da derpiş edilmektedir.

Şuşniğ'in izdivacı meselesi

Viyana, 16 (A.A.) — Resmî mahfiller Şuşniğ'in Kontes Vera Fugger ile evlendiğine dair dolaşan haberler hakkında ademi malûmat beyan etmekte-
sindir. Şuşniğ'in Kontes Vera Fugger ile evlendiğine dair dolaşan haberler hakkında ademi malûmat beyan etmekte-
sindir. Şuşniğ'in Kontes Vera Fugger ile evlendiğine dair dolaşan haberler hakkında ademi malûmat beyan etmekte-
sindir.

Amerikada şiddetli fırtınalar

Nevyork 16 (A.A.) — Yedi devlette hüküm süren fırtınalar, şiddetli tahribat husule getirmiş ve 16 kişi ölmüştür. En çok hasara maruz kaian Belvil'de yedi kişi ölmüş, elli kişi yaralanmış ve 400 kişi meskensiz kalmıştır.

Misuri, Arkansas, Alabama, Tenesî, Missisipi devletleri fırtınadan pek müteessir olmuşlardır.

Mısır tahvilleri

Kahire 16 (A.A.) — Yüzde üç faizli ve ikramiyeli Mısır Kredi Fonsiye tahvillerinin dünkü çekilişinde:

1903 senesi tahvillerinden 504.953 numaralı tahvil ile, 1911 senesi tahvillerinden 80.040 numaralı tahvil ellışer bin frank ikramiye kazanmışlardır.

Sabaha karşı zelzele oldu

Bugece sabaha karşı saat 4 raddelerinde süreklî fakat çok hafif bir zelzele olmuştur.

Sabahtan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

Dünya işleri nasıl çığırından çıkarıldı?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Avusturyanın Almanya tarafından ilhaki emri vakini de nazarı dikkate alarak Avrupanın vaziyetine bir göz attığımız zaman, eski dünyayı temelinden sarsan bütün davaların henüz muallâkta olduklarını görürüz. Has-talık devam ediyor ve nöbet buhranlarının sonu görünmekten uzaktır. Vaziyetin bu şekle girmesi ve bütün dünyanın memnun ve gayri memnun olarak iki zümreye ayrılmasının iki sebebi vardır:

- 1 — Sulh muahedeleri.
- 2 — Milletler Cemiyetinin iflâsı.

Bir muahede yapıldığı zaman bu vesika, ya iki tarafın tam ve mutlak rızasıyla yapılır, yahud iki taraftan birinin arzusunun diğer tarafa kabul ettirmesiyle meydana gelir.

İki tarafın rıza ve muvafakatıyla meydana getirilen ahidnamelerin tehlikeli vaziyetler ihdas ettikleri nadiren görülmüştür. Bu sebebledir ki ihtilâf mevzu-ları, daha ziyade ikinci nevi vesikalardan doğar.

Kerhen kabul ettirilen muahedelerde zâhiren iki tarafı muvafakat mevcudmuş gibi hareket edilirse de, bu muahedeleri yapanlar da, bunların yapıldıklarını görenler de, bu işe kerhen boyun eğen tarafın ilk fırsatta bu bağdan kurtulacağını bervechi peşin hissedilir, yakın bir âlem ile bilirler. 1914-1918 harbini müteakip birçok memleketlere tahmil edilen muahedeler bu nevidendirler.

Böyle bir ahid kendisine kerhen kabul ettirildiği kanaatinde bulunan taraf zayıf kaldıkça meseke yoktur. Kuvvetler müvazenesinde bir değişiklik hâsil olduğu zamandır ki işin şekli ve rengi değişir. Eğer, müvazene bozulmak istenildiği zaman tekrar kuvvete müracaat edilmezse, o zaman, hadisatın inkişafına karşı mukavemet edilemez. Nitekim büyük harbların böyle şaşmaz bir akışa bugünkü duruma kadar gelip dayandıkları görülür.

Dünyanın bugünkü müessif durumu ile Milletler Cemiyetinin alakasına gelince; yüksek bir milletlerarası kurumunun kendisinden beklenen yüksek vazifeyi görebilmesi için, evvelâ bu kurumun mutlak surette müsavi haklara sahip milletlerden müteşekkil olması lâzım gelirdi. Halbuki bu kurumda, harbi kazanmış olan milletler, kendilerine bir nevi hakemlik ve hâkimlik rolü zıfaze ettiler. Kollektif emniyet sistemine taraftar olduklarını söyledikleri halde ittifak grupları yaparak cemiyeti bir takım zümrelere ayırdılar. Hakikatte müstakil olmayan bazı memleketlere, müstaki memleket muamelesi yaptılar. Bu hal, bu nevi müstemlekelere sahip olan milletler lehine rey farkları husule getirdi. Yapılan itirazların hiçbirisi kale alınmadı.

Maamafih bütün bunlar, dünya düzenini temin edecek bir tecrübe sayılmaz lâzımdır. İyi netice vermedikleri görülünce, başka tedbirlere baş vurulmak ve icab

(Devamı 11 inci sayfada)

Radyo temsilleri

İstanbul radyosu programında Halkevleri şubeleri tarafından verilen temsiller sıkça tesadüf edilmeğe başladı. Halkevleri semt teşkilâtında çalışan gençlerin tiyatro san'atına karşı gösterdikleri alâka takdirle karşılanır. Yalnız aralarında hazırladıkları temsilleri radyo gibi neşir sahası çok geniş ve dinleyici kütlesi çok hassas bir âletin önüne getirmeleri makul görülemez. Radyo idaresinin bu kabil amatör teşkilâtına salonunu açması onlar için bir teşvik cemilesi olsa bile dinleyicileri için arzu edilir bir hareket olamaz. Kulakları Şehir Tiyatrosu san'atkarlarının olgun ve düzgün temsillerine alışmış radyo dinleyicilerine tiyatro san'atını henüz kavramamış amatörleri dinletmek radyo gibi umumî seviyenin yükselişinde vazifesi olan bir müesseseye için doğru olamaz. Radyonun musiki programlarını hazırlarken nasıl ciddi bir tasnif yapılmak lâzımsa kültürel neşriyat programı için de aynı titizliği göstermek lâzımdır. Öyle görünüyor ki İstanbul radyosu handiye mahalle aralarında karagöz oynatan çocukları stüdyoya çağırıp temsil programlarında vazife verecek.

Bütün dünya radyo merkezleri ancak memleketin musiki, edebiyat ve san'at hayatında sivrilmiş şahsiyetlerine ve teşekküllerine yer verirler. Henüz ham çağdaki amatör grupları teşvik etmek vazifesi herhalde radyo idaresinden başka müesseselere aid olabilir. İstanbul radyosunun biraz lâubalilik gibi görünen bu müsamahakârlığa nihayet vereceğini ümid ederim.

Bürhan Cahid

Vali ve kaymakamlar hakkında yeni kanun

Valilerin dereceleri 4 sınıfa 3 sınıfa indirilerek en az aslı maaş 10 bin kuruş olarak tesbit edilecektir

Ankara, 16 (Hususi) — Dahiliye Vekâleti vali, kaymakam ve nüfus müdürleri hakkında yeni bir kanun lâyhâsi hazırlamaktadır. Buna göre dört sınıf üzerinde bulunan valilerin dereceleri üçe indirilecektir. Bugün 61 vilâyetimizdeki valiler 8 bin, 10 bin, 12.500 ve 15 bin kuruş aslı maaş almaktadırlar.

Yeni projede maaşlar 10 bin, 12.500 ve 15 bin olarak tesbit edilmiştir. Ancak mevcut dördüncü sınıf valilerden hepsi birden 10 bin kuruş maaşa geçirilemeyecekler, bu sene 4 üncü sınıf valilerin adedi 16 ya indirilecek ve gelecek sene tamamen kaldırılarak hepsi 10 bin kuruş maaşa geçmiş olacaklardır.

Bu sene birinci sınıf valilere 3, ikinci sınıf valilere 3 ve üçüncülere de 8 vali ilâve edilecektir.

Bu proje ile 30 liradan başlamakta olan mektubcu maaşları da aynen kaymakamlar derecesine getirilerek 40, 45 ve 55 olarak üç dereceye taksim edilmektedir.

Nüfus müdürleri bugün 20 liradan başlamak üzere 7 sınıf iken 20 ve 22,5 liralık dereceli sınıflar kaldırılmakta ve 25 den başlamak üzere 6 dereceye ayrılmaktadır.

Kanun projesi Başvekâlette tedkik edildikten sonra yakında Meclise gönderilecektir.

Çinde harb şiddetlendi

Sarinehir sahilindeki Çin taarruzu genişliyor, Japonlar Şimalde tekrar taarruza geçtiler

Hankeu 16 (A.A.) — Sarinehrin sol sahilindeki ve Lughay cebhesinin batısındaki Çin taarruzu genişlemektedir. Tungkuani geçen Çin kıtaatı muhtelif yerleri ve ezümle Tungkuani karşısında mühim bir mevzi olan Fenglinta'yu geri almışlardır.

Şansi'nin diğer bölgelerinde, muhtelif cebhelerde harekette bulunan Çin unsurlarının bilhassa cenub doğusunda ve

batıdaki dağlar üzerinde Japon kollarına baskın yaptıkları bildirilmektedir.

Şimal cebhesinde, Tiencin-Fuke demiryolu boyunca, Japon kıtaatı, 10.000 asker, tank ve ağır toplarla taarruza geçmiştir.

Menghsien bölgesindeki Japon kıtaatının, «Mançuri Laurensi» adıyla meşhur olan general Doihara'nın kumandası altında bulunduğu bildirilmektedir.

Hayvanlar Vergisinde Tenzilât

Muhtelit encümen lâyhada tâdilât yaptı

Ankara, 16 (Hususi) — Meclisin bugünkü toplantısında Maliye Vekilinin teklifi üzerine Ziraat, Bütçe, Maliye Encümenleri azalarından mürekkebe muhtelit bir encümen teşkil edilmiştir. Maliye Vekilinin iştirakle derhal toplanan muhtelit encümende hayvanlar vergisinde yapılacak tenzilât ve ilgaar hakkındaki lâ-yiha tedkik edilmiştir.

Öğrendiğime göre lâyhada bazı değişiklikler yapılmıştır.

At, eşek ve katırdan vergi alınmamasını muvafık bulan muhtelit encümen, koyundan 5 kuruş tenzili yerine kasablık, cer ve ziraat hayvanı olan öküzden tenzilât yapılmasını daha uygun görmüştür.

Ziraat kongresi hazırlıkları

Başvekil komisyonun toplantısına riyaset etti

Ankara, 16 (Hususi) — Başvekil Celâl Bayar bugün öğleden sonra Ziraat Vekâletine gelerek büyük kongre hazırlıkları etrafında faaliyette bulunan komisyonun toplantısına riyaset etmiştir.

Bükreşte bir Türk-Rumen Ticaret Odası kuruldu

Bükreş 16 (A.A.) — Anadolu ajansının hususi muhabiri bildiriyor.

Ticaret ataşemizin teşebbüsü ile Bükreşte bir Rumen-Türk ticaret odası kurulmuştur. Odanın gayesi, iki memleket arasındaki ekonomik ve kültürel münasebetlerin inkişafına hizmettir.

Harikulâde bir macera

«Ben bir casustum!», Bugün başlayan ve tahminen 10 gün sürecek olan bu çok meraklı yazıtı bugün iç sayfalarımızda takibe başlayınız!

Litvanya Hududunda Yeni bir hâdise

Londra, 16 (Hususi) — Lehistan ve Litvanya arasındaki hudud hâdisesinin halli için gayretler sarfedildiği bu sırada, aynı hududda yeni bir hâdise daha cereyan etmiştir.

On beş Leh askesi hududu aşarak bir Litvanyalı polisi kaçırmıştır. Hâdise Litvanyada büyük bir heyecan uyan-dırmıştır.

Riga, 16 (A.A.) — Röyter muhabirli bildiriyor: Litvanya'dan gelen haberlere göre, Villoda da iki Polonya fırkası tahşid edil-

Elektrik Tesisatının Islahı

Ankara, 16 (Hususi) — İstanbul elektrik şirketile nafia arasında cereyan eden müzakerelere devam etmek üzere şehrimize gelen murahhaslar dün ve bugün nafiada temaslarna devam etmişlerdir.

İlk içtimalarda tesisatın ıslahına dair işler müşterek teknik bir komisyona verilmiştir. Komisyon tesisat için sarfi icab eden parayı tayin edecektir.

Yarın Riga'nın ciddi inkişafından korkulmaktadır.

Dün 16 mart şehidlerinin aziz hatıraları anıldı

Egübe yapılan büyük ihtifalden başka Fatih ve Egüb Halkevlerinde de merasim yapıldı

Dünkü 16 mart ihtifalinden iki intiba. Resmî geçid ve havaya karşı yapılan ihtiram ateşi

Dün İstanbul itilâf orduları işgal ettiği şehirde büyük bir ihtifal yapıldı. Letafet apartmanı civarındaki kargâhta yataklarında uyurken pek feci surette şehid edilen Mehmedciklerin faciâ şahadetlerinin 18 inci yıldönümü idi.

Bu sebeple 16 Mart şehidlerinin Egübe Bahariyedeki mezarlarının başında büyük bir ihtifal yapılmıştır.

Bu merasime İstanbul merkez komutanı general İhsan İlgaz, şehir namına İstanbul umumî meclis âzasından Cemalettin Fazlî, Fatih ve Eyüb kaymakamları, Eyüb Parti başkanı, Halkevi başkanı, Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumları, bir askerî kıta, bir polis kıtası, Eyüb orta okulu ve Eyüb çevresinde bulunan birçok ilk okullar ve büyük bir halk kütlesi iştirak etmek suretile aziz ölümlere kadirşinâlık ödevini ifa etmişlerdir.

Merasime tam üçte şehir namına umumî meclis âzasından Cemalettin Fazlî Ertenin söylevile başlanmıştır.

«Türkün ve Türklüğün hayat ve istiklâl kaynağı aziz ölümler; tertemiz ve yüksek ruhlarınıza şehir halkının minnetle dolu saygılarını sunmağa geldik.»

Diye başlayan ve çok alkışlanan bu hitabeden sonra Halkevleri namına Eyüb Halkevi başkanı Dr Hilmi ve gençlik namına bir Üniversiteli genç gözleri yaşla dolduran birer hitabede bulunmuşlardır.

Askerî bandonun çaldığı matem havasını müteakib aziz şehidlerin mezarlarına karşı duran bir manga havaya üç el ateş etmek suretile ordunun ve Mehmedciğin ihtiramını ifa etmiştir.

Bunu müteakib resmîgeçid başlamış, bir askerî kıta, bir polis müfrezesi, Eyüb orta okulu, ilk okullar ve Alibey köyü ilk okullarının küçük yavruları bu geçid resmine iştirak etmişlerdir.

İşçi sağlığı ve iş emniyeti Nizamnamesi

İşçiler, iş yerlerine içki götürmeyecekler ve sarhoş gidemeyecekler

İş kanununun tatbikatından olan işçi sağlığı ve iş emniyeti nizamnamesi bugünlerde alâkadarlara tebliğ edilecektir. Bu nizamname, her iş veren işçilerin sağlığını koruma ve iş emniyetini temin etmek hususunda alacağı tertibatı izah eder mahiyettedir. Nizamname işçilerin de bu yoldaki usuller ve şartlara uymayacak hareketler ve hallerde bulunmalarını âmirdir.

Şimdiye kadar kurulmuş olan iş yerleri içinin sıhhat ve emniyeti bakımından bu nizamnameye göre kontrol edilecek, bundan sonra kurulacak olanlar da lâzım gelen tertibat vücade getirilmeden işletmeye açılmayacaktır.

İş yerine, ne sıfatla olursa olsun, her hangi bir kimsenin ispirotolu içki getirmesi, yahud sarhoş gelmesi ve bu gibi içkilerin iş yerinde bulunması yasaktır. Yeni nizamname, iş vereni bu hususu kontrolle muvazzaf tutmaktadır. Bu maddeden yalnız ispirotolu içkiler satılan ve imal edilen iş yerleri müstesna tutulmaktadır.

Ayrıca ağır ve tehlikeli işlerin nelerden ibaret olduğu ve 18 yaşına kadar çocukların hangi işlerde kullanılmayacağı, buna mülhak nizamnamelerle tayin edilecektir. Gebe ve emzikli kadınların vaziyetleri de bu şekilde tanzim olunacaktır.

Bir motörcü mahkûm oldu

Motörüne bağladığı bir kömür kayığını devirmek suretile tedbirsizlik ve acemilikle ameleden Mustafanın boğularak ölümüne sebebiyet veren Ahmed, Ağırcezaada 1 sene müddetle hapse, 100 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Fatih Halkevinde bir tören yapılmıştır. Töreni Halkevi başkanı Sırrı Enver Batır açmış ve Fatih Halk Partisi başkanı Cemalettin Fazlî ile Darüşşafaka direktörü Ali Kâmi Akyüz 16 Mart hakkında söz söylemişlerdir. Merasimde Fatih semtinin bütün gençliği ve ileri gelenleri bulunmuştur.

Bundan başka Eyüb Halkevinde de bir tören yapılmış ve Fazlî Nalbandoğlu tarafından 16 Mart faciâsı hakkında bir konferans verilmiş ve bu törene Eyüblü kalabalık bir halk kütlesi iştirak etmiştir.

76 numaralı vapur da denize indirildi

76 numaralı vapurun denize indirilmesi merasiminden iki intiba

Hasköy fabrikasında yapılmakta olan Şirketi Hayriyenin 76 numaralı vapuru dün denize indirilmiştir. Vapur denize indirilirken hususî merasim yapılmış, yalnız Şirket müdür ve şube şefleri hazır bulunmuştur. Hazirana kadar

ikmal edilecek olan 76 numaralı vapur, geçen sene yapılan ve halen muntazam man seferler yapmakta olan 75 numaralının aynidir.

Bu muvaffakiyetinden dolayı Şirketi Hayriyeyi tebrik etmek lâzımdır.

Şehrin imarı etrafında yeni mütalealar

Belediye Valide Hanının yıktırılması işinin en sonraya bırakılmasını istiyor. Çarşıkapıdaki türbe için de yeni bir şekil teklif ediliyor

Eminönü meydanının açılması etrafındaki faaliyet devam etmektedir. İlerde Eminönü civarı ehemmiyetli bir saha olarak kalacağından imar işlerinde büyük dikkat sarfolunmaktadır. İstanbulun güzelliği Eminönünden itibaren başlayacak, Sultanahmed sirtlarına, Süleymaniyyeye doğru uzanacaktır.

Eminönü meydanının açılması için yıktırma ameliyesine Valide Hanından başlanacak, müteakiben diğer cihetler yıkılarak meydan kendini göstermiş bulunacaktır. Valide Hanı ortadan kalkınca Balıkpazarında ve o semtte halen mevcut olan gayri muntazam bina ve barakalar meydana çıkacak, bunlar da uzaktan çirkin manzara arzedecektir. Eminönü meydanı tanzim edilse bile bu barakalar semtin güzelliğini kaybettirecektir. Belediye, bu maksadla Nafia Vekâletine yeni bir teklifte bulunmuştur. Teklifte Valide Hanının yıktırılması işinin en sona bırakılması istenmektedir. Han vaktinde istimlak edilecek, fakat yıkılmayacaktır. Hanın arkasında bulunan baraka ve binalar üzerinde tedkikat yapılacak, oralar, yeni şekle sokulacak, icab eden yerlerde duvarlar vücade getirilecek, yeniden binalar yapıp çirkinlikler kapatılacaktır.

Belediyenin fikrine göre Valide Hanının arkasında İstanbulu tezyin edecek büyük binalar kurulacaktır. Bu binaların yerlerini belediye istimlak edecek, apartman yapacaklara satacaktır.

İmar plânında şehrin haddinden fazla büyümesine meydan verilmeyecek, şimdiki belediyenin sınırları dahilinden

Yenicamiin Valide hanı cebhesinden görünüşü

dışarıya çıkılmıyacaktır. Bu maksadla belediye icab eden yerlerde istimlakler yapacak, istimlak ettiği yerleri apartman yapacaklara satacaktır. Böylece baraka, ve biçimsiz evlerin yerinde modern apartmanların yükselmesi temin olunacaktır.

Çarşıkapıdaki türbe ve sebül Çarşıkapıda yol üzerinde bulunan Kara Mustafa paşa türbesinin kaldırılıp kaldırılmaması tedkik edilmekte idi. Müzenin belediyeye yapmış olduğu teklife göre medrese yerinde bırakılacak, tramvay yolu medresenin her iki tarafından geçecektir. Bu teklif Prost şehrimize geldikten sonra tedkik olunacaktır.

VEFAT

Halid Tahir Arda 59 yaşında gözlerini dünyaya kapadı. Kendisi tam manasile müte-kâmil bir insandı.

Halid Tahir, isik lâl mücadelesini ta-kib eden senelerde yurdumuzun imarı için başarılın yol-lar ve binaların in-şasında taahhüdü-nü noktası nokta-sına ifa eden dü-rüst ve namuskâr bir müteahhid ola-rak tanırız. Mühendis arkadaşlarıyla kurdu-ğu Hatha İnşaat Kollektif şirketi memleketin havrılı teşebbüslerinin başarılarında çok kıymetli hizmetlerde bulunmuş ve ön ayak olmuştur.

Bundan on sene evvel kurulan Türkiye İmar bankası Türk anonim şirketinin baş-lıca müessislerindendi. Denilebilir ki bu teşebbüsün evvel Halid Tahir'in öne sürdüğü bir teklifle başlar. Bu bankada memleketimizin imar işlerinde vazifelerini görmeğe çalışmış ve muvaffak olmuş bir müessese-dir.

Halid Tahir'in hususî hayatı ise tek bir kelime ile tasvif edilebilir. İnsanlık, çok hayırı sever, herkesin göremediği yardım edilecek insanları arar, bulur, imkânın müsaadesi kadar dertlerini azaltmağa çalışırdı.

Bir konferans verecektir.

Güneş klübü, bu şayanı dikkat konferansı dinlemeğe bütün âzasını davet ederken, bu mevzuun alâkadâr edebileceği bütün şahsiyetlerin de serbestce gelebileceklerini bildirir.

Tokatliyan otelinde

17 Mart perşembe akşamı mevsimin SON GALA ve VEDA GECESİ. Bu kış mevsiminde en büyük ve en güzel eğlencelerinin temin eden Millî ve bayramlarımızın Gregor bir kaç ay için haric memleketlere seyahata çıkacağından Paris, Londra, Berlin büyük ve kıbar lokallerinde olduğu gibi memleketimizde de çok büyük canlı hareketlerle şöret bulan Gregor ve şen arkadaşları bu hafta son veda müsamerelerini vereceklerdir.

Bu perşembe akşamı için Gregor şimdiki kadar yaptığı bütün galaların fevkinde büyük dekorlar arasında hazırladığı müstesna gece ile İstanbul halkına unutulmıyacak hatıralar bırakacaktır.

Yalnız bu müsamere için meşhur Mak Bin cazı ile Gregorun veda müsameresi şerefine ve bir defaya mahsus olmak üzere yalnız perşembe akşamı çalacaklardır. Bu veda gecesinde üç meşhur orkestra Gregor ve şen arkadaşları, Mak Bin cazı ve Paganî Macar kadın orkestrası bütün müntahap eserlerini Gregor ve sayın misafirleri şerefine çalacaklardır.

Toplantılar :

Yunan parasına dair bir konferans

Güneş Klübünden:

19/3/938 cumartesi günü saat 17 de klübümüz konferans salonunda Avukat Bay Yorgaki Effimianidis (Yunan parasının iç ve dış kıymetleri arasındaki münasebetler, hükümetin düşen dış kıymetine rağmen iç kıymetinin muhafazası hususunda aldığı tedbirler, bu tedbirlerin hayat pahalılığına ve umumî iktisadî vaziyete tesirleri) mevzulu

Bugün

ŞİK sinemada 2 muazzam film

KIZIL İZDİVAC

Marlene Dietrich — Robert Donat

Rus ihtilâlinde heyecanlı bir sergüzeştin aşk ve heyecan dolu sahneleri

LİNÇ KANUNU

SILVIA SIDNEY - SPENCER TRACY

Baştan başa heyecan ve beşerin ıstırahını anlatan şaheser

TÜRK

sinemasında BU AKŞAM büyük gala olarak

Bayanlar; Baylar; sevenler sevenler; Herkes; ve

VIKTOR FRANÇEN

SUZY PRİM RENEE DEVİLLERS

Aşk için Yaşıyor

Paris Üniversitesinde ... Büyük bir aşk romanı - Genç bir kız asistanın ve büyük bir doktorun heyecanlı hayatı ... Terkedilen sevgili - Kışkancılık - Gençlik - Meraklı - Naceli - Nefis - his - En güzel - cehennem

Bu akşam İPEK

sinemasında SENENİN EN MUZZAM

AŞK - HEYECAN - KAHRAMANLIK ve MACERA ŞAHESERİ

ZENDA MAHKÜMLARI

(Fransızca Sözlü)

Baş rollerde: RONALD KOLMAN - MADELEINE KAROL - DOUGLAS FAIRBANK Jr.

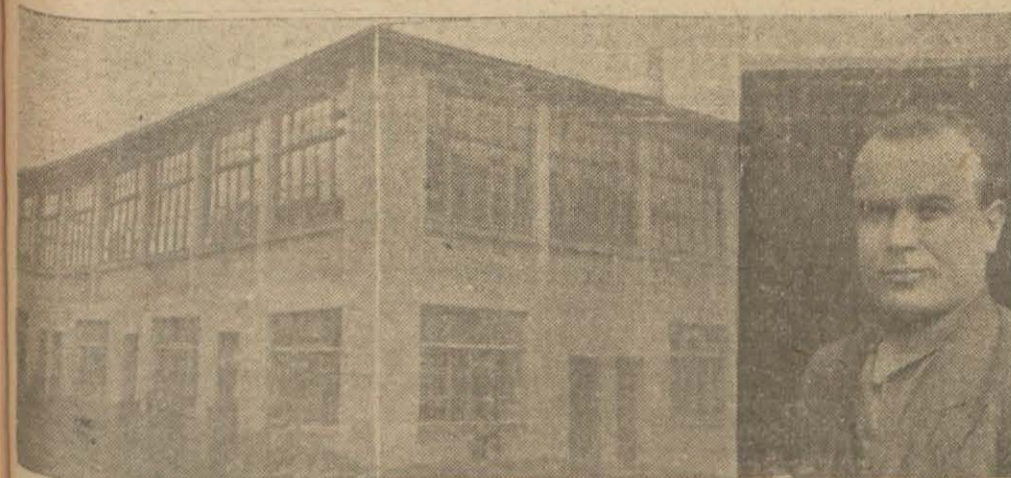
DİKKAT: Bu geceki müsamere için biletlerinizi erkenden aldınız. Tel. 44289

MEMLEKET HABERLERİ

Geredeliler nihayet elektriğe kavuştular, kasaba aydınlandı

Sokaklar 240 lâmba ile tenvir edildi, 60 aboneye cereyan verildi, Esentepeye de baharda elektrik yapılacak

Gerede belediye reisi İhsan Yalçın ve Gerede belediye dairesi

Gerede (Hususi) — Gerede, yakında başlanacak olan 340 kilometre uzunluğundaki Adapazarı - Bolu - Ankara asfalt şosesinin tam ortasında beş nüfuslu bir kaza merkezidir. Kasabada son yıllar içinde yeni bir belediye ve dispanser binası ile bir çok mahalleler bir kereste fabrikası, bir tabakhane, ve iki ilk mekteb olmuştur. Şimdi de yeni bir jandarma binası yapılmış ve başlanmıştır. Bir devlet binası ile bir halk fırkası da inilmek üzeredir.

Gerece belediye reisi İhsan Yalçın büyük gayretlerle bir yıl evvel yapılan elektrik tesisatı da bitmiş, üç evvel şehre ilk defa cereyan vermiştir. Şehir halkı bu mes'ud günü bahalara kadar sokaklarda bayram yapmak suretiyle kutulamıştır. Şehir sokakları 215 tane kırk mumluk ve 25 tane yüz mumluk lâmbalarla tenvir edilmiştir.

Aksaray icrasında pek çok

Aksaray (Hususi) — Aksaray İcra memuru Agâh Orhonun

İnşaatındanberi ve iş çıkarmağa başlamış, icra işleri de günden güne artmıştır. İcra memuru vazyete görebildiği bu dairede 700 derdest iş vardır. Bir tek icra memuru omuzlarına yüklenen işler verimli şekilde yürütülmekte ise de kadrolu bir kâtib ilâve edildiği takdirde daha muntazam iş çıkacağı şüphesizdir. Nevşehir ve Bor gibi yıllık işi 400 ibaret olan icralarda kâtib mevzu olduğu halde bir ayda 600 iş gerçekleştirildiği Aksaray icrasında kâtib yoktur.

Gelibolu limanı temizleniyor

Gelibolu (Hususi) — Limanın temizlenmesi kararlaştırılmış, bu husustaki tesisat gelmiştir. Pek yakında bir çamaşır temizleme makinesi satın alınacak ve derhal temizleme ameliyesine başlanacaktır.

Elektrik projesi, mühendis Hasan Halet Işıkpınar tarafından yapılmıştır. Lokomobil Zonguldak kömürü yakmaktadır. Bu kömür Zonguldaktan İsmet paşa istasyonuna trenle gelmekte ve İsmet paşa istasyonundan 35 kilometre uzunluğunda şose tarikle ve kamyonlarla Geredeye nakledilmektedir. Kömürün tonu Gerecede 14 liraya mal olmaktadır. Şimdiye kadar 60 abone evlerine tesisat yaptırmıştır. Gerece, üstündeki çamlarile ve asrı vesaiti ile, dünyada şöret almış olan meşhur Esentepeye de ilkbaharda elektrik cereyanı verilecek ve burası Ankaranın asrı bir dinlenme yeri olacaktır. Esentepe, bugün güzel köşkler ve büyük havuzlarla süslenmiş, gelecek misafirler için de sekiz ailelik pavon, dört ev ve bir de sahne yapılmıştır. Jandarma komutanı Asımın gavresi de bütün köyler telefonla kazaya bağlanmıştır.

Gerede sürekliliği

Kaza Halkevi spor şubesi avcılar kolu Sarı Kadılar köyünde yaptığı bir sürekliliği avında bir ayı ve bir çok domuz itilâf etmiştir.

Kazada hava son günlerde düzelmeğe başlamış, soğuklar şiddetini kaybetmiştir. İlkbahar yağmurları da yağmağa başlamıştır.

Malkara belediye bandosu

Malkara (Hususi) — Kazaya dört saat mesafede bulunan Pişman köyüne sureti mahsusada adamlar gönderilerek köklerinde ki topraklarile beraber 80 - 100 kadar çam fidanı alınılmış ve bunlar belediye parkına diktilmiştir. Park yeni çam fidanlarla bir kat daha güzelleştirilmiştir. Yapılmakta olan belediye binası ikmal edilmiş ve bütün belediye daireleri bu binada faaliyete geçmiştir.

Kaza gençlerinin her türlü spor ve temsil faaliyetleri karşısında, gençlerle çok alakadar olan belediye, yeni bir bando takımı getirtmiştir. Resimde Gençlerbirliği bando kolu muallimleri ile beraber görülmektedir.

Termede yeni Yapılan yollar

Terme (Hususi) — Yeni kaymakamımız Necati gelmiş, vazifesine başlamıştır. Evvelce ihmal edilmiş olan kazamız son senelerde her cihetten ilerlemeğe başlamıştır.

Köylümüzün çarşıya gelmesine büyük zahmetler çektiren Bazlamaç yolu geçen sene halkın gönüllü yardımile kaymakam vekili Halid Kayalı oğlunun ön ayak olmasile yapılmış ve o yoldan köylü şimdi ayağı çamur olmadan rahat rahat çarşıya gelmeğe başlamıştır. Önümüzdeki yaz günlerinde de gene halkun müzaharetile kaymakam Necati'nin ön ayak olmasile Fakıralı köyüne giden Hamam sokağı ve Sarayköy yollarının yapılması temenni edilmektedir.

Halkı tamamen çiftçi olan kasabamızda böyle bir ön ayak olan olunca yapılacak yolun taş kısmını halkımız seve seve getirmektedir. Geri kalan inşaat işi ise belediyece yapılacak ufak bir himmet ile tez elden biteceği muhakkaktır.

Köy bütçeleri tanzim edilirken muhtarlar tarafından bazı haksızlıklar yapıldığı, bundan bazı fakir köylülerin müteessir olduğu görülmektedir. Karabaş köyünden Saray köyüne inen, bir çift öküzü ile bir ineğinden ve çalı çırpıdan yapılmış bir barakasından başka malı mülkü olmayan bir köylüye muhtar tarafından 8 lira bütçe parası tahsil edilmiştir. Devlete bile senede ancak 4 lira vergi verebilen bu fakir köylü 8 liralık salihayı ödeyemediği için muhtar tarafından tazyik edilmektedir. Muhtarlar köy bütçelerini tanzim ederlerken daha mutedil hareket etseler köylüler daha fazla memnun olacaklardır.

Söğüt'te arazi tahrir komisyonları artırıldı

Söğüt (Hususi) — Kazamızın arazi tahriri işleri iki komisyon tarafından uzun zamandanberi yapılmaktaydı. İşlerin çok ağır gittiğini gözönüne alan vilâyet komisyon adedini altıya çıkarmıştır. Geri kalan üç yüzer evli altı büyük köyün arazi tahriri, şimdi, iki ayda bitirilecektir.

Erzurumlular gelecek yıl trene kavuşacaklar

Gelecek yılın Cumhuriyet bayramında tren işlemeğe başladığı zaman artık Erzurumlu mahsur kalmaktan kurtulmuş olacak

Erzurum (Hususi) — Erzurumlu tabiaten somurtgandır. Nasıl somurtmasın, bu belde oturanlar hiç rahat yüzü görmemişlerdir ki, mütemadi düşman meddü cezirleri, vatandaşları rahatsız etmiştir. Erzurumun etrafında şöyle bir gezinti yapınız, memleket baştanbaşa mezarlıklarla çevrilidir. Hem öyle mezarlıklar ki, her lâhiden dört beş tabaka insan iskeleti çıkmaktadır. Bu mütemadi, meddü cezirle hedef olan Erzurumlu onun için parasını gayri menkule yatırmaktan ziyade saklamağa v memleket haricinde iş görmeğe başlamış, bu yüzden de memleket imar edilememiştir.

Erzurumun şimdi yüzü gülmeğe başlamıştır. Çünkü pek yakında tren gelecektir. 1939 yılının 29 teşrininde artık Erzurum tabiatin düşmanlığına nihayet verecektir.

Erzurum mahsur kalmaktan müste-kidir. İstanbulca oturanlar bu zorluğu bir türlü idrâk edemezler. Şimdi İstanbuldaki karileri biraz buraya getirelim. Bakınız ne müşküllerle karşılaşacaklardır:

İşte şimdi bir haftadır Kop dağı kapalı. Kar yağmış, güneş açmış, arkasından buzlu bir fırtına esmiş, yoldaki karlar hep kesme buz olmuşlar, artık orarlardan otomobil filân geçmiyor. Postayı kızaklar getiriyor.

Posta günleri olmuyor mu? Hele me-

— Acaba posta ne zaman gelecek?

— Aşkaleye gelmiş mi?

Ve telefon santralindeki Bay Salim herkese cevap verir durur:

— Hayır, vapur fırtınadan Trabzona yanaşamamış postayı da hamilen Hopaya gitmiş, dönüştü çıkaracakmış.

İşte posta geldi. 7 gazete birden birikmiş. Bunları acaba ne zaman okuyacağız?... Sonra on beş gün evvelki bayat haberler.. Vallahi Erzurumda okumanın da zevki kalmıyor. İnsan yedi gazeteyi birden okur mu? En sonuncu tarihliyi okuyunca bir ondan evvel altı tanesinin kıymeti kalmıyor.

İşte onun için trenin gelmesi dört gözle bekleniyor. İstasyon civarındaki arsaların kıymeti arttı.

Erzurumun yüzünü güldüren bir başka sebep daha var: İplik fabrikası.

Celâl Bayar hükümetinin Erzurumda bir iplik fabrikası kurmağa karar verdiği zaman memleket bir bayram manzarası arzetti.

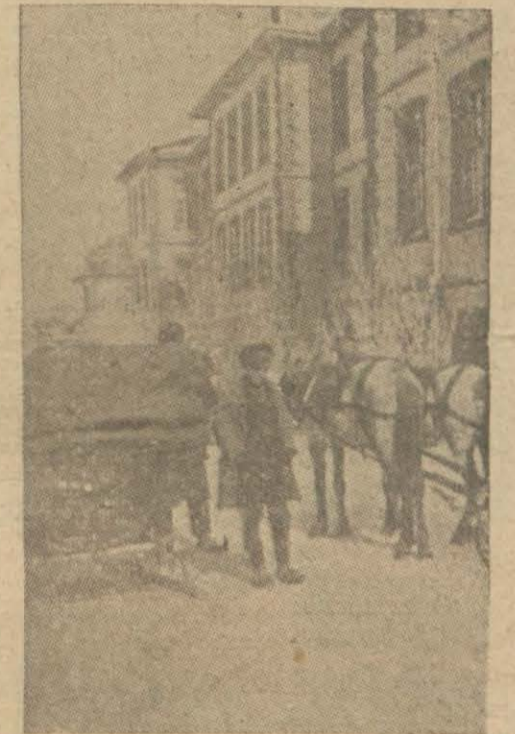
Herkes bu mesele ile meşguldü.

Muşa 5 metre Kar yağdı

Muş (Hususi) — Kânunusaninin altısına kadar bahar hayatı yaşayan Muşta birdenbire şiddetli bir kar başlamış ve durmadan devam etmiştir. O günden martın birine kadar yağın karın mikdarı beş metreye yaklaşmıştır.

Halen, yerlerde, 2-2,5 metre kar vardır. Hayvan yemlerinde kitlik başgöstermiştir. Odun ve kömür fiyatları ucuzdur. Köylüler bir köyden bir köye gidip gelememekte, kurtlar, açlıktan, köylere hücum etmektedirler.

Otuz senedir benzeri görülmiyen bu kar çokluğu umumî bir endişe uyan-dırıştır. Bu karların nisan nihayetine kadar yerden kalkmıyacağı tahmin edilmektedir.

Erzurumun karlı havalardaki biricik nakil vasıtası: Kızaklı arabalar

Erzurumun bir fabrikaya kavuşması demek, iktisadi hayatın gelişmesi, amalenin iş bulması, velhasıl Erzurumun asırlardanberi daldığı uykudan uyanması demektir. Artık yüzüne gülmüştür.

Erzurum valisi Haşim İşcan

Halk diyor ki: — Hükümet karar vermiş, Erzurum da Ankaradan sonra Türkiyenin en mamur memleketi yapacakmış.

Tohum İslah İstasyonu

Doğuya itina nazarlarını çeviren Ziraat Vekâleti bir milyon lira sarfile bir de tohum ıslah istasyonu kurmağa karar verdi. İstimlâke şimdiden başlandı. Aynı zamanda Adliye Vekâleti de Haskankalede ziraî bir hapishane yapacak...

İmar hareketleri

İmar hareketlerine de karlar çözülmüş, önemle başlanacak. Şimdi vilâyet hazırlıklarla meşgul. Malûm ya.. Erzurumun inşaat mevsimi de kış mevsimi ile makûsen mütenasib.

Halk Vali Haşim İşcandan memnun. Bir de rivayet çıkmış. İlbaş taş üstüne taş koymadığı günler hastalanıyormuş. Halk kendisinin burada uzun müddet kalmasını temenni ediyor. Vali Haşim İşcan da bilmem ne fikirdedir. Fakat kısa zamanda halk ile çok sıkı kaynaşmalarına nazaran kendisi de buradan pek ayrılmak istemez.

Alaşkerde elektrik Tesisatı yapıldı

Ağrı (Hususi) — Alaşkerte kazasında yeniden yapılmış olan Halkevi binası ile elektrik tesisatının açılma törenleri büyük merasimle yapılmıştır.

Merasim günü başta vali Bürhaneddin Teker olduğu halde mülki ve askerî erkân 60 kişilik bir grup halinde kızaklarla Alaşkerte hareket etmişlerdir. Kafile Alaşkerte kaymakam ve halk tarafından merasimle karşılanmış bundan sonra Halkevinin ve elektrik tesisatının açılma töreni yapılmıştır. Törende söylevler ve gece de yeni Halkevi salonunda müsamerele verilmiştir.

Merasimden sonra heyet gene kızaklarla şehre dönmüş ve karlar üzerindeki kızak yolculuğu çok neşeli geçmiştir.

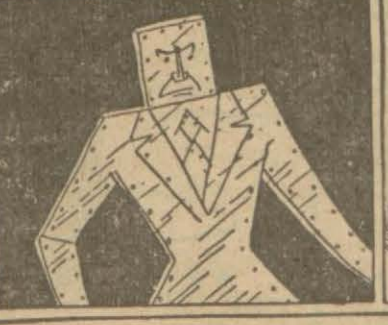
Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki!

Bazı kadınların erkekler hakkında ne garib fikirleri vardır Hasan Bey.

Bir Çinli sinema yıldızı da...

Erkekleri demire benzetmiş...

Hasan Bey — Hakkı var, cefalarına bu nesneden başka ne dayanur ki...

Hâdiseler Karşısında

BUGÜN VE YARIN

Bundan bir hafta evvel Cağaloğlunda bir yangın olmuştu. Yangını söndürmek için henüz itfaiye yetişmemişti amma civarda ne kadar halk varsa yangın seyrine toplanmışlardı. Yangın alev alev yanıyordu. Ben o civarda bir sokağa sapsımışım. On beş çocuk gördüm, sokağın bir köşesinde ayakta duruyorlardı. Yanlarından koşu koşu yangın seyrine gidenleri farkında bile değildiler.. kendileri böyle bir seyre gitmeyi düşünmüyorlardı bile..

Ellerinde bir takım kâğıtlar vardı. Birbirleriyle heyecanlı heyecanlı bir şeyler konuşuyorlar, kâğıtları evirip çeviriyorlardı.

Ne hoşuma gitmişti bilseniz.. kendi kendime:

— Aferin onlara, demiştim, bugün her halde bir vazife yaptılar.. şimdi her biri yaptığı vazifeyi ötekine gösteriyor ve onlar üzerinde birbirleriyle münakaşa yapıyorlar.

Yangın sevri gibi manasız bir zevk

onları alâkadar etmiyor, yangına gitmedikleri gibi gidenlere bile dönüp bakmıyorlar.

Bunların anaları, babaları çocuklarıyla ne kadar övünse haklarıdır.

Yavaş yavaş yanlarına gittim, kendi kendime söylediklerimi onlara da tekrarlıyordum. Ellerindeki kâğıtlara baktım.. umduğum gibi vazife kâğıtları değildi. Çikolatalardan çıkan artist resimleriydi ve biraz dikkat edince bu kartlarla bir nevi kumar oynadıklarını anladım..

Meğer yangın seyrinden çok, onları alâkadar eden bu imiş!

★
Bu vak'ayı bugün hatırlamama sebep gazetede okuduğum bir havadistir. «Şehirde gizli bir kumarhane keşfedilmiş, ve derhal kapatılmış!»

Gizli kumarhaneleri kapatılmı, âmen-na... Fakat bu meydandakileri ne yapacağız? Asıl bunlarla mücadele etmeli değil miyiz?

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Fasulyenin otomobil sanayiindeki mevkii

Amerikadaki Ford fabrikaları -nın etrafı, bir kaç senedenberi geniş fasulye tarlaları haline getirilmiştir. Bu fasulyeler, Çinde ekilen Soya cinsindedir. Ford, bu fasulyelerin yağlı boya yapmakta ve bu boyalarla otomobillerini boyamaktadır.

Yağı alınan bu fasulyeler, şimdi, yeni bir tecrübeye tabi tutulmaktadır. Gayet kuvvetli taziyelerle sertleştirilen Soya fasulyesile, Ford arabalarının tahta ve demir aksamını yapmayı tecrübe etmektedir. Amerikalılar, mevtukları için onlar da, upki münahar gibi sanayide sun'i vasıtalara başvuru-rlar.

Leylekler istinâatlerini en emin olarak tayin ederler

Kuşların arasında en emniyetle istikametlerini tayin edebilen leylektir. İkinci derecede kırlangıç gelmektedir. Düz bir hat üzerinde bir leyleğin 2500 kilometrelik bir mesafeyi şaşırmaksızın katettiği her zaman görülen bir hâdisedir. Bu bakımdan, leyleklerle kırlangıçların hedef tayin edebilmek hassaları güvercinlerden çok fazladır.

Bernar Şav hakkında eğlenceli bir hatıra

Meşhur muharrir Bernar Şav geçen sene yaz tatiline çıkarken mektublarının arkasından yolunasını daktilosuna sıkı sıkı tembih etmiş. Fakat aradan epey zaman geçmiş, hiç bir şey almayınca sormuş. Daktilo cevap vermiş: Mektub kutusunun anahtarını beraber almışsınız.

Bernar Şav hemen anahtarı postaya vermiş, geri yollamış, bu defa gene bir şey çıkmamış, fakat muharririn de sabrı tükenmiş. Daktilosuna şiddetli bir Postâ ile yolladığınız anahtar, posta müvezzii, kilidli bulunan mektub kutusuna atmış!

Mütemadiyen, aynı cins yemekler yemeyiniz

Mütemadiyen aynı yemekleri yemek ve bu yemeklerin fazla pişmiş olmasına dikkat etmemek A vitamininin vücudun eksilmesini intac eder. Bunun neticesi karanlıkta yürüyememek, göz yorgunluğu, resimlere bakamamak, cildin kuruması gibi garip garip tezahürlerdir.

KADIN

Genç kadın ve sabahlık

Mevsim değişti. Yakında soğuğu bütün bütün unutacağız. O zaman sabahları omuzlarımızı geçireceğiniz ceketin sıcağından daha çok sıkılığı düşününceksiniz. Bu orijinal ve güzel model işte o güzel günler içindir. Şimdiden almazsınız ki evde yavaş yavaş üzülmeye başlayasınız. Biçiminin bu kadar kolay olduğunu gördükten sonra sanırım hiç bir bayan onu terziye diktirmek istemeyecektir.

Rengi: En açık renklerden yüzünüze en çok yarışanı.

Kürkü: Devekuşu tüyü gibi incecik bir kürk, kapla ya bir, ya da zid renkte.

Kordelâsı: Kendi renginde, tafta.

Bir metre eninde «şifon» dan takriben 125 santim almalıdır. İki metre kürk. (70) santim de ensiz lâstik lazımdır.

Kumaşı ters yüzü dışa gelmek üzere uzunluğuna ikiye katlırsınız. C ve D işaretli köşeleri modeldeki gibi oyarsınız. BH-AG işaretli kenarlar kol yerleridir.

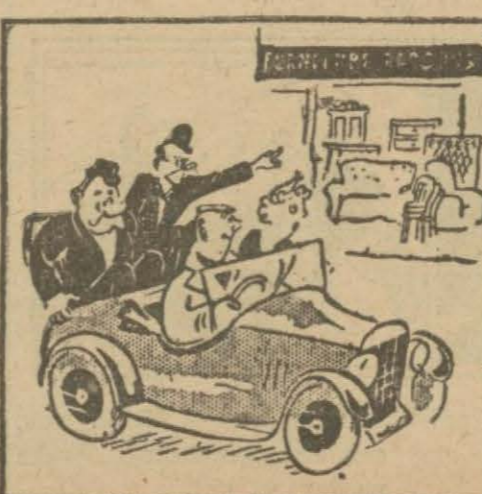
Lâstik buraya geçirilir. Ve kolu dirsekten yukarıda tutmaya yarar. Kürk arka ve ön bütün kenarlara dikilidir.

Örgü kazak

Şık veya kroşe her türlü seyrek jür örgüden yapılabilir. Dik yaka arkadan iliklidir. Kol kapakları gibi onun da iki kenarına kroşe ile koyu renk yünden ince bir oya geçirilmiştir. Kemer ya bluzun yahud oyaşının renginde olmalıdır. Düğmeler koyu yünden kroşe ile sık iğne örülebilirler. İstenirse sentür de aynı yünden örgüden yapılabilir, toka yerine iri bir düğme konulur. Modelinki deridir.

İki ahbab çavuşlar:

Mahkemelerde

Fatih cinayetinin muhakemesi dün bitti

Sevdiği kadının kocasını öldüren Receb altı sene, cinayeti gizliyen maktulün karısı ile kaynanası altışar sene sekizer ay hapse mahkûm oldular

Fatih Osman Nurettini taammüden öldürmekten suçlu Ali Receb ile suça iştirak eden maktulün karısı İrfan ve kaynanası İfakatin duruşmaları Ağırceza da dün neticelenmiştir.

Suçlu Ali Receb Karagümrükte kendilerine komşu oldukları zaman İrfan ile sevişmeğe başlamış, bilâhare Fatih'e taşındıkları zaman da eylerine gidip gelmekte devam etmiştir.

İrfanın kocası Nurettin de Recebin evlerine devamına mümanaat etmemiştir. Nurettin hâdiseden 6 ay evvel gözlük satmak üzere Anadolu'ya gitmiş, bu sırada Ali Receb maktulün karısı ve kaynanasına Nurettini öldürmek niyetinden bahsetmiştir. Kadınlar da hâdiseyi vukuundan sonra kimsede söylemeyeceklerini ve hattâ tevli edeceklerini suçlu'ya temin etmişlerdir.

Nurettin geldikten sonra bir gece eve misafiri giden Receb, iki taraflı keskin bıçağını da yanına almış ve gece yarısına doğru el ayağı çekilince Nurettin dokuz yerinden bıcağıyla öldürmüştür.

Kadınlar ise Recebin kaçmasını müteakib eve hürsüz girmiş vaziyeti vermişler ve sonra da pencereyi açarak:

— Hürsüz var! diye feryada başlamışlardır. Gelen polisler hürsüz kaçtığını, maktulün elbiselerini de alıp götürdüğünü söylemişlerdir. Fakat elbise bilâhare dikilmiş bir yatağın içlerinden çıkmıştır.

Ağırceza da yapılan duruşma sonunda maktul Nurettindeki makûs tabiat, her üç suçlu hakkında ayrı bakımdan hafifletici sebep olarak kabul olunmuştur.

İdamâ mahkûm olması gereken Receb bu sebepten 24 sene hapse mahkûm edilmiş, 10 seneye mahkûm edilen İrfan ve İfakatin cezaları da 6 şar sene, 8 er aya indirilmiştir.

24 seneye mahkûm olan Recebin cezası ayrıca yaşı küçük olması dolayısıyla da 6 seneye indirilmiştir.

Dört genç halkı heyecana düştü

Evvelki akşam Sirkeci'de bütün mahalleyi ayağa kaldıran ve heyecana düşüren bir hâdise olmuştur.

Ahmed, Mustafa, Arif ve Lâtif isimlerinde dört kişi sinemadan çıkmışlar ve birdenbire avaz avaza bağırmağa başlamışlardır:

— Koşun, yetişin! Katil kaçıyor!

Cadde karmakarışık olmuş, bekçiler, polisler yetişmişler, delikanlılara sorduklarında:

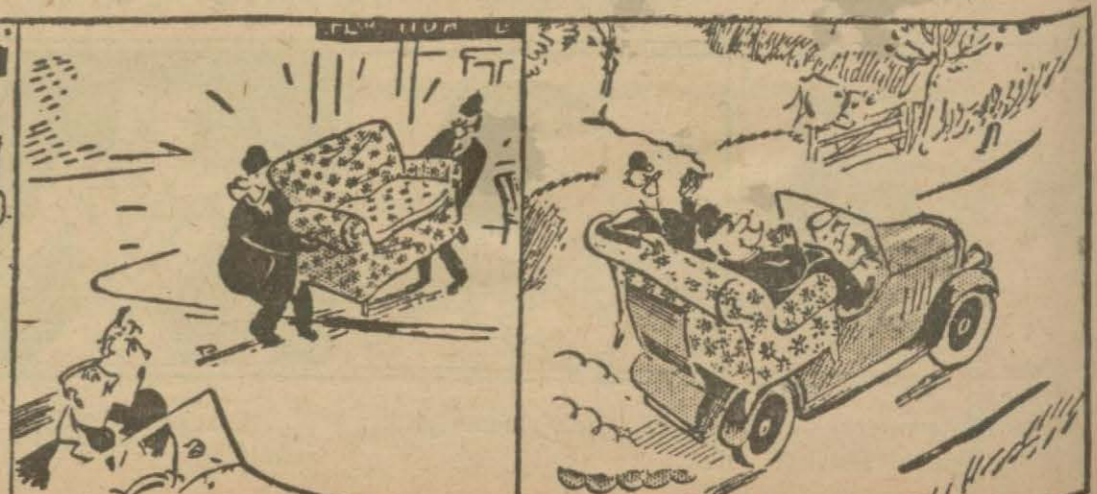
— Biz tramvayı kaçırdık da, onu söylüyorduk, cevabını almışlardır. Tramvaya katil ismini takan bu dört kişi,

Adliye Vekili Ankara cezaevinde

Ankara cezaevinde bir matbaa açıldığı yazılmıştı. Yukarıdaki resim, açılış mecrasiminde hazır bulunan Adliye Vekili Şükrü Saracoğlunu bir mahkûmla konuşurken göstermektedir.

Rahatına düşkünler

GÖNÜLİSLERİ

Kadınlar neden Aldatır?

Ankaradan, Bay (E.) imzasile mektub gönderen okuyucuma:

Oğlum; Yazdıklarımı okuduktan sonra uzun uzun düşündüm. Fakat senin hareketlerinde; zevceni ihanete sevk edebilecek bir kusur bulamadım. Bana:

— Kadınlar, içki içmeyen, fena yerlere girip çıkmayan erkeklerden hoşlanmazlar mı? diyorsun.

Bilâkis çocuğum... Kadınlar, ekseriyetle, içki içen, fena yerlere girip çıkan erkeklerden nefret ederler.

Fakat bazı kadınlar vardır ki, zevçlerine ihanet etmek için bir sebep aramaya bile lüzum görmezler.

Onlar, en büyük zevki, kocalarını aldatmakta, atlatmakta bulurlar ve bu ruhta kadınlara sadakat telkin etmiye de imkân yoktur.

Eğer yazdıklarınız tamamen doğruysa, siz, bu ruhta bir kadınla birleşmek talihsizliğine uğramış bulunuyorsunuz.

Pariste siyasi ifşaat

Mussolini 936 da Fransaya Almanya üzerine yürümeyi teklif etmiş!

Gene aynı senenin martında Fransa, Alman topraklarının işgalini kararlaştırmış, ordu ilerlemeğe başlamış, fakat kabinedeki ihtilâf bu kararı akim bırakmış!

Sarraut kabinesi

Her Hitler:
— (1932 yılında iktidar mevkine geçti.
— 1934 » Alman ordusuna son şeklini verdi.
— 1936 » Versay muahedesi- nin kayıplarını yıkarak Ren sahil- lerini tahkim et- miye koyuldu.
— 1938 » Avusturyayı ilhak etti.

Önümüzdeki ay veya yıllar içinde ne yapacağı belli değildir.

Fakat Fransız gazeteleri şimdiden:

— 75 milyonu bulan nüfusu ile Almanya dünyanın en kuvvetli devleti hâline gelmiştir, diyorlar ve sekiz on sene evvel tek bir fırka Fransız askerinin Almanya'yı korkutmaya yettiği zamanları tahassürle anarak:

— Bu, büyümenin, kuvvetlenmenin önüne geçmek mümkün değil mi idi? diye soruyorlar. Bu suale verdikleri cevap müsbettir. Vak'ada zikrediyorlar. Aşağıda okuyacağınız satırlar bu bahis münasebetile Jour gazetesi tarafından yazılmıştır ki pek yakın bir mazide Avrupalının yeni bir harb tehlikesi geçirmiş olduğunu anlatmaktadır.

«Evet, muhakkak 1936 yılı mart ayının 7 nci günü yaptığımız hatanın cezasını çekiyoruz. Bay Sarraut'un bağırarak:

— Strasburg Alman topraklarının tehdidi altında, demiş olmasına rağmen Ren havzasının tahkim edilmesine bo- yun eğmekle Fransa ve İngiltere Al- manya Cermen faikyetinin yerleş- mesine mukavemet için ne kuvvete, ne de cesarete malik olduklarını düşün- mek hakkını vermişlerdir.

Fakat madem ki aynı şekilde hâdise- ler bizi tekrar aynı tehlikelerle karşı- laştırmaktadır, o halde şu 7 mart 1936 tarihinde Fransada cereyan etmiş olan vak'alara aid hakikati olduğu şekilde tesbit etmek faydalı olacaktır.

O tarihte Fransa Harbiye Nezaretini ihtiyat general Maurin idare ediyordu. Bu zat geçenlerde bu meseleye aid hatıralarını yazdı. Bu hatıralarında da:

«— Fransa bu münasebetle münasib olan cevabı vermeyi bilmmiştir,» cümle- sini kullandı.

Bu iddia bir seferberliğe tekaddüm eden hazırlıklar bakımından hakikate muvafıktır. «Bir gece yarısı ilk setir kit'aları yerlerine yerleşmişlerdir. Er- kânıharb heyetleri vazifelerini gör- müşlerdir. İlk setir kit'alarının yar- dımcı kuvvetleri muntazaman gelmeye başlamışlardır.»

Bütün bunlar doğrudur. O halde çok iyi işlemeye başlamış olan bu makine birdenbire neye durdurulmuş ve her şeyi gözüne almış olan Almanyanın karşısında Fransa neden hiçbir şeyi gö- züne alamamıştır?

Bu suale general Maurin cevap ve-

remez, millî müdafaa endişesinin sus- muya sevkettiği kısımları bırakarak ge- neralin meskût geçtiği hakikati biz an- latalım..

Hakikat şudur ki yapılacak iş hak- kında Fransız kabinesinde ihtilâf var- dı. Vakiâ kabine reisi Sarraut ateş püs- kürüyordu, sadece lâftan ibaret olan azimkârlığında sivil nazırların bazı- larından da müzaheret görüyordu. Fakat Harbiye Nazırının yanında ne millî müdafaa şûrasının, ne de yüksek aske- ri otoritelerin fikirleri alınmamıştı.

Halbuki ordu eldeydi, 5, 6 fırkayı ve kimatının hazırlandığı birkaç şehri iş- gal altına almak, sonra da hâdiselerin inkişafını beklemek kolay bir iş olacaktı.

Fakat meselede direkt bir mes'uliyet altında bulunan askeri otoriteler bu harekete girişmek için bu hareketin umumî bir seferberlik ile hemâhenk ola- rak yürümesini şart koştu.

Zira kısmî bir seferberlik olamazdı ve plânlar mutlak, tam bir harb haline göre hazırlanmıştı.

Hiç şübhe yok ki, Almanya Ren hav- zasının işgali karşısında tasavvurları- na devam etmeyecekti. Fakat kıyaset aksi ihtimalin gözönünde bulundurul- masını icab ettiriyordu. Millî müdafaa en fena ihtimalleri düşünmeden her hangi bir harekete girişmek hakkını haiz değildi.

Teknik adamları böyle söylüyorlar- dı: Ya bütün millet bütün kuvvetile se- ferber haline konulacaktı, yahud hiç- bir şey yapılmıyacaktı.

O vakit Bay Sarraut ile en heyecanlı arkadaşları sükûn bulmaya başladılar. Muhakkak ki, Almanyanın yumruk darbesine karşı koymak istiyorlardı. Fakat Fransayı gerek askerlik, gerek iktisadiyat bakımından seferber haline getirmenin mes'uliyetini üzerlerine al- maktan çekiniyorlardı.

İşte Alman teşebbüslerinin önüne başlangıçta geçilememesinin sebebi budur.

Yukarda okuduğunuz satırlarla Jour gazetesinden aynen naklettiğimiz te- şebbüs Almanyanın muazzam bir kuv- vet haline gelmemesi için Fransa hesa- bına bir fırsat mı teşkil edecekti, yoksa bütün insanîyet hesabına yeni bir mu- harebe ile bir umumî felâketin mukad- demesi mi olacaktı, kat'iyetle tesbit edilemez. Fakat gene Fransız gazetelerin- den anlıyoruz ki bu hâdiseden üç ay sonra, yani 1 Haziran 1936 tarihinde Fransızların eline Alman kuvvetlenme- sini hiç değilse yavaşlatacak bir fırsat geçmişti. Bunu anlatan Fransanın sabık Roma sefirinin oğlu Bertrand dö Juve- nel'dir. Bu meslektaş Liberté gazete- sinde yazdığı bir makalede diyor ki:

«Romaya gitmiştim. Sinyor Mus- solini ile bir mülâkat yapmak tasavvu- rundaydım. Duce sefirimizin tavassutu

Harikulâde bir maceranın hikâyesi: 1

Ben bir casustum!

Yazan: Eric Ambler

Bu minimini Fransız kasabasına salı günü geldim ve iki gün sonra tevkif edildim!

«14 ağustos salı günü Nice'den St. Gatiens'e geldim. Perşembe günü saat 11,45 de de, resmî bir polis ile bir si- vil memur tarafından tevkif edilerek polis merkezine götürüldüm.»

Bu satırları şimdi pek kolaylıkla yaz- dım, fakat onlarda saklı olan ve başım- dan geçen macera o kadar heyecanlı ki, şu dakikada bile sanki yeni baştan yaşı- yormuş gibi oluyorum, o buhranlı daki- kaların bütün ağırlığını hissediyorum, fakat bu ağırlık bana adetâ bir zevk ve- riyor, acı ve buruk bir zevk...

Parisli bir arkadaşım St. Gatiens ile pansiyonlarını çok methetmişti. «Hele o- rada bir Réserve oteli var, tam istediğin gibi. Yemekleri temiz odaları geniş, man- zarası harikulâdedir. Sahibi de neşeli bir adam. Fitalar da münasib. Günde 40 frank verdin mi pansiyoner olursun» de- mişti. Benim için çok para idi bu 40 frank doğrusu, amma, gidip te orada iki gün kalınca, «Keşki diye düşündüm, Pa- riste boş yere para harcıyacağıma, üç haftalık mezuniyetimi hep burada geçir- seydim.»

St. Gatiens, Akdeniz sahillerinin tipik bir balıkçı köyüdür. Dağlık sırtları, be- yaz, pembe badanalı evleri, baştanbaşa çam ağaçlarıyla bezeli ve sahile kadar uzanan yamaçlarla çok şirindir. 700 nü- fuslu, iki kahve ve 7 mağazalı ve bir de karakolu bulunan şişşirin bir köy..

O gün hava pek sıcaktı. Otelin taraçası- nda oturuyordum. Butunduğum yer- den biraz başımı uzatınca, otelin plâjını görüyordum. Durgun havada akseden sesler, kumsalın göremediğim kısımlar- ında, banyo yapanların mevcut oldu- ğunu anlatıyordu. Uzaktan mavi suları yararak gelen bir motör, plâjın iskele- rım gibi ince, mika yüzlü müdürü, Köche fırladı. Balıktan dönüyordu. Ağ- zım sulandı. «Galiba öğleye istakoz var» diye mırıldandım.

Kendi kendime ertesi günü yapacak- larımı düşünüyordum. «Yarın gece, di- yordum, bavulumu yerleştiririm. Cu- martesi sabahı da erkenden kalkar, oto- büsle Toulon'a gider, oradan da Paris trenine yetişirim.. off.. Bu sıcakta da ge- kilmez hani.. cehennem gibi sıcakta, tren yolculuğu azablı şeydir. Hele benim gibi üçüncü sınıfla yolculuk etmek mecburi- yeti olursa..»

Ve gene düşüncemin zincirini kopar- madan kendi kendime konuşuyordum:

— Parise ulaşmak, hoş şey ama.. tren- den inince şu tabanvay ile gitmek olma- sa değil mi usta Vadassy?.. Düşün bir ke- re, Gare de Lyon istasyonundan tâ tüne- le kadar yürüyeceksin. Çekilir yol değil, amma neylersin?.. Bavul ağırlaştıkça a- ğırlaşacak, içi kurşun dolu imiş gibi, bel- ni çökerttikçe çökertecek.. bari, menzili

ile beni 1 Haziran 1936 günü kabul et- ti. Bay Blum'un programı başına: Fa- şizme karşı mücadele, damgasını vur- arak iktidar mevkine geçtiği gündü ve Bay Mussolini de sinirli görünüyordu.

Parisin so! cenah mahfellerile mev- cud münasebetime istinad ederek Bay Blum'un bir defa hükümeti eline al- dıktan sonra parti prejülelerini bir ke- nara bırakarak memleketin daimî men- faatlerini gözönüne alacağını ve ezcüm- le Fransız - İtalyan anlaşmasını dirilte- ceğini söyledim, bu arada Almanyanın Ren havzasını tahkim etmeye başlamış olması meselesine dokundum, artık Fransa için Orta Avrupa işlerine mü- dahale imkânlarının kalmamış olma- sından bahsettim.

Mussolini şu cevabı verdi:

— Orta Avrupa işlerine müdahale et- meniz için artık elinizde kalan biricik imkânı size veriyorum: İtalya ordusu- nun iştiraki ile Piemonte'dan geçerek Çekoslovakya'ya yardım edebilirsiniz, benimle birlikte Avusturyaya koşabi- lirsiniz.

Almanyanın Orta Avrupayı istilâ et- mesinin önüne geçmek için başka çare yoktur. Bunu Blum'a söyleyiniz. İster- se yarın bir muahede imzalarım.»

Polisle taharri memuru sınıksız kollarına yapışmışlardı

«maksuduna bir an evvel ulaşsan, neyse yer altında aktarmalı muazzam bir se- yahatten sonra, Mont Rouge'de yeryü- züne çıkacak ve Avenue de Châtillon'un- dan geçerek nihayet Bordeaux oteline geleceksin.. Ertesi sabah, bir kahvede birkaç santime, bir kahvaltıda sonra, gene yer altında ve yeryüzünde bir ce- velân yapacak ve Avenue Marcean'dan aşağıya yürüyeceksin. İşte orada Bay Mathis'ini bekliyecek, görür görmez de:

«— Bonjour, Mösyö Vadassy, maşallah, sıhhattesiniz!..» diyecek ve devam ede- cek:

— Siz bu devre ilk kur İngilizcesile, ikinci kur almancasını ve ilk kur italyan- casını vereceksiniz, ben ikinci kur ingi- lizce, dokuzu da garson. Macarca'ya hiç istekli yok.. inşallah gelecek seneye..»

Şu dakikada, ben ne Pariste idim, ne de Mösyö Mathis bunları söylüyordu. St. Gatiens'de Réserve otelinin taraçasında, bir koltuğa gömülmüş bulunuyordum. Uyuşan ayaklarımı şöyle bir uzatayım, derken, köşeden bir kertenkele fırladı: ve geldi tam iskemlemin husule getirdiği gölgede zingadak durdu. Boğazındaki nabzının hızlı hızlı attığını görüyordum. İnce kuyruğu da, beyaz çinilerin üstünde bir fiyonga gibi kıvrılmıştı.

Fedai, işte buna derler. Kertenkeleyi görür görmez, çektiğim resimleri hatırladım. Bu dünyada kıymet verdiğim, iki şey vardır: Biri fotoğraf makinem, öteki de, 15 şubat 1867 tarihli bir mektub. Tarihi bir değeri varmış bunun.. meraklısı çıkar da, satın almak isterse, dünden razıyım amma.. fotoğrafıma el sürdürmem. O kadar meftunum ona ve dünyada aç- lıktan başka hiçbir kuvvet beni ondan a-

yıramaz.. Ya ölüm?.. demeyiniz.. orasına ulu Tanrı karışır?..

Fotoğraf makinesine meftunum dedim amma, bundan harikulâde usta bir foto- grafçı olduğumu sanmayınız. Filvaki, bir sene Paristeki fotoğraf sergisinde çektiğim bir resmim teşhir edilmedi de- ğil, fakat bunu herkes yapar. Gayet has- sas bir makine, bir sürü film, bir par- ça da bilgi ile her amatör, iyi fotoğraf alabilir..

Réserve otelinde bir sürü resimler almış ve bitirdiğim filmi yıkamak ve bir- rer kopya çıkarmak için köyün biricik fotoğrafhanesine götürüp vermiştim. Ben developmanı da kendim yapardım. Zevki başkadır. Amma, yeni bir meraka tutul- muştur: «Onun için» neticesini bir an ev- vel almak arzusunda idim. Fotoğrafçı, resimleri bu sabah saat on birde vere- cekti. Saate baktım. On bir buçuktu. Fo- toğrafçıya gidersem, çabucak döner, bir banyo yapar ve yemekten evvel de bir iki aperatif alabilirim.. diye düşündüm.

Kalktım. Taraçadan yürüdüm. Bahçe- den geçerek, taş merdivenlerden cadde- ye çıktım. Güneş öyle yakıyor ve hava o kadar sıcaktı ki, gözlerimin önünden bir şeyler uçuşuyor ve asfalt yolda bir ateş buğusu yükseliyor, suratımı yakarak ya- gıyordu. Şaşırmış elledim. Vay canına!.. Sanki volkan mübarekler.. tel tel alev olmuşlar.. aklıma geldi. Başıma mendili- mi sardım. Yokuş yukarı tırmanarak bir tepeye vardım, oradan da limana giden yola indim. Hem eczacılık, hem de foto- grafçılık yapan fotoğrafçının dükkânı se- rindi. Kapıyı açarken duyduğum bir çan sesi daha kaybolmamıştı ki, tezgâhtan fotoğrafçının başı görüldü. Gözleriyle be- (Devamı 13 üncü sayfada)

Mussolininin yanından ayrıldıktan sonra söylediklerini Bay Blum'a bil- dirdim ve Parise dönüşümü müteakib de kendisinden bir mülâkat istedim. Fakat Bay Blum mülâkatta bahsedede- ğim meseleyi bildiği halde bu mülâkâtı kabul etmedi..»

Tarihin bir iki noktasını aydınlatan bu yazılardan sonra bugünkü vaziyetin Fransızlar arasında uyandırdığı tees- sürden bahsedebiliriz. Aşağıdaki satırlar Journal'in Berlin muhabiri Bay Jorj Blum'un kaleminden çıkmıştır:

Berlin — İnsanım rüya görmekte ol- duğunu sanacağı geliyor. Sulh muahede- leri ile Fransanın pek pahalıya ka- zandıdığı zaferden artık ortada hiçbir şey kalmamıştır.

Fransa belki bütün tarihinin en bü- yük mağlûbiyetine uğradı. 1918 de ye- nilen Almanya vaziyeti berakis etmiştir ve bu Hitler'in eseridir. Führer dört senelik bir zaman içinde vatanına as- kerî hukuk saltanatını iade etti, Ver- say muahedesi yapıp yaprak yırttı, Ren sahillerinde istihkamlar yaptı ve Avusturyayı tek kurşun atmadan Al- manya ile birleştirdi.

Alman milleti çılgın neşe içindedir.

Alman milletinin hâdise karşısında ecnebi memleketlerde görülecek re- aksiyonu bir saniye bile düşündüğünü tahayyül etmeyiniz. Nasyonal-Sosya- lizmin Almanyası bu şekilde bir endi- şe tanımaz. Kendi kendine yarattığı ve bir kalkan gibi kullandığı muazzam or- dusuna dayanarak çizdiği yol üzerinde dosdoğru yürür, koca programının bü- tün tafsilâtını noktası noktasına tatbik eder. Paristen, yahud da Londradan gelen protestolar için dudaklarında an- cak istihfâkârane bir tebessüm vardır.

Bir kışkıracı iki ağız arasında sıkışan Çekoslovakya şimdi çok acı saatler ge- çirecektir.

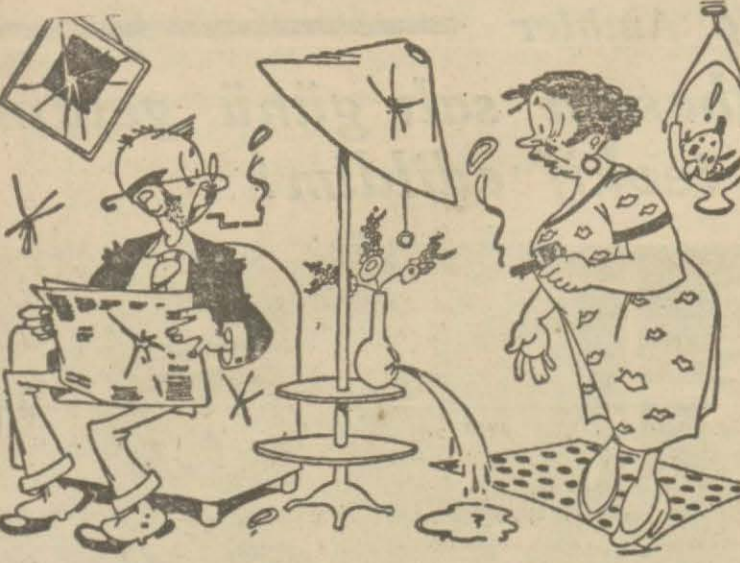
Bir damla kan

Ve bütün bunlar bir damla kan dö- külmeden yapılmıştır. Hitlerin sadece «Böyle istiyorum» demesi böyle olması için kâfi gelmiştir. Sert hakikat karşım- da olmasa kâbus gördüğümü sanaca- ğım.

Büyük Almanya doğmuştur. Değiş- mez kaderlerine kavuşur görünen de- mokrat devletlerin üzerine bütün ağır- lığı ile basmaktadır ve bu 75 milyonluk kuvvetle mücehhez, muazzam surette müsellâh devlet büyük harbin müteva- zi bir onbaşısının eseridir

KAHKAHA

— Karıcığım, tabancada bir tek kurşun kaldı. Onu da patlat da gazetemi rahat rahat okuyayım!

Sevindim

Hizmetçi bağırdı :
— Bayan, bayan!
Bayan şaşırıldı:
— Bay, kapının önünde yere düşüp bayılmış.. bir elinde de bir kâğıd bir e-
linde de mukavva bir kutu var.
— Oh çok sevindim. Şapkacı yeni şapkamı getirmiş demek!

— Kocam elbisesini değiştirmiş?
— Yamıldın, kocam elbisesini değiştirmedim, ben koca değiştirdim.

Gözünü aç

Akıllı kadın, akılsız kocasına çıktı:
— Ne budala herifsin, güneşin altında hiç oturulur mu?
Akılsız koca güldü:
— Haydi canım, dedi, gözünü aç da iyi bak. Ben güneşin altında değilim, güneş benim altımda!

Kuluçkada

Bir bayan, saat alacaktı, bir saatçiye girdi. Saatçi bir çok saatler gösterdi. Bunların arasında bir tanesi için:
— Guguklu saatır bayan, dedi, her saat başında bir kuş çıkar.. Guguk, guguk, der!
Bayan saate baktı:
— Şimdi saat başı neye kuş çıkmadı?
Saatçi bir an düşündü:
— Şey bayan, ihtimal kuş kuluçkaya

Matem

Kocası ölmüştü, kapıcı ile dertleşti:
— Koramın matemini tutuyorum. Ve bütün ömrüm böyle geçecek.
— Demek bir daha evlenmiyeceksiniz?..
— Belki evlenirim, fakat evleneceğim adam, ya bir zenci olacaktır; yahud da...
— Yahud da?
— Hiç olmazsa bir kömürcü!

Oltadaki yem

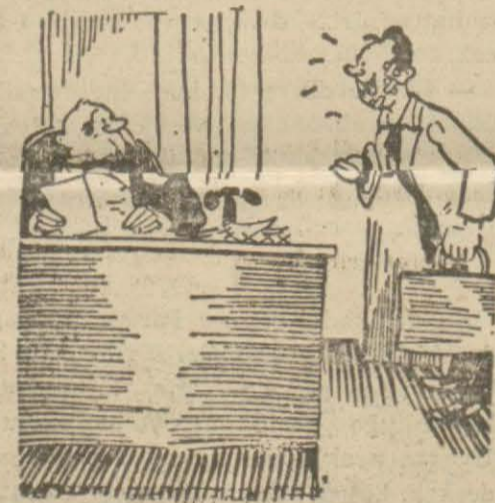
Balık tutacaktı. Oltanın ucuna bir konserve kutusu takmıştı; görenler sordular:
— Yem yerine, konserve kutusu mu taktın?
— Evet.
— Hiç kutuya balık gelir mi?
— Neye gelmesin?
— Biz böyle şey görmedik!
— Ben gördüm. Hem laalettayın balık tutmuyorum ki, kutu sardalyası tutuyor.

— Orada ne yapıyorsun?
— Atlas Okyanusunu bir sandal içinde geçeceğime bahse girmiştim de..

Hokkabazın karısı — Her hokkabazlık yapıp, şapkandan bir tavşan çıkarıyorsun; eğer bir daha sefere yaka kama kürk yapacağım tilkiyi çıkar mazzan, senden bozanırım.

— Efendim, yüzü yıpratmadan, kesmeden, traş eden bir traş makinesi keşfettim. Onun ihtira beratını almak için de buraya geldim.

— Sizi telefonla Hariciye Vekâletinden aradılar..
— Ne şeref.. Ne dediler?
— Hiç, yanlış numara çevirmişler..

Affedersiniz

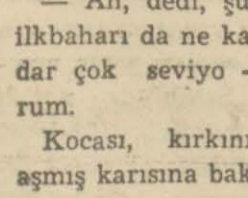
Sabahın altısıydı. Otelin garsonu kapıyı vurdu:
— Ne var?
— Bay sizin namınıza bir mektub gelmiş.
— Bu zamanda mektub gelmiş, diye insan uyandırılır mı?
On dakika sonra, garson tekrar kapıyı vurdu:
— Gene ne var?
— Mektub size de gelmiş, ismi yanlış okumuşum!

— Konferansım biraz uzun sürdü galiba!
— O ciheti siz merak etmeyin, gerçi iki saat sürdü ama, başladığınızdan bir çeyrek sonra biz mikrofonu kapamıştık.

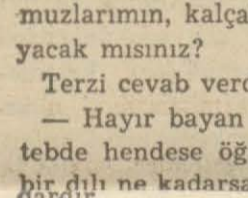
Değil mi?

Kırkını aşmış kadın süsleniyordu:
— Ah, dedi, şu ilkbaharı da ne kadar çok seviyorum.
Kocası, kırkını aşmış karısına baktı:
— Evet, dedi, hakın var... Hani yirmi sene evveldi değil mi?

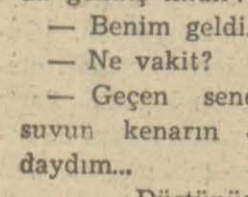
Terzide

Şişman kadın terziye gitti; bir elbise diktirecekti. Terzi; boyunun ölçüsünü aldı:
— Kâfi bayan! Şişman kadın sordu:
— Belimin, o muzlarımın, kalçalarımın ölçüsünü almıyacak mısınız?
Terzi cevap verdi:
— Hayır bayan lüzum yok. Ben mektebde hendese öğrendim. Murabbaaların bir dibi ne kadarsa, diğer dipleri de o kadardır.

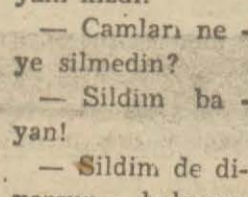
Su kenarında

— Bu suda, hiç kimsenin başına bir kaza gelmiş midir?
— Benim geldi.
— Ne vakit?
— Geçen sene suyun kenarında daydım..
— Düşünüz mü?
— Hayır, düşmedim ama, bir genç kız suya girmişti. Derine gitmiş, az kaldı boğulacaktı. Ben atlardım, sudan çıkarırdım ve onunla evlendim!

Zan

Hizmetçi camları silmemiştii, evin bayanı kızdı:
— Camları neye silmedin?
— Sildim bayan!
— Sildim de diyorsun, baksana kir içinde.. Hem bizim pazarlığımızda vardı. Her gün camları silecektin!
— Bir yanlış anlaşılma olacak bayan... Gerçi böyle pazarlık etmiştik ama... Ben sizin camları her gün sileceksin sözünüzden gözlüğünüzün camlarını kastediyorsunuz zannetmiştim!

Tarihî tedkikler:

Avusturyanın tarihi..

Avusturya umumî harbe 400 sene zarfında kazanmış olduğu yerleri 4 senede kaybetti. Macaristan kendisinden ayrıldı. İmparatorluk arazisinin büyük kısımları, Romanya, Sırbistan, Çekoslovakya, Lehistan ve İtalyaya verildi.

Yazan: Kadırcan Kaflı

Avrupanın bir devleti tarihe karıştı. Hâdiseleri takip edenler ve ileriye görebilenler bunu zaten bekliyorlardı. Vakit vakit meşhur adamlar da ödürlükler. Onlar yaşadıkları sırada, ne zaman doğdukları ve ne gibi işler yaptıkları hakkında pek az kişinin bilgisi vardır. Ölümleri onlardan bahsedilmesine ve sile olur. Biz de bugün Avusturyanın tarihini yazacağız.

İlk çağlarda Tuna boyları da Roma imparatorluğunun hududları içinde bulunuyordu. Büyük hicret zamanlarında buraya İslâvlar geldi. Daha sonra Türk soyundan Avarlar ılgal ettiler. Büyük Frank imparatoru Şarlman İslâv ve Avarların daha şimale ve garba ilerlemelerine engel olacak bir şekilde kale yaptırdı; uzun zaman harbettii. Bugünkü Avusturyada Alman ırkının hâkimiyetini kurdu. 894 de Macarlar Tunanın biraz daha cenubuna yerleştiler. O sırada Avusturyaya hükmedenlerin adı herüz (Margraf) dı. Saksonya kralları onlara yardım ediyorlardı. Böylece Avusturya - Macar) münasebetleri başladı. Avusturya Margrafları bir takım İslâv milletlerle Rumenleri de yavaş yavaş hâkimiyetleri altına almağa başladılar.

1526 da Kanunî Sultân Süleyman, muhteşem ordusu ile Avrupaya yürüyerek Muhaç muharebesinde Macar kralı ikinci Lui Jakellonun ölümlü biten zaferi kazandıği zaman Almanya imparatoru ve İspanya kralı Şarlkenin kardeşi Habsburglardan Ferdinand. Bohemya krallığına geçti. Macaristan üzerinde hak iddia etti, bir kısmını ılgal etti. 1558 de (Bohemya ve Macaristan kralı) adını aldı. İşte (Avusturya - Macaristan) imparatorluğunun ilk hükümdarı bu adam.

Osmanlı imparatorluğunun parlak günleri kararıyor: Buna mukabil Avrupada ilim ve fennin devlet idaresile harb işlerine tabiki başlıyordu. Avusturya Macar kralığı ile Osmanlı imparatorluğu arasında bir seri harbler oldu: 1699 da Karlofça, 1718 de Pasarofça muahedeleri yapıldı. Macaristanla Transilvanya tamamile Avusturya hududları arasına girdi. Rusya ile anlaşmış vaziyette olan Avusturya 1739 da Belgrad muahedesi yaptı; Macaristan hududları cenubdan Tuna ve Sava nehirlerine dayandı. Fakat diğer taraftan hemen hemen bütün Silizyayı Prusya kralı ikinci: Fredriğe bırakmağa mecbur oldu. Buna dair olan Eklsâpapel muahedesi 1748 de yapılmıştır. Buna mukabil 1776 da Türklerden Bükovinayı aldığı gibi Rusya ile anlaşarak yaptığı Lehistan taksiminde de Galizyayı elde etti.

1711 senesine kadar hemen hemen Avusturyadan ayrı yaşayan Macaristan, bu tarihte Zatmar meclisile, dini müsamaha, dahilî idarede istiklâl ve millî bir millet meclisinin vücudü şartile Avusturyaya eşaslı surette bağlanmıştı.

Napolyonun Avrupa istilâsı sırasında eski büyüklük ve kudretini kaybetti. Fakat 1815 ve 1846 senelerinde yeniden eski arazisine sahib oldu. Bunlardan başka Dalmaçya ve Fiyümeysi de kazanmıştı.

Bu devletin hükümdarlarından ikinci: Fransuva 1804 de Avusturya imparatoru namını aldı. 1806 da (Almanya imparatoru) ünvanından vazgeçti. Lâkin Viyana muahedesi, Avusturyayı (Cermen birliği) nin reisliği makamına yükseltti.

Meternihin müstebid idaresi her tarafta hiddet uyandırdı, imparator Ferdinand meşrutiyet vâdetmiye mecbur oldu. Fakat çok geçmeden yerini yeğeni Fransuva Jozefe bırakarak hükümdarlıktan çekildi. Yeni hükümdar Rusyanın da yardımı ile Macaristan ihtilâlini bastırdı. Meşrutiyet vâdetmekle beraber sözünde durmadı.

1859 da Sardonya kralığı ile Fransva birleştiler. Avusturya ile harbettiler. Avusturya, İtalyanın şimalını tamamile kaybetti. Prusya kralığı bunu fırsat bileerek Avusturyayı (Cermen birliği) riyasetinden mahrum etti. Evvelâ Danimarkada, sonra Sadovada muzaffer oldu. Fransuva Jozef şimalde ve garbda kaybettiklerini cenubdan telâfiye karar verdi. Macarları memnun etmek, onları müstakil millet saymış olmak için resmen Macar tacını giydi. 1867 de meşrutiyet ilân olundu. Fakat bundan Slâvlar memnun olmadılar, çünkü Almanlar derece sinde hak sahibi değillerdi. Bilhassa Çekler tarihi haklarından bahsediyorlardı.

1878 deki Berlin muahedesi ile Avusturya Macaristanla Bosna ve Herseki ılgal etmek hakkı verildi. 1879 da Almanya ile bir ittifak muahedesi imzalandı. 1882 de İtalya da bu ittifaka girdi ve (İttifak müselles) teşekkül etti. Bir aralık bu ittifakla Fransa ve Rusya arasında dostluk çareleri arandı. İlk olarak 1903 de Osmanlı imparatorluğu aleyhtine ve (Makedonyada islahat) hususunda anlaşma oldu. 6 teşrinievvel 1908 de Türkiyede meşrutiyetin ilânından iki ay kadar sonra, bu değişiklikten istifade ederek Bosna Herseği ilhak etti. Bu mesele az daha Avrupada umumî bir harbe sebep olacaktı.

Avusturya bir türlü doymak bilmiyordu Sırbistanı da yutmak istiyordu. Fakat Rusya cenub İslâvlarını himaye ediyordu. Balkan harbinden sonra yapılan Bükreş muahedesi Avusturyayı kızdırdı. Almanyanın da teşvikile Sırbistanı ılgal için bahaneler arıyordu.

Nihayet bu fırsat da ele geçti: Veliâhd Fransuva Ferdinandın Bosna Sarayda bir Sırb genci tarafından öldürülünce 28 haziran 1914 de Sırbistan harb ilân edildi. Rusya Sırbistanı himaye etti. Almanya Avusturyayı müdafaaya girişti. Fransa Rusyaya verdiği sözü tuttu. İngiltere bitaraf kalamadı ve dünya harbi başladı. Fransuva Jozef şahsan harbi kesmeğe çalıştı. Fakat muvaffak olamadı. Fransuva Jozef harb içinde öldü. Yerine Şarl geçti. Harb kaybedilince Avusturya ile Macaristan ayrıldı. İmparatorluk arazisinin büyük kısımları Romanya, Sırbistan, Çekoslovakya, Lehistan ve İtalyaya verildi.

Yeni Avusturyanın tarihi (teşrinievvel 1918) de başlar. Münakaşalar ve te reddüldlerden sonra 12 teşrinisani 1918 de kat'i olarak cumhuriyet ilân olundu. Almanyaya iltihak mevzuu bahseldü. Fakat (Senjerment) muahedesi ile Avusturyanın müstakim kalacağı kabul olundu.

Avusturyanın ilk cumhuriyeti doktor Mişel Hayniştir. Bu zatın reisliği bir defa daha tekrar edildi. Bu müddet zarfında Avusturya büyük mali zorluklar çekti. 1919 la 1922 arasında Cemiyeti Akvam vasitasile haricden alarak harcadığı paralar yekünü 75 milyon İngiliz lirasıdır, bu paradan hiç bir menfaat temin etmemiştir.

Avusturya cumhuriyeti kocaman koca nağında; han, hamam ve çiftliklerinden mahrum kaldığı halde aynı ihtişamlı yaşayan bir derebeğini andırıyordu. Bu millet, dört yüz sene kazandığını dört senede kaybetti. Bütün gün kumar masasında oynuyarak kazandığını son elde tamamen elden çıkararak bir eski hovarda dan farkı yoktu.

(84,000) kilo metre murabba, yani bizden aşağı yukarı dokuz defa küçük bir toprakta yedi milyon nüfus oturur. Bu mikdar bizim nüfusumuzun yarısından biraz eksiktir. Kilometre başına (83) kişi düşüyor. En bereketli ovalar, büyük maddeler, hattâ sanayi merkezleri bu memleketten ayrı kalmıştır. Ya mütemadilen borçlanarak yaşaması, yahud da Almanya iltihakı bir zaruretli. Bu da (Hitler) in mutad (emri vaki) siyasetile anı sizin oluverdi.

Kadırcan Kaflı

Muradlı gençlerinin temsilieri
Çorlu (Hususî) — Dirikspor klübü gençleri buraya gelmişler, Orduvinde bir temsil vermişler, İsimsiz Facia isimli piyesi oynamışlardır. Muradlı gençleri, seyirciler tarafından sürekli surette alkışlanmışlardır.
Çorlunun Seymen ve Değirmen köylerinde de, köy gençleri sık sık temsil vermektedirler

Garib ve inanılmıyacak şeyler

İngiltere aleyhine kıyam eden ve muvaffak olan Vaşington'a Jorj adı, sırf Kralığa karşı ubudiyetini göstermek için konulmuştu

Macaristanda ocak süpürücüleri tamamen kadındır ve bir kanunla erkeklerin bu işi yapmaları menedilmiştir

Irakta Hosroes sarayının bu kemeri, temelsizdir ve kemeri tutacak direkler de yoktur. Bunun için dünya gariblerinden sayılmaktadır

Bu buzağı, alında bir kalb resmi olarak doğdu

Bir galeti rüyet tecrübesi:
Siyah müstatil, beyaz müstatile, kürenin kutru da kaidenin irtifaina müsavıdır. İnanmazsanız ölçünüz.

Gördüğünüz dört hat da birbirine müvazidir.

Bir istatistiğe göre 1914 den 1918 e kadar devam eden büyük muharebede vasatı olarak hergün 6500 insan ölmüş, 12000 insan yaralanmıştır. Gene bu müddet zarfında hergün 5000 kadın dul kalmış ve 7000 kişi de mekansız kalmıştır. Yalnız Fransada hergün mermilerle yıkılan evlerin adedi 200 ü bulmuştur.

İsviçrede Berne yerlilerinden olan Albrecht Von Haller Almanyanın en meşhur operatörü idi. Göttingen Üniversitesinin cerrahi profesörü olan binlerce talebeyi yetiştirmiş bulunan doktor, ömründe bir kere olsun, bilfiil ameliyat yapmış değildi.

ZİRAAT

Okuyucularımızın zirai sorgularına cevablar

Devlete aid yerlerdeki yabancı zeytinlikleri imar edenler buraların tapusunu alabilirler mi? — Yabancı zeytinlikler nasıl aşılmalı mahsuldar bir hale getirilir? — Soya fasulyesinin ziraatında, öteki bakliyelerden farklı noktalar nelerdir? — Soyanın kitabı, tohumluğu nereden bulunabilir?

Yazan: Tarımman

Yabancı zeytinliklerin imarı:

Zonguldakta, Ereğli kömür işletmesi etüd bürosunda Toker'e:

Yabancı zeytin ağaçlarıyla dolu bir yer imar edip mal edinmek istediğinizi ya ziyor ve benden iki şey soruyorsunuz:

1 — Böyle bir yer mal edinmek için kanunlarımız müsaidsin mi?

2 — Yabancı zeytin ağaçları nasıl tımar edilir, nasıl aşılanır?

Cevap vereyim:

1 — 3/haziran/929 tarih ve 1528 sayılı bir kanunumuz, devlete aid ormanlarda veya boş arazide bulunan yabancı zeytinlerle diğer yabancı meyva ağaçlarını aşılamak ve bu yerleri tımarlayıp mal edinmek isteyenlere, hem müsaade etmekte hem bir çok kolaylıklar göstermektedir. Büyük yerlerde kolayca bulabileceğiniz (Kanunlarımız) kitabının dördüncü cildini açar da, 1030 uncu sayfasındaki bu kanunu yukarıdan aşağı okursanız, bu bapta sorgularımızın bütün cevaplarıyla karşılaşacaksınız. 2510 numaralı iskan kanunu da devlete aid yerlerde bağ ve meyvalık yapacaklara, yahud da bu yerlerdeki eskileri imar edeceklerine bir takım kolaylıklar göstermiştir. Zeytinçiliğimizi kalkındırmak maksadıyla hazırlanmış olan ve henüz meclisten çıkmayan bir kanun projesi de, ilerisi için size yarıyacaktır.

2 — Yabancı zeytinliklerin imar ve ıslahına gelince: Bu, imar edilecek yerin hususiyetine göre başka başka şekillerde olur: Eğer (delice = yabancı zeytin) lerin bulunduğu saha açılıp işlenmiş eive rişli ise, aşılama yerinde yapılır. Yok bu yer yola gelecek gibi değil ise, buradaki fidanlar sökülerek daha müsaid bir yere götürülür, orada aşılanır.

A — Birinci şekil için sonbaharda delicelerin arasını güzelce bellemek; taş, kökünü ayıklamak; aşılanacak olan fidanların etraflarındaki piçleri, fazlalıkları keserek teker teker meydana çıkarmak lazımdır.

Sonra ağaç başına 25-30 kilo düşecek kararda bolca çürümüş gübre ile toprağı hasırlamalıdır. Bahar gelince, mevcud delicelerin kalınlıklarına göre ya göz aşısıyla, yahud da kabuk arasına sokulan kaalem aşısıyla aşılanırlar. Her aş gibi zeytin aşısında da yaraları macunlamak, büyük kesikleri hiç olmazsa katranlamak unutulmamalıdır.

Böylece dünün delicesi, günün zeyti-

nine çevrilmiş olur. Gelecek yıl aşı sürgünleri müsaid bir budamaya tâbi tutularak, ağacın 1,5 metreden kurulacak çapası hazırlanır. Ağacın ileride alacağı şekil, bu ilk budamaya bağlı olduğundan buna çok dikkat etmek lazımdır. Bunun sonra yapılacak iş, her sene bellek, gübrelemek, icabında sulamak, ökleri temizlemek, budamak gibi devamlı zeytinçilik işleridir.

2 — Bu tarzda, yani yerinde aşılana teliceler pek verimli olmazlar. Üstelik aralıkların da arzulanan şekle uymak kabil olmaz. Halbuki deliceler, yakın boş bir yer bulunur da burası önceden güzelce bellenip gübrelenir, ve sonra aşılanacak çukurlara o delicelikten topraklarla çıkarılarak getirilecek fidanlar muntazam aralıklarla dikilecek olursa harfedilen emek daha çok kazanç getirir. Çünkü 6-10 metre aralıklarla, bir sıra üzerine dikilen zeytinler hem daha güzel hava ve güneş alarak daha çok mahsul verirler, hem de böyle zeytinliklerin işleri daha kolaylıkla başarılar. Garbi Anadolu'daki zeytin tarımınlar da ekseriya böyle yaparlar.

Soya fasulyesi ziraati:

Bahkesirde tacir ve tarımman Mehmed Kanga'a:

Soya fasulyesi hakkında 11/kanunusani/938 tarihli Son Postada etraflı bir yazı vardır. Bununla beraber tereddüd ettiğiniz noktaları bir bir aydınlatalım:

1 — Soya fasulyesi mutlaka erken ekilmek ister, her yerin mısır ekilme zamanı soyanın da normal ekilme zamanıdır.

2 — Soya fasulyesinin ömrü oldukça uzun olduğundan, diğer bakliyeler gibi orpa orğından sonra da ekilemez. Böyle olursa tane tutmaya vakit bulamaz.

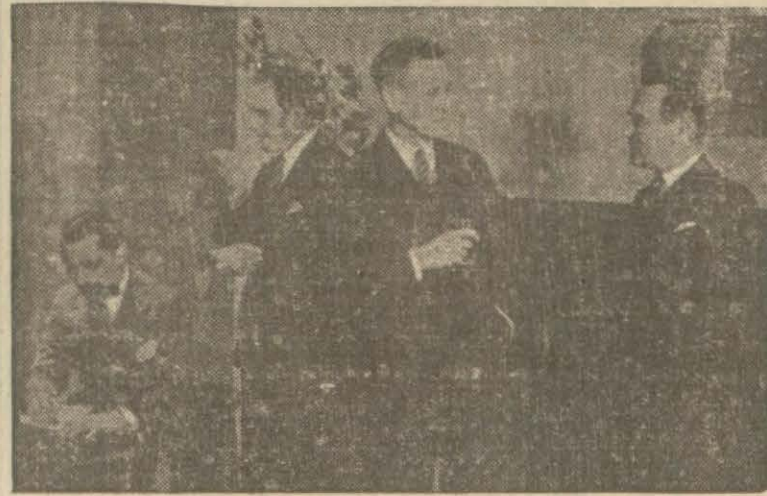
3 — Soya, esasen yağışlı ve rutubetli memleketlerin bir nebatı olduğu için sulanmaktan çok hoşlanır. Zaten yaz ayları kurak giden Bahkesir gibi yerlerde buna lüzum vardır.

4 — Soya fasulyesinin tohumluğunu Ordu'dan getirtmek mümkündür. Bulduğunuz yerin ziraat dairesine baş vurursanız size aracı olurlar, aynı daire devlet müesseselerinden getirtmeyi de bilir.

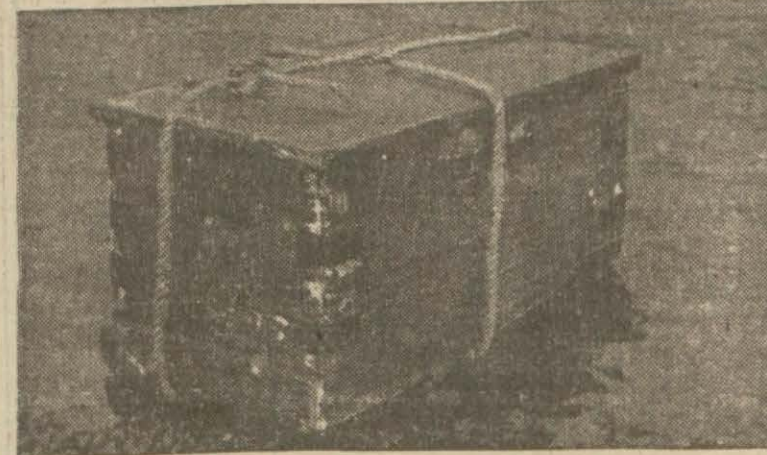
5 — Elinizdeki pamuk ekim makinesile soyayı ekme mümkündür. Yalnız tohum kalıplarında ve sıra aralıklarında isteğe

Son Posta'nın Resimli Zabıta Hikâyesi

Sandıkta çıkan cesed

1 — Blecvel'e piyanonun büyük ikramiyesi isabet etmiş. Kadeşini görüyorsunuz. Bunlar ayakta duranlardır ki isimleri soldan sıra ile Barker, Dobson ve Kros'tur. Blecvel ertesi günü hepsini ayrı ayrı ziyaret ederek hediyelerini bizzat getireceğini söyledi.

3 — Cinayet meçhul kaçı. Yalnız günün birinde, sahile vurmuş kapalı bir sandık bulundu ve zabıta derhal sandığa vaz'iyet etti.

6 — Müfettiş doğru Barker'e gitti:

— Ruhsatnameleri tedkik ediyorum, lütfen tabancanızı gösterir misiniz? dedi. Barker biraz sonra gelerek derin bir şaşkınlıkla:

— Tabancam kaybolmuş, dedi. Müfettiş bunun üzerine hâdiseyi kendisine açtı.

7 — Barker fena halde ürkütlü, «Arkadaşlarım, tabancamın yerini bilirdim. İçlerinden biri almış olabilir. Fakat benim kimseden şüphem yok» dedi. Yüzbaşının izahatı inandırıcı değildi. Müfettiş kendisini tevkif etti.

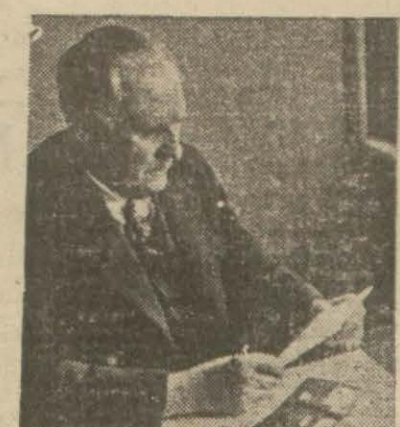
2 — Ertesi günü bankadan paralarını alıp bazı ufak tefek hediyeler de satın aldıktan sonra arkadaşlarından birinin evine gitti. Fakat bu arkadaşı kendisini tabanca ile vurdu ve paralarını aldı.

BAHRIYE NEZARETİ... Yapılan tedkikat neticesinde gönderilen tabancanın bahriye yüzbaşısından Barkere aid olduğu anlaşılmıştır. Keyfiyet arzalıdır.

5 — Her şeyden evvel tabancanın kime aid olduğunun tedkiki lâzım geldi. Tabanca bahriye zabıtablerinin kullandıkları cinstendi. Bunun için bahriye nezaretine gönderildi, bahriye nezaretinden gelen cevabda tabancanın numarasından bunun yüzbaşı Barkere aid olduğunun anlaşıldığı bildirildi.

4 — Sandıktan Blecvel'in cesedi ve vurulduğu tabanca çıktı.

8 — Karakolda üstü arandı. Fakat hiçbir şey bulunamadı. Müfettiş diğer arkadaşların da hüviyetlerini tesbit etti.

Mütalea: Yapılan tedkikatla diğer iki arkadaştan Dobson'un küçük bir banka memuru, Kros'un da kıt kanaat geçinen bir bahriye müteakildi olduğu anlaşılmıştı. Fakat bunlar mahkemede her şeyi inkâr ettiler. Barker de masumiyetini isbat edecek delili gösteremedi. Bunun üzerine idama mahkûm edildi. Fakat tam idam sehvasına gönderileceği sırada müfettişin aklına bir şey geldi. Hemen gitti, başka birisinin evinde yeni baştan bir araştırma yaptı ve nihayet hakiki katil yakalandı. Bu katil kimdi? Düşününüz.. bulamazsanız (13) üncü sayfaya bakınız.

uygun değişiklikler yapmak lazımdır.

6 — Soya fasulyesi hakkında türkçe yazılmış bir eser vardır. Yeşilköy Tohum İslah İstasyonu yar direktörü Rahmi Yıldızoğlu yazmıştır. Yerinden istiyebilirsiniz, belki ziraat müdürlüğünüzde de vardır.

7 — Bir tarlaya mütemadiyen aynı nebatın ekilmesi ziraat fennine uygun değildir. Mutlaka, ekilmesi mutad olanları bir sıraya koymak lazımdır. Onun için soya da aynı tarlaya devamlı surette ekilemez.

8 — Soyanın iri tanelisinden dönümü-

ne 4-5 kilo, küçük tanelisinden 3-4 kilo tohum elverir.

9 — Fazla tafsilâtı mektubla gönderirim.

Söğütte Bay Fehmi Ertürer'e: Kur pirinci hakkındaki suallerinizi bildiren mektubunuzu aldım. cevap yazacağım.

Tarımman

T.

Birçok memleketler ordularını takviyeye karar verdiler

Londra 16 (Hususî) — Fransa, Fransız - Alman hududundaki askeri kuvvetlerini takviye etmektedir. Hudud boyunca sıkı kontrol tedbirleri alınmıştır. Bütün yolcular dikkatli bir muayeneye tâbi tutulmakta ve kâğıdlarında en ufak bir yolsuzluk görülen yolcular, derhal geri çevrilmektedir.

Birkaç gündenberi Fransada hükûm süren asabiyet havası, en hâd devresine girmiştir.

Paristeki hava

Paris 16 (Hususî) — Fransız hükûmeti, İspanya ve Orta Avrupa meseleleri hakkında iki gündenberi büyük bir diplomatik faaliyet sarfetmektedir.

Hükûmetin gayesi, bu iki yerde baş göstermiş olan umumi harp tehlikesini önlemek ve Avrupadaki sükûnu iade etmektir.

Ancak, Fransanın bu uğurda sarfettiği faaliyetin devam ve tahakkuku, İngilterenin bu iki mesele hakkında itihaz edeceği hattı harekete bağlıdır.

Bu hareketin kararlaştırılmasına itiraz, Londra ve Paris hükûmetleri sıkı bir temas halinde bulunmaktadır.

Fransız milli müdafaa komitesinin kararları

Paris 16 (A.A.) — Harb imalatını çabuklaştırmak için icab eden çareleri araştırmak üzere evvelki gün toplanmasına karar verilen konferans dün akşam başbakanlıkta B. Blumun reisliği altında ve başbakanlık servislerinin telifi, mesai, milli müdafaa, hava ve deniz bakanlarının iştirakile toplanmıştır. Milli müdafaa komitesi, bu içtimadan sonra toplanmıştır. Komite müzakerelerine, B. Blumun başkanlığında, hariciye, milli müdafaa, deniz ve hava bakanları, Marsal Petain, hava ve deniz erkânharbiye reisleri ve umumi erkânharbiye reisi General Gamlen iştirak etmişlerdir.

Fransız gazetelerinin heyecanlı neşriyatı

Paris 16 (A.A.) — Eko dö Pari gazetesi Avusturya ve İspanya meseleleri hakkında diyor ki:

«Orta Avrupada geçen hâdiseler İspan-

yadaki Alman - İtalyan müdahalesinin manasını bütün çıplaklığı ile ortaya koymaktadır. Bu müdahale İngiltere ve Fransayı Orta Avrupada hazırlanmış olan plânın tatbikinde Akdenizde felce uğratmayı, onları hareketten mahrum bırakmayı istihdaf eylediği anlaşılıyor.»

Epok: Hitler harp istiyor mu? Eğer istiyorsa Praga karşı da Viyanaya yaptığını yapsın. Alman gazetelerinin ağzından anladığımız göre Çekoslovakya bir ultimatom verecek, Südet mntakasının muhtariyetini ve Rus - Çekoslovak yardım paktının feshini isteyecektir. Eğer bunu yaparsa, Berlin bilmelidir ki, Fransa böyle tehlike karşısında tek bir adam gibi ayağa kalkacaktır. Marne ve Verdünde Fransız askerinin ruhu ölmemiştir.

Jurnal: Danzig koridoru meselesini halletmek için Almanya, Polonyaya denizde bir mahreç bulmak hususunda Litvanyaya aid Memelen istifade halinde kusur etmeyecektir. Görülüyor ki dünyayı ateşe vermek için elde birçok kundak vardır.

Rusya kararını Fransaya bildirdi

Paris 16 (A.A.) — Pol Bonkur, bu sabah Sovyet sefiri Suriçi kabul etmiştir. Sovyet sefirinin Moskova hükûmeti tarafından Prag hükûmetine verilmiş olan teminatı tekrar etmiş olduğu muhtemel görülmektedir. Çekoslovakya karşı bir taarruz vukuunda Sovyet Rusya derhal bu memleketin imdadına koşacaktır.

Ordularını takviyeye karar veren hükûmetler

Londra 16 (Hususî) — Felemenk hükûmeti, beynelmil vazyeti nazarı itibara alarak, terhis edilmesi icab eden efradın hizmet müddetini uzatmağa ve milli müdafaaı takviyeye karar vermiştir.

Diğer taraftan İsveç hükûmeti de, on milyon sterlinge balığ olan milli müdafaa bütçesinden başka, silâhlanma işleri için üç milyonluk yeni bir tahsisat ayırmıştır.

Yugoslavya meclisi de silâhlanma için hükûmetin tahsisatını kabul etmiştir.

İtalya Libyadaki Kuvvetlerini ana Vatana naklediyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

1907, 908 ve 909 sınıflarına mensub olan bu askerler takviye kıtaatı olarak gönderilmişti. Bunların İtalyaya döndükten sonra terhis edilecekleri söylenmektedir.

Musolininin nutku

Roma, 16 (Hususî) — Musolini bugün meb'usan meclisinde bir nutuk söyleyerek, Avrupanın politik haritasını değiştiren son Avusturya hâdiselerinden bahsetmiş ve ezümle demiştir ki:

— Geriye doğru son yirmi senenin hâdiselerine ufak bir nazar atfedersek sarih surette görürüz ki bugün vukua gelen şey, mukadderdi ve nehir muahedelerin teşkil ettiği kâğıddan bendleri yıkararak taşacaktır.

Dolfus, 1934 isyanını bastırmak mecburiyetinde kalmıştır. Birkaç ay sonra, Nazi hükûmeti darbese teşebbüsü vukua gelmiştir. O zaman yukarı Adijde bulunan dört fırkaya Brennera gitmeleri emrini vermiştim, bu, neticeleri tahmin edilemeyecek olan muhtemel kanlı hâdiselere karşı çok tabii bir basiret hareketi idi. Hiçbir Avusturyalı, böyle hareket etmemizi bizden istememişti ve hiçbir Avusturyalı, böyle hareket ettiğimizden dolayı bize teşekkür etmedi.

1937 nisanında Şuşniç ile görüştüğüm vakit, Şansöliyye Avusturya istiklâlinin her şeyden evvel Avusturyalıların her şeyden evvel Avusturyalıların ve Roma - Berlin muahedelerinin İtalyan haricî politikasının esasını teşkil eylediğini sarih surette anlattım. Birçok aylar sonra, 7 mart 1938 de Şansöliyenin bir adamı, bana yapılacak bir plebisit hakkında ne düşündüğümü sordu. Ben cevap olarak ve gayet açık bir surette bunun bir hata olduğunu ve bu bombanın kendi ellerinde patlayacağını bildirdim.

Yeni teessüs etmiş olan İtalya - Almanya hududu, iki dost millet arasında, değişmiyen ve dokunulmıyan bir hudud teşkil edecektir.

Hitler Berlinde de bir Nutuk söyledi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

ger hükûmet erkânı tarafından hararetle karşılanmıştır. Halk büyük tezahürat yapmıştır.

Göring, Göbels ve hükûmet erkânı, Anschluss'un tahakkukundan dolayı Hitlerlere teşekkür etmişlerdir.

Berlin 16 (A.A.) — B. Hitler, başvekalat daireesi balkonundan halka hitaben kısa bir nutuk söylemiştir. Halkın şiddetli alkışları ve tezahürleri ile karşılanan bu kısa nutkunda B. Hitler, milli birlik gayesinin vücutte getirildiği bu günlerdeki hissiyata vürüman olmuş, bu birlğin bütün tehlikelere göğüs gereceğini ve hiçbir zaman yıkılmıyacağını bildirmiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Almanya, büyük Almanya olmuştur ve böyle kalacaktır. Şarkdan garba, şimalden cenuba kadar bütün memleketteki Almanlar, bunun zamlıdır.»

İntiharlar

Viyan 16 (A.A.) — Heimwehr'in müessis ve şefi binbaşı Emil Fey, refikası ve oğlu ile beraber intihar etmiştir. Fey ailesinin ne şerait tahtında intihar ettiği henüz malum değildir. Bilinen bir şey varsa o da üçünün de revolver kurşunlarıyla ölmüş olarak bulunmuş olduklarıdır.

Polisce daha bu babda bir şey neşredilmemiştir ve haber henüz umumiyetle şayi olmuş değildir.

Liberal partinin eski ve mühim şahsiyetlerinden biri, Tirol endüstri teşkilâtı reisi Fredirih Reitlinger'in de intihar ettiği söylenmektedir.

İnsbruk Üniversitesi profesörlerinden 60 yaşında Gustav Bayer de evvelâ kızını sonra da kendisini zehirlemiştir.

Tevkifler

Paris, 16 (A.A.) — Bu akşamki Paris Suar gazetesi Viyan muhabirinden aldığı şu telgraftı neşrediyor:

«Enternasyonal şöhrete malik üç büyük adam, psikanaliz mucidi profesör Fröyd, son ilim nobel mükâfatını kazanan profesör Leovi ve geçen sene boğazından hasta olduğu zaman Hitleri tedaviden imtina eden meşhur operatör profesör Noman'ın tevkif edildikleri söylenmektedir.»

Yahudi aleyhdarlığı

Viyan 16 (A.A.) — Viyananın ticaret merkezinde en işlek caddelerden biri olan Katernstrasede, bugün 1935 de Berlinde Kurfürstendamda vukua gelen sahneleri hatırlatan Yahudi aleyhdarı hâdiseler olmuştur. Kollarında gamalı haç işaretleri taşıyan sivil gençlerden mürekkep bir grup, Yahudi tüccarlara hücumlarda bulunmuş, «Kahrolsun Yahudiler» diye bağırarak sokakları dolmuş ve dükkanların vitrinlerini böz renge boyamış ve üzerine «Yahudi» kelimesini yazmıştır. Polis bu hâdiselere seyirci kalmıştır.

Avusturya altınları Berline nakledildi

Berlin 16 (A.A.) — Avusturya bankasının yekünü 410 milyon şilinge balığ olan altın ve döviz mevcudu, Berline nakledilecektir.

Hitler Reichstag'da cumaya nutuk söyleyecek

Paris 16 (Hususî) — Berlinde gelen haberlere göre cuma günü Reichstagın toplanması ve Hitlerin bir nutuk söylemesi muhtemeldir.

Resmî mahfeller bu haberi ne tezkib, ne de teyid etmektedirler.

Diğer bir şayiye göre cuma günü toplanacağı söylenen Reichstag meclisi kendi kendisini feshedecektir.

Hitler nerelerini istiyor

Alman devlet reisi Her Hitler 1922 yılında Münih şehrinde nasyonal sosyalist fırkasının esaslarını kurmaya çalışırken (Kavgam) adını verdiği kitabını yazmağa başladı.

Bugün Almanyada Nasyonal-Sosyalistlerin İncili sayılan bu kitabda Her Hitler hususî hayatının bir tarihçesini yapar, siyasî kanaatlerinin kendisinde yavaş yavaş nasıl yer etmeye başladığını anlatır ve nihayet müstakbel Almanyanın esaslarını çizer.

Bir Fransız meslekdaşımızın bu kitabdandan yaptığı bir hülâsaya göre Her Hitlerin Avusturyadan sonra Polonyada, Çekoslovakya, İtalyada, Fransada, Belçikada ve Danimarkada Almanlarla meskûn olduğu için Almanyanın içine almak istediği topraklar vardır ve yukarıda gördüğünüz harita da bu hülâsaya göre bu Fransız meslekdaşımız tarafından çizilmiştir.

İngiltere, İspanya işine müdahaleyi reddetti

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

dahil olmadığını bildirmiş ve bu teminat mukabilinde İngilterenin Anschluss (Avusturyanın Almanyaya ilhakı) keyfiyetinin tanınmasını istemiştir.

İspanya işi ve İngiltere

Nevyork 16 (Hususî) — Fransız başvekil Blum, İspanyadaki son askeri vaziyet karşısında Paris hükûmetinin endişelerini İngiliz sefirine bildirmiş ve müsterek bir müdahale bulunmak üzere Chamberlainin muvafakatını ısrarla taleb etmiştir.

Bugün Londrada, Avam Kamarasında cereyan eden müzakereler esnasında Chamberlainin beyanatından anlaşıldığına göre, İngiltere İspanya işlerine müdahaleden açıkça imtina etmiştir.

Avam kamarasında

Londra 16 (Hususî) — Avam Kamarasının bugün, öğleden evvel ve sonra yapılan toplantıları hararetle münakaşalara sahne olmuştur. Muhalefet lideri binbaşı Atlee müteaddid defalar başvekil Chamberlaini sıkıştırarak, İspanya ve Orta Avrupa meselelerinde hükûmetin hattı hareketini kat'i ve vazih bir surette izah etmesini istemiştir.

Bunun üzerine Chamberlain şu izahatı vermiştir:

«Çekoslovakya karşı İngilterenin hattı hareketi, Milletler Cemiyetine aza devletleri birbirine bağlayan taahhümlerden başka bir şey değildir.»

Başvekil, beynelmil vaziyetin çok ciddi olduğunu ve temas edilen meselelerin nazikliğini ileri sürerek, kat'i mahiyette beyanatta bulunmayı mevsimsiz addettiğini bildirmiştir.

Bunun üzerine Atlee, «başvekil, pratik surette haricî politikasının değişmiş olduğunu kabul ettiğinden kendi haricî politikası hakkında ne zaman beyanatta bulunacaktır?» tarzında bir sual sormaya kadar varmıştır.

Chamberlain buna cevaben, demiştir ki:

«Atleenin çıkardığı neticeyi kabul etmiyorum. Atleenin cevap almak husu-

Atlee, o zaman Chamberlaine şu cevabı vermiştir:

«Yabancı bir memleketin ultimatomu ile muhalefet reisinin ultimatomu arasında, başvekil herhalde muhalefet reisinin ultimatomunu tercih etmelidir.»

Bilâhare İspanya meselesi hakkında beyanatta bulunan Chamberlain ezümle demiştir ki:

İspanyada her iki tarafda da yabancı kuvvetler harbetmektedir. Bu kuv-

İngiltere hükûmeti ilhakı tanıdı

Londra, 16 (Hususî) — İngilterenin haricî siyasetine dair Lordlar Kamarasında da müzakereler cereyan etmiştir. Muhtelif hatiblerin suallerine cevap veren hariciye nazırı Lord Halifaks Avusturyanın Almanyaya ilhakı keyfiyetinin tanınmış olduğunu söylemiştir.

vetlerin her iki tarafda da fazlaştığı hakkında şayialar deveran eylemektedir. Hükûmet, muttali olduğu bütün vakatları ölçüye vurmak mecburiyetindedir.

Muhalefet, Franko kuvvetlerinin muvaffakiyetinin, İspanyanın faşist devletlere ilhakı demek olduğunu zannediyor. İngiliz hükûmeti, buna evvelce inanmamıştır. Bugün de inanmamak tadır.

Diğer bazı milletlerin belki başına geleceği gibi, İspanyada parmakları yakkamk niyetinde değilim. Niyetimiz, Fransız hükûmeti ile sıkı temas halinde, şimdiye kadar takip ettiğimiz politikaya istikbalde de devam eylemektir.

Şimdiye kadar olduğu gibi şimdi de eminim ki, İspanya haricinde kalmak ve ademi müdahale politikamıza devam etmek suretile İngiliz menfaatlerine, sulha ve hürriyete daha iyi hizmet etmiş olacaktır.

İngiliz kabinesi düşecek mi?

Londra, 16 (A.A.) — Chamberlainin Alman hükûmeti ile başladığı müzakerelerin daha bidayetinde akamete uğraması üzerine bazı meb'uslar Eden'in bütün partileri ihtiva eden bir milli birlik hükûmeti kurmasının imkân dahilinde olduğunu sarahaten beyan etmektedir.

Aynı mahfillere göre, Roma ile yapılan müzakereler de muvaffakiyetsizlikle neticelendiği takdirde bu ihtimal bir hakikat olacaktır. Burada hâkim olan kanaate göre, şimdiki hükûmetin teşekkül tarzı scri kararlar itihazına mani olmaktadır. Burada herkes, şimdi Rivierada bulunan Baldwin ve Eden ileri sıkı temasta olduğu söylenen Curnil'in nutkunun tesiri altında bulunmaktadır.

Peşte muhabirimizin mektupları

Budapeşte, 14 Mart

Avusturya hâdiseleri o kadar sür'atle ilerliyor ki size ne yazacağımı tayin edemiyorum ve yazacağım her siyasi hâdisenin oraya gidinceye kadar bayatlıyacağından emin olarak, şaşıryorum.

Son yirmi dört saat içinde artık Avusturya tamamen Nazi oldu. Bu, o kadar büyük bir inkılâbdır ki bütün Viyanayı ve biraz da Budapeşteyi altüst etti diyebilirim. Viyanadan muhaceret bütün şiddetle devam ediyor. Peştede bütün oteller ve pansiyonlar dolmuştur. Bu muhaceretlerin başında Vatan Cebhesi mensublarının ileri gelenleri ile birçok Yahudi vardır. Bunların anlattıklarına göre evvelki gündenberi Avusturyanın ve bilhassa Viyananın bütün hayatı durmuş, her yer tatil edilmiş, aynı zamanda bankalar müdhis bir tehaümme uğramışlardır. Bu tehaüm karşısında hiçbir banka, kendisinden çekilecek mevduatı tediyeye kudretinde bulunamayacağından hepsi de aralarında birleşerek beş bin şilinden fazla para tediyeye etmemiği kararlaştırmışlar, sonra da tehaümün fevkalâde olduğundan doğru büsbütün gişelerini kapamışlardır.

Viyanadaki hayat hercümercini bu tafsilât ile izah etmeğe imkân yoktur. Bundan da bilhassa Yahudiler müteessirdirler. Her tarafta ani surette bir Yahudi aleyhdarlığı hareketine gelmiştir. Gelenlerin anlattıklarına göre bilhassa Nazilerin tahriki ile ayaklanan gençler Yahudilere her tarafta türlü türlü hakaretlere başlamışlardır. Viyanada çok Yahudi bulunduğundan dolayı, müfritler, her rastgeleni Yahudi zannederek, ara yerde birçok ecebilere de taarruzlarda bulun-

muşlar ve vaki olan şikâyetler üzerine polis bu gibi müfritleri menedebilmek için sıkı tedbirler almıştır. Fakat, galeyanın şiddeti hasebile polis tarafından itihaz edilen tedbirler pek az müessir olmaktadır.

Bugün öğleden sonra Astoria otelinde Viyanadan gelmiş iki dostu ziyarete gittim. Otelin holünde otururken yakalarının rozet iligine rozet gibi iştirilmiş küçük iki Türk bayrağı bulunan iki zat gördüm. Sizleri alâkadar edebilir bir şey öğrenebilsek ümidile hemen yanlarına yaklaşıp «Acaba Viyanadan mı geliyorsunuz?» dedim; çünkü yakalarında gördüğüm Türk bayrağı rozetleri bana bu şübheye vermişti.

— Evet.

Dediler ve anlattılar:

— Yahudi aleyhdarlığı Viyanada birdenbire o kadar şiddet keşetti ki bizim Türk olduğumuzu göstermek için biz de hemen yakamıza bu rozetleri taktik ve bu sayede herhangi bir taarruza maruz kalmaktan kurtulduk!

Gülerek anlatıyorlar ve bu usulün daha bir çokları tarafından tatbik edilmek istenildiğini, fakat, böyle küçük bayrak bulmak çok güç olduğunu söylüyorlardı. Bu Türklerin Yahudi olup olmadıklarını merak ederek kendilerine bunu sordum.

— Evet, Türk tebaasından Yahudiyiz! Dediler. Bunların ifadelerine göre Viyanada, ekserisi Yahudi olmak üzere pek çok Türk tebaası varmış. Bununla beraber kargaşahklar esnasında kimsenin burnu kanamış değildir.

Török Be'la

Frankocular Katalonya Köylerine vardılar

Perpinyah 16 — Hudud, İspanya cihetinden tamamen kapatılmıştır. (A.A.)

Mütareke imkânları araştırılıyor

Londra 16 (A.A.) — İyi haber alan parlamento mahfellerinde söylendiğine göre, Fransız ve İngiliz hükûmetleri Salamanka ve Barselon arasında bir mütareke akdedilmesi imkânlarını araştırmak üzere istişarelerde bulunmaktadır.

İspanyanın Londra elçisi Azcarate dün müstacelen Barselona çağırılmıştır.

Barselon 16 (A.A.) — Başvekil Negrin evvelki gün gittiği Paristen dün öğleden sonra tayyare ile dönmüş ve akşam üzeri komünist nazırlarile mülâkatta bulunmuştur. Bunu müteakip de kabine toplantısı yapılmıştır.

Tuluz 16 (A.A.) — İspanya Cumhurreisi Azana ile harbiye nazırı Prietonun bugün buraya gelecekleri hava karargâhına bildirilmiştir.

Harb vaziyeti

Salamanka 16 (A.A.) — Salı günü neşredilen Frankist resmî tebliğidir:

İleri hareketimize devam ettik ve Guafalope nehrinin sol kıyısına vardık. Alkanizin cenubunda, 234 rakımlı tepeyi ve Soto de Kaspe mevziini işgal ettik.

Kaspenin batısında, Ebre kıyısında Çıprana köyünü, ve Kaspe şehrinin garını, mezarlığını, manastırını ve nihayet Alkaniz-Kaspe yolu üzerinde bulunan Rihuela tepesini ve 170 rakımlı tepeyi aldık.

Dünya işleri nasıl Çığırından çıkarıldı?

(Baştarafı 3 üncü sayfa)

ederse yeni baştan umumi bir tasfiye yapılmak lâzımdı. Ne o yapıldı, ne bu. Üstelik, bu kabil muahedelerin müeyyidesi olarak ikide bir ileri sürülen «otomatik surette hareket» e geçmek tehdidi de hiç bir zaman bir tedbir olarak kale alınmadı ve işler böylece çığırından çıktı.

Selim Ragıp Emeç

H İ K Â Y E

İKİ TABANCA VE BİR KADIN

YAZAN :
LEMAN KARAMANOĞLU

Dışarıda yağmurlu, puslu bir hava. Sinema başlamış, gişenin önü tenhalanmıştı. Geniş holde iki memurdan başka kimse görünmüyordu. Gişede oturan kız, boş kaldığı zamanlarda meydana çıkardığı sarı yünü örmeyle meşguldü.

Gözlerini elindeki işe dikmiş, parmakları bir makine gibi sür'atle işleyen bir etçi kız, birdenbire ürkererek sıçradı. Karşısında gişenin deliğinden uzanan bir baş, heyecanlı:

— Çabuk bana bir hususi mevki veriniz. dedi, çabuk, çabuk, çabuk...

Telaşlı delikanlı, bu tarzda bir ziyaret beklemiyen kızın şaşırarak vermekte geiktığı bileti onun elinden kapar gibi çekti ve heyecanlı adımlarla ilerleyerek karanlık salona daldı.

Camlı kapı tekrar hızla açıldı, nefes nefese gelmiş bir adam gülle gibi içeriye girdi. Siyah parlak muşambasını silkerek, koşarcasına gişenin önüne geldi, telaşla:

— Beş dakika evvel buraya, uzun boylu, gri pardesümlü bir adam geldi ve, içeri girdi değil mi?

— Evet öyle bir adam içeriye girdi.

Bir hususi mevki bileti aldı ve aynı telaş içinde kırmızı perdenin arkasında kayboldu.

Sinemanın zifiri karanlığı içinde sıra sıra uzanmış olan koltukların üzerindeki sayısız insan çehreleri, beyaz hatlar halinde göze çarpıyordu.

Sahne çok heyecanlı idi. Bütün gözler merakla perdenin üzerine dikilmişti. En gerideki koltuklardan birinde, küçücük vuvaletini şapkasının üstüne atmış, şık ve güzel bir kadın oturuyordu. Onun rimelli gözleri de salonu dolduran yüzlerce kişinin gözleri gibi, heyecan içinde, ay-

Birden, yanındaki koltukta oturan erkeğin dirseğini kendi kolunda hissetti. Şu heyecanlı dakikada bu münasebetsizliğe kızıştı. Öfke ile başını çevirdi.

Fakat, başını çevirdiği zaman gözüne filşen şey onu, o kadar dehşete düşürdü ki, kısıp bir feryad koparmaktan kendisini menedemedi. Bereket, bu esnada, perdedeki aslan da, korkunç bir kükreme ile şikârinin üzerine atılmıştı. Yurtici mah-lûkun sesi, şık kadının kısıp feryadını boğdu. Ve, etraftaki kulaklar hiç bir şey işitemediler.

Genç kadını bağırta şey; koltuğun üzerinden kendisine doğru uzanmış küçükbir tabancanın ışıltıyan namlusu olmuştu. Yerinden fırlamak ister gibi bir hareket yaptı. Fakat, küçük tabancasını be-lirsizce onun vücudüne dayamış olan adam, devam eden kükrmeler arasında, etrafın işitemediği bir sesle fısıldadı:

— Yerinizden kalkmayınız, yoksa tetiği çekerim, sakın olunuz ve uzatacağım yüzüğü derhal parmağımıza takınız!

— Yerinizden kalkmayınız, yoksa tetiği çekerim! Sakın olunuz ve, uzatacağım yüzüğü derhal parmağımıza takınız!..

Kim bilir ne müdhîş bir haydut olan bu adamın sol eli, kadının sol eline bir yüzük bıraktı. Rengi ölü gibi sararmış olan kadın, uzatılan yüzüğü parmağına geçirdi. O dakikada adam, tabancasını onun vücudünden uzaklaştırmıştı.

Bu müdhîş sahne, ancak bir iki dakika sürmüştü. Perdedeki gürültüler bittiği zaman, onlar da herkes gibi görünürlerdi. Genç kadın, müdhîş bir korkunun tesiri altında, yanındaki adama bakmağa cesaret edemiyor, oturduğu yerden fırlayıp kaçmağı düşünüyordu.

Şapkasını gözlerinin üzerine kadar indirmiş olan adam, kadının bu düşünce-sini anlamakta gecikmedi. Çok hafif bir sesle mırıldandı:

— Sinemadan beraber çıkacağız, bana tebessüm ederek yanımda yürüyeceksiniz ve, bana muhabbetle bakacaksınız anlamadınız mı? Hem bir daha bu mimoza kokusunu sürmeyiniz, başını döndürdü. Bana çilgünlükler yapmak arzusunu veriyor...

— Siyah gözlü kadın biraz şaşırarak başını çevirdi. Ve, hayretle irkildi. Biraz evvelki korkunç olan kendisine bir şihirbaz değneği temas etmiş gibi anı bir tahavvüle uğramıştı. Gözlerine kadar inik, geniş kenarlı şapka başında yoktu. Dudaklarını bir baştan bir başa örten çir-

kin bıyıklar da kaybolmuş, hafif dalgalı saçların altında, büyük bir cesaretle bakan, parlak gözlü, biçimli ağızlı, kusursuz denecek kadar yakışıklı bir genç adam peyda olmuştu.

Bir hırsız veya katil de olsa, bu kadar yakışıklı bir insan karşısında kadın ve ya, erkek kim olursa olsun bir an korkusunu unutabilir. Vuvaletli kadın da böyle oldu. Şimdi kalbinde korkudan daha başka bir çarpıntı vardı.

Bu esnada, yol gösteren kızlardan biri, kırmızı elektriğini dolaştırarak, boş bir yer arıyordu.

Gözleri karanlığa alışmış olan tabancacı adam, kızın arkasındaki hayali tanıdığı adamı, derhal şapkasını başına geçirdi, yakasını kaldırdı.

Genç kadının oturduğu koltuğun sol tarafı boştu. Bir de arka tarafta boş bir yer vardı. Kız arkadaki koltuğu işaret ederek:

— Buyurunuz.. dedi.

Muşambasının parlaklığı loşlukta bile belli olan adam, gösterilen yere oturdu. Fakat, yavaş, yavaş karanlığa alışan gözleri, genç kadının yanındaki boş yeri görmekte gecikmedi ve, yerinden kalkarak o boş koltuğa oturdu.

Bir kaç dakika ancak geçmişti ki, vuvaletli kadın, bu sefer sol tarafında bir dir-seğin koluna temas ettiğini hissederek başını çevirdi. Yeni gelen adam gözlerini kendisine dikmişti. Fakat, bu gözlerde

ne korkunç bir ifade, ne de pervasız bir manzara vardı. Sadece, bir erkeğin sevdiği kadına baktığı gibi bakıyordu.

Genç kadın istihfafla başını çevirdi. Fakat, adam elinde tuttuğu küçük bir şeyi uzatarak fısıldadı:

— Şu uzattığım, yüzüğü derhal parmağımıza geçirmeyiniz, şimdiki, şu gördüğünüz tabancayı kalbime dayıyarak ayaklarınızın dibinde intihar edeceğim..

Sinemanın sonu gelmişti. Şairane bir orman dekoru içinde, genç aşık bir birlerine hasretle sarılırken, salon aydınlanıverdi. Tam bu esnada genç kadın da yerinden fırlamıştı. Hiddetten kısılmış bir sesle bağırdı:

— Bu ne demek? Ne hakla beni tehdit ediyorsunuz, kimsiniz? Benden ne istiyorsunuz?

Kapıda duran bir polis, ileride, hiddetle yükselen bu kadın sesini ve tehdid sözlerini işitmekte gecikmedi. Malkı yararak yanlarına yaklaştı.

— Ne oluyor? Ne var?

Güzel gözlü kadın, polise döndü, asabilemiş bir sesle:

— Uzattığı yüzüğü parmağıma takmazsam kendisini öldüreceğini söylüyor beni tehdit etti.

Dedi.

Bu sözleri söylerken, gözleri kendi parmağında duran plâtin halkaya ilişmişti. Biraz kızarak ve bu defa da öte taraftaki genci göstererek:

— Duvak düşkününü yirmi ikisinde bir içim su gibi kızı ben o herife besbedava kaçırmam!.. Bir gün o dağların ayısını kışkırak bağlayıp da karşımda oynatmazsarı bana da Acar Fatma demesinler!..

Bir gün ikindi üzeri, Acar Fatma bir koyun postu üzerinde namaz kılıyordu. Mürvet, mutfağına taşlarına yayılmış eski bir kilimin üstündeki yer minde-rinde oturmuş önündeki saç mangala sokup çıkardığı maşayla saçlarını kıvrırken boyalı tahta iskemlesine kışkırak yerleştirilen küçük Münir de elindeki kirli çingirakla oynayıp duruyordu. Onlar gündüzleri geniş ve loş mutfakta otururlar, komşularını bile oraya alıp hem zerzevat ayıklarlar, hem de çene atarlardı. Münir birdenbire bir yaygara bastı. Önü bir tahta çubukla sımsıkı kapalı iskemlesinde yarım saattenberi çingirakla oynamaktan bıkmıştı. Mürvet ağlayan çocuğun ağzına yerde sürünen boş emziği tıkarak işini bitirmek istedi. Fakat Münir söz anlamıyor, ciyak ciyak bağırarak mutlaka meme istiyordu. Acar Fatma acele acele selâm verdikten sonra kızına seslendi:

— Hu.. bana bak, şu yumurcağı susur.. süreleri şaşırıyorum.

Annesinin gene cinleri başındaydı. Mürvet saçlarını darmadağın bırak-

— Evet, dedi, bütün bu yüzük davası ne demek oluyor? Lütfen bunu sorunuz. Polis başını öbür tarafa çevirerek sordu:

— Tehdid eden bir başkası daha mı var?

Genç kadın, gri pardesümlü adama doğru döndü. Genç adam, insana hem korku, hem heyecan veren, sabit bir nazarla gözlerini kendisine dikmişti. Bir an, ikisinin de gözleri birbirine takılı kaldı. O dakikada genç kadın fikrini değiştirdi:

— Hayır, iki kişi yok, beni tehdit eden bu adamdır.

İkinci gelen genç kıpkırmızı kesilmişti.

— Ortada ciddi bir şey yok - dedi - çok masum bir maksada muvaffak olmak için yapılmış zararsız bir tehdid, hattâ bir şaka.. O kadar..

— Demek bayanı tehdit ettiğinizi itiraf ediyorsunuz?

Genç kadın polisin sorduğu bir kaç suale daha cevap verip, adresini de lüt-fettikten sonra, artık boşalmış olan sinemadan çıktı. Delikanlı polisin emrinde kalmıştı.

Gayet sinirli genç kadın, kendisini ilk rast geldiği taksiye attı. Fakat tam taksi hareket edeceği sırada, soldaki kapı da açıldı, grilli pardesümlü adam, kendi odasına girer gibi bir hamlede içeriye daldı. Ve kadının yanına yerleşerek, gayet munis bir tavırla:

— Anlatayım, dedi, demin gördüğünüz, siyah muşambalı adamla ben, çok samimi iki arkadaşız, bekârız ve yalnızız. Bundan bir kaç ay evvel, apartmanımızı değiştirdik. Sizin Maçkadaki evinizin karşısına taşındık. İlk günler çok sakın-gecti. Fakat, bir müddet sonra sizi gördük. Ve, ikimiz birden aşık olduk. Ve, derhal tahkikata giriştik. Kocanızdan ayrılmış olduğunuzu, hiç bir erkekle alâ-kadar olmadığınızı ve, tekrar evlenmediğinizi öğrendik. Lâkin, bütün bu öğrendiğimiz şeyler, aşkımızı arttırmaktan başka bir işe yaramadı. Sizinle tanışmak, kendimizi sevdirmek istiyorduk. Fakat, çok münzevi bir hayat geçirdiğiniz için bu arzumuz da muvaffak olamıyorduk. Aramızda, kışkıracılık da başlamıştı. Senelerdir devam eden müşterek hayatımız, artık tahammül edilemez bir hale gelmişti.

Bir gün, aklıma dâhiyane bir fikir geldi. Sizin her hafta bu sinemaya geldiğinizi nasilsa öğrenmiştim. Cebime bir tabanca ve, bir yüzük koyarak, sinemaya gidecek, yanınıza oturup, tehdid ile, hiç olmazsa bir saat olsun, yüzüğümü parma-

(Devamı 13 üncü sayfada)

Son Posta'nın edebî romanı: 12

Ah, Şu Hayat!

Yazan: Nezihe Muhittin

Bütün mahallenin arkasından cılız, sünepe, suska diye alay ettikleri Mürvet de âdetâ tanılmıyacak kadar değişmişti. Hele iki meşhur dulun, onu gördükçe parmakları ağzlarında kalıyor, hasedlerinden çatıyorlardı. Birbirlerine:

— Bak, sünepe Mürvet bile koca yüzü görünce katmerli şakayık gibi açıldı - diyorlardı - darısı başımıza, kınası kaşımıza..

Mürvet sabahları kocasına kahve içirirken fonografı beraber çatlak sesle kantolar söylüyor, olur olmaz şeylere şen kahkahalar atıyor, kocasına ikide bir: — Ah benim darıdünyada senden başka kimseciklerim yok.. bir anam var, onun da bir ayağı çukurda - diye soku-luyordu. Murtaza efendi, kadına «eksik etek» diye acıyan erkeklerdendi. Bu sokulgan, yalpak, cilveli yeni karısı onun durgun tabiatını yavaş yavaş açıyor, kendi kendine bu sevimli ufak te-kek komşu kızını şimdiye kadar nasıl

farkedemediğine şaştığı zamanlar bile oluyordu!

Bu hâdisenin üstünden birkaç günler geçip her şey tabii itiyad haline gelince Acar Fatmanın coşkunluğu da yatışır gibi olmuştu.. gene kaşlarının arasındaki çatıklar derinleşiyor, ocak başında hızlı hızlı geviriyor, maşayı şaklata şaklata kömürleri kırıyor.

Şimdi içini komşulara dökemediği için uykusu kaçtığı geceler sabaha kadar bir altmışlık paket tütünü bitiriyor, sabah kahvesini içerken mızırdanan küçük Münire ince maşayı kaldırarak:

— Sus bakayım yumurcak! - diye haykırıyordu -

Bazı geceler sıkıttan bunalarak yatağından fırlıyor, mutfağa iniyor, tavun arasına çıkıyor, kapıları hiddetli bir elle açıp kapiyarak gürültü ediyor, daha olmazsa beşiğinde masum uykusuna dalan küçük Münire bir çimdik atıp haykırtarak Mürveti odasına getiriyordu. Genç kadın uykü sersemliğile

çocuğa meme vererek uyutmağa çalışırken annesine sortuyordu:

— Bu gece gezindin durdun anne.. gene hafakan yelin mi kalktı?!

İçini dökmek için bahane arıyan hırçın kadın, kısıp sesle:

— Seni doğuracağıma taş doğuraydım! - diye homurdanıyordu - hafakan yelim kalkıyor zahir.. senin hiçbir şeyden haberin yok alık Raziye! Genç kocayı buldun ya, yan gelip keyfine bakıyorsun.. ama bir de gel bana sor.. ilâhi köpekler bile ana olmasın e mi!.. İçime bir türlü lâf anlatamıyorum ki.. Herif seni besbedava kapatıverdi.. ayoll! Bir yüzgörümlüğü bile takmadı.. Hani Naciyenin gül yüzüğü?.. Hani pantantifle küpe'leri?.. Hani o canım çiftler çiftler silecekler?.. Nerede o ipeklî gron esvablar?.. Hepsi sırâ kadem bastı!.. Geçen gün dulların attıkları taşlar bağrımı paramparça etti. Nar şerbeti gibi kan yuttum da gene sesimi çıkarmadım..

Mürvet bir an önce odasına kaçmak için sözü tatlıya bağlamağa çalışıyordu:

— Dullar hasedlerinden çatıyorlar.. sen onlara bakma anne..

— Ben senin yerinde olsaydım bütün mahalleliyi orta yerinden çatlatırdım.. koca dediğin böyle mi ele avuca alınır a alık Emeti?!

Kızı odadan çıkarken o hâlâ söyleniyordu:

rak çocuğu iskemleden çıkardı. Tam emzireceği sırada kapı çat.. çat hızlı hızlı çalınmağa başladı. Kucağında hâlâ ağlayan çocukla beraber koşup kapıyı açtı. Gelen Hafız Bedriye hanımdı. Hep beraber mutfağa girdiler. Kadın başını açmadan mangalın başına çömel-di.. dudakları kıpırıyor, sesi çıkmıyordu. Mürvet:

— Başını benim ayağım teyze - dedi - galiba yorgunsun.. uzaktan mı geliyorsun?

Hafız Bedriye sanki tikaniyormuş gibi elini göğsüne bastırarak:

— Hele dur taze! - diye cevap verdi - yüreğim kalktı, kan başıma sıçradı!.. Hele nefes alayım da size hepsini söyleyim.. bir kucak havadis getirdim.

Bunları işiten Acar Fatma, elindeki tesbihi bırakarak koştu, Hafız Bedriye hanımın karşısına bağdaş kurdu:

— Dilin varolsun kardeş.. gene neler yumurtladı'ar?

Bedriyenin çini mavî gözlerinin be-beği ışıltıyordu. Demin tikandığını söylediği halde açtı ağzını.. içini hep birden boşaltmağa başladı:

— Bu seferkiler kaz yumurtası!.. A-yol bugün damadın bütün mârifetlerini öğrendim.. o canım gül yüzük, o pantantif, o küpeler meğerse nereye gitmiş biliyor musunuz?!

— Arkas var —

" Son Posta "nın macera romanı: 59

"İfşa eden idam olunur!.."

Harb sanayi casusları arasındaki mücadele

Olanda böyle garib ve bu kadar çirkin bir mahlûkun bize doğru geldiğini gördüğü zaman irkilerek bir adım geri çekilmiş, haşyet ve istikrahla koluna sarılmaktan kendini menedememişti. Bu çirkin adam tıbbi bir yengeç gibi yüzümüze bakıyordu

Fransız memuru birdenbire etrafına bakınmağa başladı:

— Evet.. pek garib bir adamdır.. dedi. Kendisi gayet meraklıdır da... Hemen hergün burada, salonda oturur. Şimdi buradaydı. İsterseniz kendisini görünüz!.. Acaba nerede?

Fransız sergi memuru arkasına dönüp salonun içini gözlerle aramağa başlamıştı. Memura hayret ve sebirsizlikle:

— Kendisi burada mı bulunuyor?.. diye sordum.

Memur aranarak:

— Evet.. hemen hergün sabahtan akşama kadar burada, cihazın yanlarında oturup bekliyor.. dedim ya, muhterem doktor!.. Garib bir adam! Zavalı ihtimal ki cihazla alakadar olacak bir müşteri bekliyor. Kim bilir? Fakat Allah için de şimdiye kadar alâka gösteren bir adam bile çıkmadı.

Gözlerle aradığını bulamıyan Fransız memuru oradan geçen bir adama:

— Mösyö Aleksandr!.. Baksanız a!.. diye seslendi. Şu bizim mahud Litvanyalı Mösyö Mişel'i bulabilir misiniz?

Muhterem doktor kendisine görüşmek istiyor.

Memurun seslendiği adam «Şimdi!» diye fırladı.

Fransız memuru sonra gayet müstehzi bir gülüşle bize doğru döndü:

— Vallahi.. dedi. Bu muhterem kâşinin insanın burnu dibinde olsa dahi bulmak kolay değildir.

Ben nefes nefese:

— Litvanyalı mı dediniz? diye sordum.

— Evet... Litvanyalı imiş. Adıma Mösyö Mişel, diyorlar.

— Mösyö Mişel mi?..

— Evet.. sadece Mösyö Mişel diyoruz. Eğer bir yere gitmişse şimdi görünürsünüz. Arzu ederseniz cihazın tecrübesini de kendisi yapsın. Daha iyi olur zannederim..

Heyecanla:

— Lütfederseniz çok mükemmel olur, mösyö! dedim.

O aralık beş on metre ilerimizdeki yüksekçe bir koltuğun üzerinden ilk bakışta çocuk zannedilebilecek, gayet tesa, kambur olup olmadığı birdenbire anlaşılamiyan son derece çirkin yüzü bir mahlûkun kımıldadığını ve tepesinde kırmızı saçları ibik gibi kalkmış başını bize doğru hayretle uzatarak bakışını gördük. Fransız memuru kendisi tutamaksızın bir kahkaha attı:

— İşte Mösyö Mişel!.. Ta kendisi! diye bağırdı. Ben size söylememiş mi idim?.. Burnumuzun dibinde bile olsa onu görmek güçtür diye..

Fransız sergi memuru koltuğun üzerinde âdeta yamrı yumru bir minder gibi duran ve bize uykusundan yeni uyanmış bir şaşkınlıkla bakmakta olan bu garib insana dönerek seslendi:

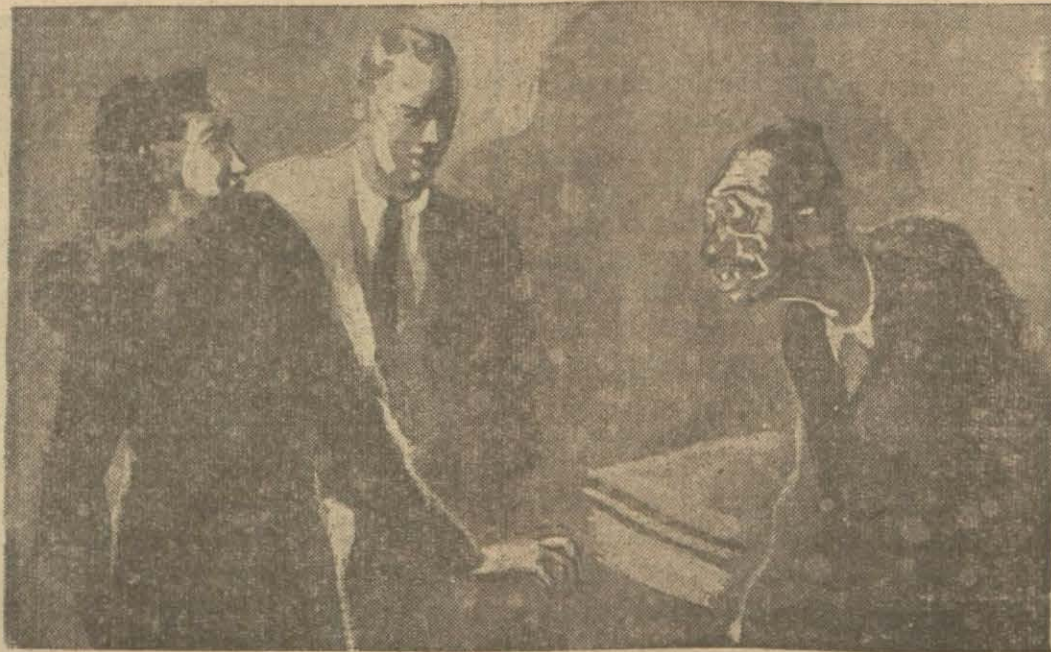
— Muhterem Mösyö Mişel, galiba koltukta biraz kestiriyordunuz. Madam ve Mösyö s'izi görmek istiyorlar.. bir dakika gelir misiniz?..

Koltuğun üzerinde bize doğru boyununu uzatarak hâlâ korkak ve şaşkın bakışlarla bakmakta olan bu garib adamcağız Fransız memurunun bu sözleri üzerine birdenbire yüksek koltukları âdeta kırmızı yüzlü bir büyücek yabani kedi gibi yere atladı ve bir ayağı üzerinde topallıya topallıya, sür'atle yanımıza kadar geldi.

Buruşuk ve harikulâde çirkin yüzünden genç mi, ihtiyar mı olduğu anlaşılamiyan, sanki bir balya altında ezilerek eğrilip büğrölmiş gibi çarpık ve kulağı gövdesini sağ ayağı üzerinde sallıya sallıya, çağanoz gibi yanımıza kadar gelen bu acı adam bize merhamet hissi vermekten ziyade tüylerimizi ürpertmişti.

Göz kapakları şiş, yengeç gözleri gibi iri ve patlak gözlerle yüzümüze bakıyordu.

Olanda böyle garib ve bu kadar çirkin bir mahlûkun bize doğru geldiğini gördüğü zaman irkilerek bir adım geri çekilmiş, garib bir haşyet ve istikrahla

Göz kapakları şiş, yengeç gözleri gibi iri ve patlak gözlerle yüzümüze bakıyordu koluma sarılmaktan kendini menedememişti.

Koltuk üzerinde kestirdiği uykunun sersemliğinden henüz kurtulabilmiş gibi yengeç gözlerle yüzümüze dik dik ve acı bir suratla bakan garib kâşif, bu eğri büğrü insan gövdesi parçasından çıkacağı hiç umulmiyan gayet kalın bir sesle, rusca:

— İdrastı!

Dedi. Ve goril pençesi gibi gayet uzun ve kılı ellerini yenlerine sokup dik dik yüzümüze bakmağa başladı.

Bu garib kâşifin bizde pek tabii olarak uyandırdığı hayret ve irkilme hislerini müstehzi bir gülümsemeyle seyretmekte olan Fransız memuru adamın omuzuna lâubâli bir surette elile vurdu:

— Mösyö Rus değil, Mösyö Mişel!.. Rus değil!.. dedi. Büyük ve kıymetli İngiliz doktorlardan Mister Smith Wihte ve zevcelerini!..

Adamcağız her halde benim Rus olduğumu zannetmişti. Fransız memuru kendisine benim İngiliz doktoru olduğumu söyleyince, yengeç gözleri gibi iri gözleri koğuklarında garib garib oynadı. Ayağı üzerinde topallayıp önümüze gelerek: Olandanın ve benim uzun ve kılı elleriyle ellerimizi sıktı, tâ yerlere kadar eğildi.

— Doktor cenabları bir fabrika sahibi midirler?

— Merak etmeyiniz! Doktor fransızca da bilir!.. dedi.

Fransız memuru hâlâ istihzasına devam ederek:

— Mösyö Mişel!.. Madam ve muhterem doktor sizin keşfinizle pek atılda dar oldular. Makinenizin tecrübesini kendiniz yapmak lütfunda bulunmanızı rica ediyorlar!..

Mösyö Mişel'in bir çakal yüzünü andıran çirkin yüzü birdenbire son derece ciddilemişti. Bilhassa Olandaya dönerek seri bir suratla ve berbad bir fransızcayla sordu:

— Doktor cenabları bir fabrika sahibi midirler?

— Arkası var —

HİKÂYE: İki tabanca ve bir kadın

(Baş tarafı 12 inci sayfada)

Şunuza taktiracaktım. Kalbimdeki aşk, belki parmağınza takacağınız yüzükten, sizin de kalbinize sirayet eder diye düşünüyordum.

Bu bulaşımı, arkadaşına söylemek budalahlığı yaptım. Aramızda kızılca bir kıyamet koptu. Beni ahlâksızlık, adillikle itham etti. Etti ama, işte gördünüz, sonra da beni taklid etti.

Durdu. Bir lâhze nefes aldı. Sonra sesini tatlı bir titreme doldurdu ve gözleri çok hasret çekmiş bir aşkın bütün işti-yakları ile tutuşarak genç kadına baktı:

— Ne olur, şu yüzüğü bir lâhze parmağınızda göreyim? Sonra çıkartınız ve atınız... Hiç olmazsa bir kere göreyim!..

Bu titriyen ses, bu iştiyak içinde yanan gözler, o tabancadan daha kuvvetli çıkmıştı.

Halkalı eli titriyerek uzattı, gencin ateşli elini bütün kuvvetle sıktı. O sırada yağmur da bütün camları bulutlamsı, artık dışarıyı görülmez olmuştu.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Gazetede ki ilan

Ceviren: İsmet Hulûsi

Resimli zabıta hikâyemizin hal şekli

Müfettiş'in aklına gelen şey, sandığın üzerine bağlanan ipteki düğümdü. Mazunlardan ikisi, eski bahriye zabiti idiler. Binaenaleyh onlar ne de olsa, el a - lışkanlığı ile böyle bir düğüm vurmazlardı. Bu daha ziyade acemice ve gevşek bir düğümdü. Şu halde geride, yalnız banka memuru Dobson kalyordu. Müfettiş de onun evine gitti. Duvarda bir kurşun yeri buldu. Katilin, surf paraya tama ederek bu işi yaptığını anladı. Hakiki katli tevkif etti.

ERTUĞRUL SADİ TEK

TIYATROSU
Pazartesi: (Kadıköy - Süreyya) da Çarşamba (Üsküdar) da büyük suare:
(Aktör Kın)

5 perde: Sah (Bakırköy) de:
Sevda macerası Vodvil 3 perde

NEOKALMİNA

Grip, Baş ve Diş Ağrıları,
Nevralji, Artritizm, Romatizma

EKONOMİ

Bakırköy bez fabrikasının faaliyeti inkişaf ediyor

Bakırköy fabrikasının dahilinden bir görünüşü

Sümerbankın Bakırköy bez fabrikası, yeni iş kanunu hükümlerinin tatbikinden sonra sekizer saat çalışan üç ekiple faaliyete geçmiş, bunun neticesinde aylık vasatı işçi miktarı geçen sene 714 iken bu sene 848 e çıkmıştır. Fakat son ay zarfından çalışan işçilerin haklı miktarı 986 kişidir.

Bakırköy bez fabrikası 1937 senesinde 658.740 lirahak 1.462.730 kilo pamuk satın almıştır.

Fabrikanın pamuk alımındaki artış miktarı itibarile yüzde 32, kıymet itibarile yüzde 33 dür.

Fabrikanın imalatı da, pamuk istihlakı nisbetinde bir yükselme göstermektedir. 1937 zarfında 6.337.949 metre imalat yapılmıştır. İki sene zarfında artış nisbeti % 17 dir. İplik imalatı da aynı yükseliş seyrini takip ederek

1937 de 1.158.713 kloya çıkmıştır. İki sene içinde artış nisbeti % 14 dür. Fabrikamız elektrik cereyan sarfiyatı 1937 de 203.490 kilovata yükselmiştir.

Fabrikamız evvelce teşekkül etmiş olan işçi kooperatifi, çalışmalarına muvaffakiyetle devam etmektedir. Fabrika işçilerin sıcak ve temiz gıda ihtiyacını karşılamak için asgar ücretle öğle yemeği temin etmektedir. Bütün işçiler ve memurların büyük bir kısmı ücretle öğle yemeği temin etmektedir. Fabrikamız civarında spor sahaları vücuda getirmek ve spor faaliyetine girişilmek üzere hazırlıklara başlanmıştır. Fabrikamız revir ve muayenehanesinde daimi surette hazır bulunan doktor, dişçi ve sıhhat memurları işçilerin sıhhi vaziyetlerini kontrol altında bulundurmaktadırlar.

Harikulâde bir maceranın hikâyesi

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

ni süzen ihtiyar adam, tanyamamış olacak ki; sordu:

— Emriniz?

— Dün size, yıkamı birer kopya çıkarılmak üzere bir film bırakmıştım..

Ağır ağır başını salladı:

— Daha hazır değil efendim..

— Ama, saat on birde vereceğinizi söylemişiniz.

Hiç tınmadı ve tekrarladı:

— Daha hazır değil..

Sesimi çıkarmadım. Fotoğrafçının hâli bir acıydı. Adamcağız kalın bağa gözüklerinin altından parlayan gözlerini bir türlü benden ayıramıyordu. Ne de garib bakışları vardı. derken aklıma dank dedi. Herif benden korkuyordu.

Şimdi, bu hâdiseden ziyadesile sarsıldığımı hatırlıyorum. Herif benden korkmuştu. Ben ki bütün hayatımca başkalarından çekinmiş, korkmuşum, nihayet diğer bir kulun da benden korkabileceğini görmüştüm. Gülmek istedim, ama, ben de bir tuhaf olmuş, daha doğrusu üzülmüştüm. Fotoğrafçının gayet hassas, ve renkli resim çıkaran filmimi alelade film gibi yıkamış ve tabiatile bozmuş olması ihtimali aklıma geldi.

— Negatifleri barı iyi çıkmış mı?

Kafasını, kurulmuş bir bebek başı gibi sallıyan fotoğrafçı:

— Harikulâde mösyö, dedi. Yalnız kuruması kaldı. İsim ve adresinizi lütfederseniz, bu negatifleri kurur kurumaz öğlümle gönderirim.

— Âlâ. Tekrar uğrarım, zahmet olur size..

— Neye zahmet olacakmış.. bilâkis... Herif adeta (adresini ver) diye zorluyordu beni.. düştü mü içime bir kurd... Muhakkak, dedim, herif filmi bozdu. Bunu bana söylemeğe yüzü yok. Negatifleri, oğlu ile gönderip vaziyetini kurtarmak, beni de atlatmak, başından savmak istiyor.. ne yapayım, başa gelen çekilir, ucu da ölüm yok ya... Topu topu bir film. Allah başka keder vermesin..

— Pekâlâ diyerek, ismimi, adresimi verdim. Adam da yazarken, yüksek sesle (Réserve otelinde Mösyö Vadassy) diye birer birer tekrarladı. Sonra:

— Merak etmeyiniz. Kurur kurumaz, kopyalarımı çıkarmadan göndereceğim diye, ağzıma bir parmak bal çaldı.

Teşekkür ederek, kapıya doğruldum. Babayani kılıklı ve panama şapkalı birisi, orada dikilmiş duruyordu. Yol dardı, şöyle bir kımıldanıp veyahud yana çekilip te yol açmaya niyeti olmadığını gö-

rünce, pardon, diye mırıldanarak, yanından sıyrılarak geçmek istedim. Tam bu sırada kolumdan tuttu:

— Siz Mösyö Vadassy'nin fotoğrafını sordu.

— Evet, ne olacak?..

— Benimle lütfen karakola kadar teğrif eder misiniz?..

— Sebep?..

— Küçük bir pasaport muamelesi.. efendim.

Meçhul adam dehşetli surette nazik konuşuyordu.

— O halde otele gideyim de pasaportumu alayım.

Cevab vermedi, fakat ileriye doğru bakarak, adeta belirsiz bir işaret yaptı. Bir elin öbür koluna, fakat bu sefer sıkı sıkıya yapıştığını hissettim. Başımı çevirdim. Kolumu yakalayan resmi üniformalı bir polisti.

Her ikisi de elleri beni iterek yürütüler.

— Anlamıyorum, anlamıyorum, ne oluyor?.. diyecek oldum.

Sivil elbiseli adam, kısaca:

— Şimdi anlarsın, yürü, uzun etme!.. diye çıkıştı.

Adamın nezaketi, mezaketi kalmamıştı artık...

★

Karakola kadar olan seyahatimiz sessiz geçti. Hiç konuşmadık. İlk haşin muamelelerden sonra, üniformalı polis kolumu bırakarak birkaç adım arkadan geldi. Ben de, sivil ile yanyana sanki iki abhabmışsız gibi yürüdüm. Bundan da dehşetli bir surette memnun oldum. Zira zaten avuç içi kadar olan küçük caddelerinden âdi bir yankesici gibi geçmek doğrusu fenama gidecekti.

Beni içinde birkaç tahta sıra ile çıplak bir masadan başka bir şey bulunmayan bir odaya sevkettiler. Babayani kılıklı adam, beni üniformalı polis ile bırakarak azametle dışarıya çıktı. Sıralardan birine iliştim ve memura sordum:

— Bu iş uzun sürecek mi dersin?..

— Konuşmak yasak!..

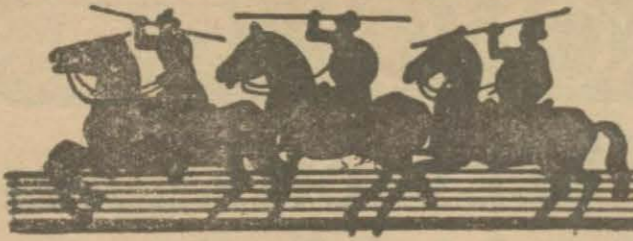
Pencereden dışarıya baktım. Uzaktan Réserve otelinin bin türlü renklerle cilvelenen plâjı görünüyordu.

— Yazık, denize giremeyeceğim. Geç kalacağım. Hiç olmazsa otele dönerken, yoldaki kavhelerden birine uğrar, iştiha açacak bir şey bulur içerim.. bu belâ da nereden başıma geldi böyle diye düşünüyordum ki, muhafızın sesi yükseldi:

— Dikkat!..

(Arkası var)

Son Posta'nın tarihi tefrikası: 52

ÜÇ BOZ ATLI

Yazan: Ziya Şakir

Hatay Bahadır Âdil Şahı dinlerken renkten renge giriyordu. Buraya son bir ümitle gelmişti. Halbuki Celâyir asılzadesinden dinlediği sözler, artık Orus Handan tamamen ümidi kesmek lâzım geldiğini gösteriyordu. Gözleri doluyor ve hiddetinden titriyordu: "Eeee, şimdi ne olacak? "

Ondan sonra da, kapıyı sınıksız kapadılar. Başbaşa verdiler. Büyük bir heyecanla, konuşmaya başladılar.

Evvelâ, Âdil Şah söze başladı. Orus Hanın, korkak ve iki yüzlü siyaset kullanan bir adam olduğunu anlattı. Timur ile Kâşgar ordusu harbederken, burada cereyan eden vaziyeti izaha girişti. Ve sonra sözlerine, şöylece nihayet verdi:

— Kaba saba, hattâ biraz da ahmak çehreli gördüğün bu adam, bilsen o kadar kurnaz ve dessor ki... Sizin ordular ileri hareket ettiği zaman, o da, derhal benim yanımda bütün aşiret ve kabilelere haber gönderdi. Hazırlık emri verdi. Halbuki sonradan öğrendim ki; aynı gece, gündüz gönderdiği habercilerden daha yürük atlılar çıkarmış, bütün kabile ve aşiretlere: «Evet.. hazırlansınlar. Fakat benden ikinci bir emir almadıkça, yerlerinden kılmadınlar.» diye ikinci bir emir yollamış. Beni, günlerce oyaladı. Hattâ beraber bulunduğumuz zamanlar; «Canım, bu ne bitmece hazırladın. Daha hâlâ aşiretler harekete geçmediler. Siz de gidip bunlara bakmıyorsunuz.» diye, nogerlerine bağırdı, çağırdı. Bütün bunlara rağmen, hiç kimse yerinden bir parmak bile kılmadadı. Çıkarılacak kuvvetlerin bir an evvel hareketi için yalvarmalarım, şikâyetlerim, tehditlerim de tamamen boşa gitti. Bu kurnaz adam, harbin sonunu bekledi. Eğer Timur mağlûb olmaya başlasaydı, derhal o da hareket edecekti. Fakat, daha harb başlar başlamaz Timurun muzafferiyet haberi geldi. Yıldırım sür'atle gelen bu haber üzerine bu adam da artık hiçbir harekete ilâzım görmedi.

Hatay Bahadır, Âdil Şahın bu sözlerini dinlerken, renkten renge girmişti. Çünkü buraya en son ümitle geldiği halde, şimdi işittiği sözler, Orus handan hiçbir şekilde meded umulamıyacağını göstermekte idi. Onun için Âdil Şahın sözlerini, derin bir sükût içinde takip etti.

— E.. şimdi, ne olacak?..

Hatay Bahadırın, çayır çayır yanan dudaklarının arasından bu kelimeler zorla çıkarken, ızdırabından nemlenen gözleri de, Âdil Şahın gözlerine dikildi.

Celâyir asılzadesi de, aynı ızdırabı çekiyor gibi idi. Yavaş yavaş cevap verdi:

— Senin sorduğun bu suali, yüz defa, belki bin defa ben de kendime sordum. Evet, şimdi, ne olacak? Bu suale cevap bulabilmek için işte, bu odaya kapandım. Kaç geceler uykusuz kaldım. Günlerce kafamı patlattım. Burada, tam manasile acz içinde kaldığım için bu suale hiçbir cevap bulamadım.

Hatay Bahadır, titredi, fısıltıyı andıran bir sesle, Âdil Şahın sözünü kesti:

— Acz içinde mi?

Âdil Şah, başını hafif hafif sallıyarak acı gülmüşü:

— Evet.. tam manasile, acz içinde...

— Anlamadım, noyan?..

— Seni, birdenbire meyus etmemek için söylememiştim. O halde, şu acı hakikati de söyleyeyim. Acz içinde bulduğumu itiraf etmekten maksadım, şu... Şimdi ben burada; âdeta, mevkuf gibi bir haldeyim.

— Niçin?..

— Şunun için ki; Timurun kazandığı muvaffakiyet üzerine artık benim Orus Hanın nazarında hiçbir kıymetim kalmadı. Çünkü; Kâşgarlılar, mahvoldu. Artık kendisine bir şey yapamazlar. Harzemliler ise, o kadar uzaktalar ki. Şu halde artık ben kime güvenebilirim? Benden, niçin korksun?

— E.. seni, niçin derhal Timura teslim etmiyor?..

— Söyledim ya.. ahmak görünen bu adam, son derecede dessor. Beni Timura pek pahalıya satmak istiyor. Onun için yüzüme gülerken beni oyalıyor. Timurdan, kendi lehine koparılacak

büyük bir menfaat düşünüyor. Bu menfaati kararlaştırdığı gün, derhal benim ellerime ve ayaklarıma zincir vuracak, boynuma lâleyi takacak, atlarının önüne katacak, Beni doğruca Timura yollıyacak.

— E, ne duruyorsun noyan, kaçsana.

— Bunu, düşünmedim değil. Fakat.. gördüğün şu serbest vaziyet, tamamen zahirdir. Hakikate gelince, şiddetli bir nezaret altındayım. Birkaç gün evvel, Orus Han beni çağırtdı. Gúya mahrem bir şey söyleyecekmiş gibi kulağıma eğilerek «Buraya, Timurun adamlarından birkaç kişi gelmiş. Olabilir ki; sizi görür, tanırlar. Belki de bir suikastde bulunurlar. Bunlar avdet edinceye kadar, çıkıp gezmeyiniz. Benim mevkiimi de müşkülleştirmeyiniz.» diye bir şeyler fısıldadı. Ben; bu ihtarı ciddi ve halisane telâkî ettim. Fakat, maiyetimde bulunan adamlardan birinin vasıtasile, bu sözlerin, beni gezmekten menetmek için uydurulmuş bir desise olduğunu öğrendim.

— Bu adama emin misin?..

— Çok eminim. Çünkü bu adam, vaktilâ babamın pek çok lûtfunu görmüş olan bir ailenin evlâdıdır. Orus Han, farkında olmayarak bu adamı benim yanıma yerleştirmiştir. Şimdi, (Durcan) ismindeki bu adam vasıtasile, her şeyi öğreniyorum. Aldığım malûmata nazaran, ortaklık kararır kararmaz; be-

nim ikamet ettiğim bu kulenin etrafı. pürsilâh adamlarla ihata olunuyormuş. Bunlardan başka da, atlarının kolanları çekilmiş yirmi atlı da, her an harekete hazır bir halde bekliyormuş. Bu vaziyette firara teşebbüs etmek, bizzat kendi kendimi ele vermek olmaz mı?..

Hatay Bahadır, derin bir yeis ve elemle içini çekti. Buraya geldiğine çok büyük nedamet ederek

— Fena.. çok fena... diye söylendi.

Âdil Şah, gene acı acı gülmüşü. Hatay Bahadırın içinden geçenleri anlamış gibi, cevap verdi:

— Evet, fena.. pek çok fena... İşin asıl fena ciheti şurası ki; şimdi sen de benim yaşadığım o büyük tehlike çemberinin içine girdin. Seni, alıp doğruca buraya getirdiler. Fakat emin ol ki, aynı zamanda derhal giderek Orus Hana haber verdiler.

— Evet... Artık bunda, hiç şüphe edilemez.

Hatay Bahadır, yerinden fırladı. yumruklarını kalçalarına dayıyarak gezinmeye başladı. Bir kaç defa odayı boydan boya dolaştıktan sonra, birdenbire durarak sıkılmış dişlerinin arasından:

— Noyan!.. Talih ve mukadderatın beni buraya sevketmesi, biraz da iyi olmuş. Beraberiz, ölüme kadar, beraberiz.

— Arkası var —

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Perşembe

Uykuda ve Rüyada aldanmak

Tenasül faaliyetinin fazlalığından mütevellid fizyolojik bir hâdisedir. İfrat ile imsak eden gençlerde gündüzün gözün gördüğü ve tahtuşuura intikal ediveren bir çok cazib manzara ve simalar uz - viyetimiz üzerinde husule getirdiği tesirler dolayisile garib ve şehvani rüyalar ve onu takiben de gece aldanmaları vaki olur. Buna ihtilâm derler.

İşinden, gücünden, vazifesinden başka şey düşünmeyen gençlerde zaman zaman bu fizyolojik olarak vaki olur. Ve hiç bir zarar iras etmez. Fakat bazı gençlerde ve hattâ bazı orta yaşlılarda ihtilâm sık sık ve fazla olarak vaki olur. O zaman tabii, asabi ve bedeni bir takım teşevvüşata sebep olur. Bu gibilerin rpor yapmaları, uykuları gelmeden yatağa girmemeleri, sert yataktaki yatmaları, hayali aşk romanları okumaları kendilerini tehyic edecek sinema ve tiyatroya gitmemeleri lâzımdır. Bu gib tedabir ile gayritabil ve sarsıntıyı mucib olacak olan bu ârizadan sür'atle kurtulmak mümkündür. Bütün bunlara rağmen bu vaziyetler devam edecek olursa içtimal vaziyet müsaid olduğu takdirde evlenmekten başka çare yoktur.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetci Eczaneler

Bu gece nöbetci olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Sarım), Alemarda: (Sırrı Asım), Beyazıda: (Belkis), Samatya da: (Teofilos), Eminönünde: (Salih Necati), Eyübde: (Arif Beşir), Fenerde: (Hüsameddin), Şehremininde: (Nazım), Şehzadebaşında: (Üniversite), Kara gümrükte: (Suad), Küçükkapazda: (Necati Ahmed), Bakırköyünde: (Hilâl).
Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Galata da: (İsmet), Taksimde: (Nizameddin), Kurtuluşta: (Necdet), Yenışehirde: (Parunakyan), Bostanbaşında: (İtimad), Beşiktaşta: (Ali Rıza).
Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar: (İtimad), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Sihbat, Rifat), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk).

RADYO

Bugünkü program

17 Mart 1938 Perşembe

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkia Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkia Türk musikisi, 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

17: İnkilâf tarihî dersleri: Üniversiteden naklen: Y. Hikmet Bayur. 18.30: Çocuk tiyatrosu: (Dostlarımız). 19.15: Spor müsahabeleri: Eşref Şefik. 19.55: Borsa haberleri. 20: Nihal ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Hava raporu. 20.33: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat 21:00). 21.15: Radife ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21.50: Orkestra. 22.45: Ajans haberleri. 23: Plâkia sololar, opera ve operet parçaları. 23.20: Son haberler ve ertesi günün programı.

ANKARA

17 Mart 1938 Perşembe

Öğle neşriyatı:

12.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahilî ve haricî haberler.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkia dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule Çakar ve arkadaşları). 20: Saat 21:00: Arabca neşriyat. 20.15: Plâkia Çardaş Fürstün opereti. 21: Konferans: Selim Sırrı Tarcan. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri. 22.15: Yarınki program.

Yeni neşriyat

İdare — Dahilliyeye Vekâlet tarafından her ay çıkarılmakta olan İdare mecmuasının 116 nci sayısının dolgun münderecatla intişar etmiştir. Bu sayıda bir aylık çalışma raporları, takdimnameler, talimatnameler, ve Hasan Şükrü Adal ve Sabit Aykut'un mesleki makaleleri vardır.

İçel — Mersin Halkevinin ayda bir çıkarıldığı bu mecmuanın 3 üncü sayısının intişar etmiştir.

Konya — Konya Halkevi tarafından ayda bir çıkarılan bu kültür, tarih, san'at ve edebiyat mecmuasının 14 - 15 inci sayısının dolgun bir münderecatla intişar etmiştir.

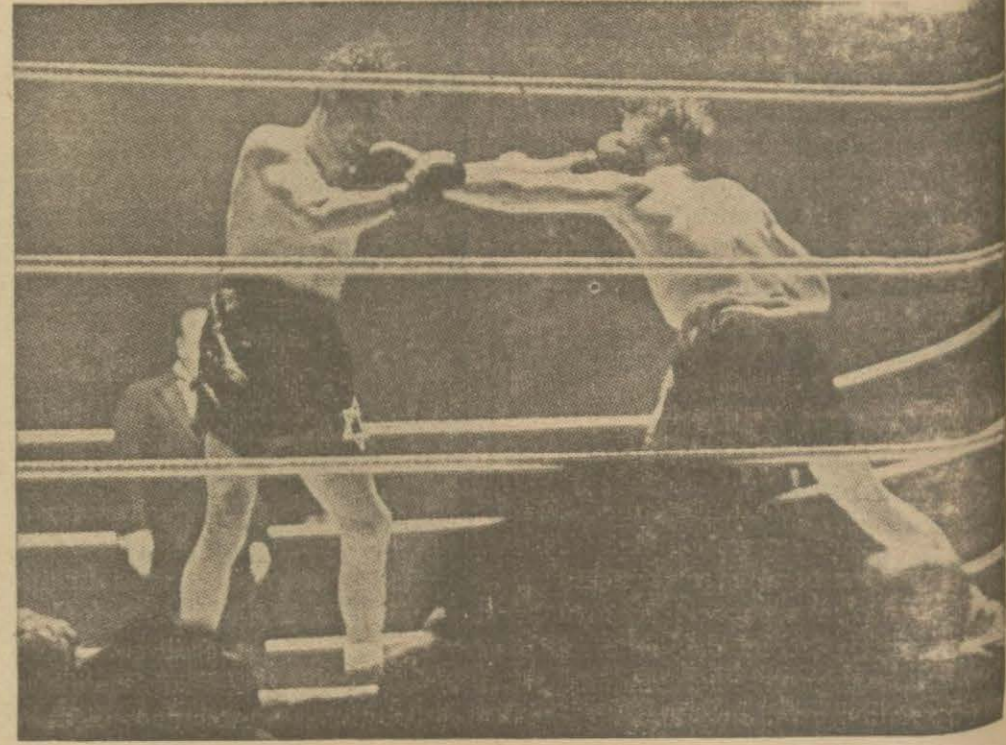
Çocuk — Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi tarafından çıkarılan bu Çocuk mecmuasının 77 inci sayısının renkli bir kapak içinde güzel yazılarla çıkmıştır.

Yeni Türk — Eminönü Halkevi tarafından ayda bir çıkarılan bu mecmuanın 63 üncü sayısının edebiyata, tarihe, kültüre dair bir çok yazılarla intişar etmiştir.

SPOR

Tommy Farr - Max Baer boks müsabakası

Max Baer'in galebesile neticelenen bu heyecanlı karşılaşmanın bütün tafsilâtını veriyoruz

Maçın heyecanlı bir enstantane

Newyork'da, İngiliz şampiyonu Tommy Farr ile Amerikalı Max Baer arasında yapılan boks maçının bütün ravndlarını beraberce takib edelim:

1 inci ravnd — Karşılıklı denemelerle geçiyor.

2 inci ravnd — Baer dizüstü düşüyor, 4 sayısında kalkıyor. Baer'in Farr'a vurduğu biraz aşağıdan bir yumruk neticesinde hakem Baer'e ihtarda bulunuyor. Ravnd'un sonunda gong çaldıktan sonra dövüşmeyi hemen bırakıp köşesine gitmiyen Farr, Baer tarafından protesto ediliyor.

3 üncü ravnd — Baer, Farr'ı düşürüyor, Farr 6 sayısında kalkıyor. Farr'ın sağ kaşını kaniyor. Ravnd'ın sonunda her ikisi de yumruklamağa devam ediyorlar, hakem müdahaleye mecbur kalıyor.

4 üncü ravnd — Farr'ın kaş kanaması durdurulmuş. Baer biraz çekingen davranıyor. Farr ise bu ravnd'da çok soğukkanlı ve kendisinden emin bir şekilde dövüşüyor. Ravndın sonunda köşelerine çekilmeyen hasımlara hakem kat'i ihtarda bulunuyor.

5 inci ravnd — Farr üstüste 3-4 kere isabet ettiremiyor, sonra Baer'in alınna çok şiddetli bir yumruk isabet ettirmeğe muvaffak oluyor. Baer'in kızdığı hissediliyor, fakat müteaddid salınlarından bir netice çıkmıyor.

6 nci ravnd — Farr, çenesine isabet eden bir yumruka dizüstü düşüyor, hemen kalkarak Baer'e mukabelede bulunuyor. Baer'in sol gözü üstü fena halde kanamağa başlıyor. Farr'ın gözü şişmiş, korumağa gayret ediyor. Ravnd'ın sonunda devam edecek gibi görünen Baer'i, Farr göğsünden iterek köşesine gönderiyor, Baer elle teşekkür işaretli yapıyor.

7 inci ravnd — Baer, Farr'ın çene ve kurgularına müteaddid yumruklar isabet ettiriyor, Farr biraz kaçak dövüşüyor. Farr'ın her iki gözü de şişmiş, Baer'in sol gözü âdeta görmeyen bir hale gelmiş.

8 inci ravnd — Baer yorgun görünüyor, fakat arka arkaya altı yedi kere isabet ettirmeğe muvaffak oluyor. Farr Ravnd sonunu bildiren gong sesini işitemeyecek kadar yorgun. Hakem ihtarda bulunuyor. Bu ravnd sonunda Baer'in sayı hesabı 11-10 olduğu anlaşılıyor.

9 uncu ravnd — Baer, Farr'ın sol gözü üzerine isabet ettiriyor. Fakat testrsiz. Baer gayet temkinli ve hesablı dövüşüyor, sayı toplamakla meşgul olduğu hissediliyor. Farr'ın hücumları akim kalıyor.

10 uncu ravnd — Baer gözünü korumakla meşgul, Farr biraz açılır gibi oluyor. Ravnd'ı Farr kazanıyor, fakat sayı hesabı falkiyet gene Baer'de kalıyor.

11 inci ravnd — Baer çok yorgun, sol gözü ile görmüyor, Farr ise çok sık ve sıkı hücumlarda bulunuyor. Baer kaçmağa, kenar köşesi civarında dövüşüyor.

12 nci ravnd — Son ravnd. Fakat sporsal salonun her tarafında açıkca iştiliyor. Farr olduğu ilân ediliyor. Skiper hayrette! Farr 12 yerine 15 ravnd devam edeceği haberi, Farr taraftarlarını sevindiriyor. Farr da memnun görünüyor, kaçamaklı dövüşen Baer'i ringin etrafında öteye beriye kovalıyor. Ravndı Farr kazanıyor.

13 üncü ravnd — Baer 4-5 kere gayet sert yumruklar isabet ettiriyor, yumrukların ses salonun her tarafında açıkca iştiliyor. Farr müdafasını açmış, her ne pahasına olursa olsun sayı kazanmağa azmetmiş. Baer süratle köşeden kurtuluyor, ravnd'ın kısmı Farr'a, ikinci kısmı ise Baer'e verilmiştir.

14 üncü ravnd — Farr'ın bu ravndda da hall, Louis maçındaki en fena halinden daha fena. Ravnd'ın sonuna doğru kendisini toplamağa muvaffak olan Farr, Baer'i kovalıyor. Baer birdenbire hücumu geçiren Farr'a (boynuna) isabet ettiriyor. Farr üstü düşüyor. Kalkınca tekrar düşürülüyor. Her iki taraf da gard'ı terketmiş, habre saldırmıyor. Ravnd'ın sonunda Baer durmuyor, hakem müdahale ediyor, Farr «Aldırma», deseyim gibi hakemin omuzuna vuruyor.

15 inci ravnd — Farr bu ravnd'ı kazanmazsa maçın Baer lehine neticeleneceği anlaşılıyor. Farr, Baer'in çenesine isabet ettiriyor, fakat tesiri olmuyor. Her ikisi de çok sert dövüşüyorlar. Farr, Baer'i sıkıştırıyor. Baer'in mukabele edecek takati kalmamış. İplerden kurtulan Baer, ringin ortasında dövüşüyor. Farr, çok şiddetli ve testrsiz bir yumruk indiriyor, Baer, Farr'ın alınna vurduğu bir yumrukla mukabele ediyor. Baer, Farr'ı iki bölüme ediyor, hakem ayırıyor. Farr sol ile üç kere isabet ettiriyor, gong çalıyor, maç bitiyor.

Kimin kazandığı belli değil. Hakemler tartışıyorlar. Baer galib ilân ediliyor. Farr, Baer'in elini sıkıyor. Umumi kanaat göre, bu maç gerek Louis maçından daha müsavi ve daha sert olmuş. Seyirciler memnun. Spiker İngiltere den dinliyenlere «Geçmiş olsun, gelecek sefere inşallah daha iyi netice alınmasını» diyor.

Ankarada yapılan güreşler

Geçenlerde Ankara güreşçileri arasında bir müsabaka yapıldığını yazmıştık. Büyük bir alâka ile takip edilen bu güreş müsabakaları neticesinde birincilere madalyalar verilmiş ve en fazla puan kazanan klübe de bir kupa hediye edilmişti. Yukarıdaki resim müsabakalardan sonra galib gelen güreşçileri, ellerinde kupa ile göstermektedir.

10
KURUŞA

HASAN TIRNAK CILASI

Türkiyenin en mükemmel cilalarıdır. Sedef ve renkleri birer şaheserdir. 1, 2, 3, 4, 5 renkte ve mandarin nev'i fırçası ile şişesi

Küçük 10 kuruş, büyük 20 kuruştur.

Her yerde Hasan ismini ve markasını isteyiniz.

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

En muannit öksürüklerle bronşit, astm, ve boğmaca öksürüğünün kat'i ilacıdır. Göğüsleri zayıf olanlara vikaye edici tesiri şayanı dikkattir.

Bütün eczanelerde bulunur.

İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu, İstanbul

Bir tek tüp sizin bu neticeyi almanıza kâfi gelir

Bugün ilk iş olarak

RADYOLİN

alınız ve b.tinciye kadar günde üç defa kullanınız. Bu müddetin sonunda dişlerinizin evvelkinden çok daha parlak, çok daha beyaz ve çok daha temiz olduğunu göreceksiniz.

RADYOLİN

İle muhakkak sabah ve akşam ve her yemekten sonra dişlerinizi fırçalayınız.

KERPETEN GİBİ
SÜKER
ATAR

İlan Tarifemiz

Birinci	sahife	400 kuruş
İkinci	sahife	250 »
Üçüncü	sahife	200 »
Dördüncü	sahife	100 »
İç sahifeler		60 »
Son sahife		40 »

Muayyen bir müdde: zarfında fazlası mikdarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tanzilâtı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Kendinize acımiyor musunuz?

Bir tek kaşe

NEVROZİN

Alacak yerde bu ıstıraba katlanmak ne demek?

**Eaş ağrısı
Diş ağrısı
Kırıklık
Nezle, adale
Ağrıları**

Bütün bunlar en seri ve en kat'i şekilde

NEVROZİN

kaşelerile geçer
İçabında günde 3 kaşe alınabilir

MÜNAKASA İLÂNI

İstanbul Sular İdaresinden:

İdaremizin bir yıllık ihtiyacı olan külçe kurşunu ve kurşun boruların satın alınması tanzim edilen şartnamesine göre kapalı zarfla münakasa yapılmıştır.

- 1 — Şartnameler Levazım servisinde parasız olarak alınabilir.
- 2 — Eksiltme 11/Nisan/938 Pazartesi günü saat 15 de Taksimde İdare merkezinde müteşekkil komisyonda yapılacaktır.
- 3 — Talipler şartnameye göre hazırlanacakları zarfları yukarıda yazılı saatten evvel Müdürlüğe vermiş olmalıdırlar.

.1431

EV-İS

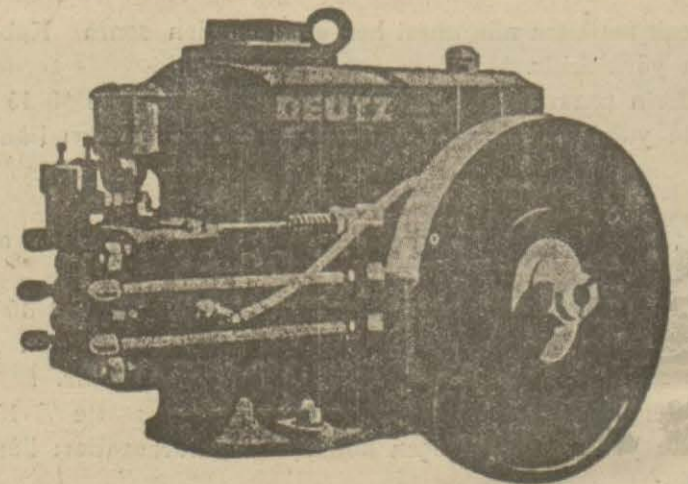
MART SAYISI
YARIN ÇIKIYOR

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul
Satın Alma Komisyonundan:

- 1 — Gümrük Muhafaza memurları için 1135 takım elbisenin 22/3/1938 Salı günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Tasnlanan tutarı (17,025) lira ve ilk teminatı (1278) liradır.
- 3 — Şartname, evsaf komisyondadır. Görülebilir.
- 4 — İsteklilerin o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesi hükmüne göre hazırlanacakları teklif mektuplarını Galata eski İthalât Gümrüğü binasındaki komisyona vermeleri. (1053)

Ziraat ve küçük sanayie mahsus

KÜÇÜK DEUTZ MOTORLARI

En idareli - En kullanışlı - En ucuz 2 ilâ 10 beygire kadar mazot petrol benzîn ve motorlarımız gelmiştir. Derhal teslim edilir.

HANS FRANK ve ŞERİKİ

Galata - Voyvoda caddesi, Agopyan han İstanbul. Telefon: 44038

DIKKAT!

İÇİMİZDE CASUS VAR!

Fransa'da: Sureté nasıl çalışır?

İngiltere'de: Secret Service nasıl çalışır? Bütün dünyadaki İngiliz casusları.

Amerika'da: Gizli istihbarat teşkilâtı ve bütün dünyadaki Amerikalı casuslar.

Umumî Harbden bugüne kadar bütün dünyayı birbirine katan en meşhur casusluklar.

Her memlekette bunlara karşı çalışan gizli istihbarata teşkilâtı.

İ. M. K. K. nasıl çalışır? Tuna memleketlerindeki gizli istihbarat teşkilâtı casuslarıyla nasıl mücadele ediyor? - Rusya'da: Çeka, İno ve Komintern - Sibirya'da: Gizli istihbarat - Avusturya ve Macaristanda: Gizli istihbarat büroları nasıl çalışıyor? Bugünküler nasıl? Cephe gerisindeki casusluklar, siyasi, ticarî ve sanat casuslukları - Jmumî harblere: Verdun, Galiçya ve Isonzo'da yapılan en meşhur casusluklar - Umumî harbden sonraki muhtelif memleketlerde yapılan casusluklar ve propagandalar...

Bütün bu kıymetli vesai ki 22 Mart tarihli
MODERN TÜRKİYE MECMUASI

neşre başlı or. O günü sabırsızlıkla bekleyiniz.

PROFİLÂKSİN

Belsoğukluğu ve Frengesi korur